ԱԶԴԱԿ ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة، إيشا دَرويشيان

1500 Լ.Ո. 73ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 241 (20704) ՈՒՐԲԱԹ, 22 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2000 10 ԷՋ

ՍԷՈՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱԲԻԱ

ԼԻԲԱՆԱՆՑԻ ՄԸ ԵՒ ՊԵԼՃԻՔԱՑԻ ՄԸ ԿԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԻՆ

ՏՈՒՊԱՅ, 21 (ՌՈՅԹԸՐԶ).– Սէուտական Արաբիոյ իշխանութիւնները ձերբակալած են պելճիքացի մը եւ լիբանանցի մը՝ բրիտանացի քաղաքացիներու դէմ շարք մը ռմբահարումներու կապակցութեամբ:

«*Հայաթ*» օրաթերթը Հինգշաբթի օր հաղորդած է, թէ լիբանանցին եւ պելճիքացին ձերբակալուած են Ռիատի մէջ՝ խումբ մը մարդոց շուրջ բացուած հետաքննութեանց ծիրէն ներս: Կան կասկածներ, թէ անոնք ապօրինի առարկաներ մաքսանենգած եւ վաճառք Ս. Արաբիոյ մէջ ծախած են:

Թերթը ըսած է, թէ կասկածելիներէն քանի մը հոգի կրնայ կապ ունենալ Ռիատի եւ Խուպարի մէջ բրիտանացի քաղաքացիներու դէմ տեղի ունեցած երեք ռմբահարումներու:

ԼԱՀՈՒՏ ԵՒ ՊԸՐՐԻ ՔՆՆԱՐԿԵՑԻՆ ԵՐԿԻՐԸ ՅՈՒԶՈՂ ՀԱՐՑԵՐԸ

Նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտ երէկ Պաապտայի պալատին մէջ ընդունեց խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրին, որուն հետ քննարկեց տեղական ու շրջանային զարգացումները:

Պըրրի նախագահ Լահուտի փոխանցեց խորհրդարանին գոհունակութիւնը՝ անցեալ Կիրակի օր յայտարարուած Լիբանանի մէջ պաղեստինցի գաղթականներու բնակեցումը մերժող եւ անոնց տունդարձի իրաւունքը պահանջող նախագահին կեցուածքին համար, հաղորդեց Ազգային Լրատու Գործակալութիւնը:

Պըրրի հաստատեց, թէ անհրաժեշտ էր դէմ դնել իսրայէլեան սադրանքներուն եւ բանակցութիւններու վերսկսման համար գաղթականներու հաշուոյն կատարուած պաղեստինեան-իսրայէլեան համաձայնութեան:

Լահուտ եւ Պըրրի նաեւ գնահատեցին խորհրդարանի նոյնիմաստ կեցուածքը եւ վերահաստատեցին, թէ Լիբանան կը մերժէ արաբեւիսրայէլեան հակամարտութեան որեւէ լուծում, որ կը սրուի Լիբանանի ժողովուրդի ապագային իրաւունքներուն հաշուոյն, մանաւանդ որ նման քայլ նպաստաւոր չի կրնար ըլլալ արդար եւ ամբողջական լուծումին, այլ կը ստեղծէ նոր հարց մը, որ ներկայ իրավիճակէն աւելի վտանգաւոր է:

Նախագահ Լահուտ հանդիպումին ընթացքին դրուատիքով խօսեցաւ այս հարցին վերաբերեալ բանաձեւին համար, ընդգծելով կարեւորութիւնը օրէնսդիր եւ գործադիր իշխանութիւններու գործակցութեան եւ անոնց միջեւ համակարգումին, մանաւանդ այս պայմաններուն մէջ, ուր անհրաժեշտ է միակամութեամբ դիմագրաւել մարտահրաւէրները:

Լահուտ եւ Պըրրի նաեւ արծարծեցին հարաւի վիճակը, մասնաւորաբար շրջանի բարգաւաճման եւ տնտեսական կազդուրման կարիքը: Անոնք նաեւ խօսեցան շրջանի ծխախոտի բերքը արագօրէն գնելու անհրաժեշտութեան մասին:

Շար.ը՝ էջ 9

ՔԼԻՆԹԸՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑ ՏԱԳՆԱՊԸ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐԻ ՄԸ ՆԱԽԱԳԻԾԸ

Իսրայէլ երէկ յայտնած է, թէ Մ. Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն Ուաշինկթընի մէջ իսրայէլացի եւ պաղեստինցի բանագնացներու ներկայացուցած է 52 տարուան տագնապին վերջ տալու համար հաւանական համաձայնագիրի մը նախագիծը:

Արտաքին գործոց նախարար Շլոմօ Պէն Ամի, որ բանագնաց մըն է, իսրայէլեան ձայնասփիւռին յայտնած է, թէ Իսրայէլ կրնայ նախագիծին մէջ նշուած կէտերու մեծամասնութիւնը ընդունիլ, խաղաղութեան բանակցութիւնները նկարագրելով իբրեւ ցարդ «ամէնէն արմատական, խիզախ, դժուարին գործընթացը»:

Քլինթըն Չորեքշաբթի օր Սպիտակ Տան մէջ տեսակցութիւն ունեցած է երկու կողմերուն հետ՝ պաղեստինեւիսրայէլեան շուրջ երեք ամսուան արիւնահեղութեան ծիրի մը մէջ:

Նորագոյն բախումներուն ընթացքին, իսրայէլեան ուժերը երեք պաղեստինցիներ սպաննած են Կազայի մէջ, զոհերուն ընդհանուր թիւը բարձրացընելով 336ի՝ մեծամասնութեամբ պաղեստինցիներ:

Ըստ «*Ետիոթ Ահրոնոթ*» թերթին, Քլինթըն Յունուար 10 թիրախ ճշդած է վեհաժողովի մը, որուն ընթացքին Իսրայէլի հրաժարեալ վարչապետ Էհուտ Պարաք եւ պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթ համաձայնագիր մը պէտք է կնքեն:

Սակայն պատասխանելով այն հարցումին, թէ կարելի՞ է այդ թիրախ-թուականը իրականացնել, Մ. Նահանգներու նախագահին պաշտօնէն հեռանալէն 10 օր առաջ, Պէն Ամի յայտնած է, թէ իր կարծիքով շատ կանխահաս է ատիկա ըսելու:

Թերթին տեղեկագիրը ըսած է, թէ Երուսաղէմի փշոտ հարցին գծով, Քլինթըն առաջարկած է բաժանում մը՝ արաբ բնակչութեամբ շրջանները պաղեստինեան պետութեան մը յանձնելով, մինչ հրեայ բնակչութեամբ շրջանները իսրայէլեան գերիշխանութեան պէտք է յանձնուին:

Շար.ը՝ էջ 3

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ

ՍԱՐԳՍԵԱՆ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱՒ ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՊԻԵԼՈՌՈՒՍԻՈՅ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

ԵՐԵՒԱՆ, 21 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).— Հայաստանի պաշտպանութեան նախարար Սերժ Սարգսեան Հինգշաբթի օր Մոսկուայի մէջ մասնակցեցաւ Անկախ Պետութիւններու Համագործակցութեան պաշտպանութեան նախարարներու խորհուրդի նիստին:

Նիստին շրջագիծին մէջ նախարար Սարգսեան Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարար Իկոր Սերկէեւի եւ Պիելոռուսիոյ պաշտպանութեան նախարար Ալեքսանտր Չումաքովի հետ ստորագրեց հայ-ռուսական եւ հայ-պիելոռուսական զինուորական գործակցութեան 2001ի ծրագիրները:

Նախարարներ Սարգսեան եւ Սերկէեւ կնքեցին նաեւ Հայաստանի մէջ ռուսական խարիսխներու եւ անոնց անձնակազմի գործունէութեան վերաբերեալ համաձայնագիր մը: Ըստ այդ համաձայնագիրին, կը ճշդուին ռուսական խարիսխներու հրամանատարութեան եւ զինուորներու խարիսխէ դուրս գործունէութիւնը եւ առօրեայ յարաբերութիւնները Հայաստանի պետական, որոնց շարքին՝ զինուորական մարմիններուն հետ:

ԹՈՒՐՔԻԱ ՊԷՏՔ Է ԸՆԴՈՒՆԻ ԻՐ ԹԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կ'ԸՍԷ ԵԸԼՄԱԶ

Թուրքիոյ փոխ վարչապետ Մեսուտ Եըլմազ Չորեքշաբթի օր յայտնած է, թէ Թուրքիա պէտք է ընդունի իր թերութիւնները եւ լրջօրէն բարեփոխումներու պէտք է ձեռնարկէ՝ Եւրոպական Միութեան անդամակցութեան հասնելու համար. բան մը, որ կրնայ տեղի ունենալ 2010 թուականին:

Եըլմազի խօսքերը ցուցանիշ էին թրքական աւելի մեղմ կեցուածքի մը՝ 15 անդամ հաշուող պլոքին հետ շաբաթներու լարուածութենէ ետք:

Ե. Միութիւնը անցեալ ամիս ճշդած էր քաղաքական եւ տնտեսական բարեկարգումները, որոնց պէտք է ձեռնարկէ Թուրքիա, նախքան անդամակցութեան բանակցութեանց սկսիլը: Ե. Միութեան այդ փաստաթուղթը դիւանագիտական բանավէճեր եւ Թուրքիոյ կողմէ պլոքին դէմ դաւաճանութեան ամբաստանութիւններու դուռ բացած էր:

Թուրքիա վայրացած էր, որովհետեւ փաստաթուղթը ակնարկութիւններ կ'ընէր Կիպրոսի եւ Եգէական ծովուն մէջ հողային կարգ մը հարցերու:

Ե. Միութիւնը կ'ակնկալէ նաեւ, որ Թուրքիա իր մարդկային իրաւանց մարզը բարելաւէ: Այս հարցը այս շաբաթ լուսարձակներու տակ դրուեցաւ առնուազն 19 հոգիի մահէն ետք, երբ ապահովութեան ուժեր Երեքշաբթի օր երկրի տարածքին 20 բանտերու վրայ յարձակած էին:

Եըլմազ խոստովանած է, թէ անդամակցութեան գործընթացը Թուրքիայէն կախեալ է:

Ան կը խօսէր Չորեքշաբթի օր եւրոպացի գործարարներու, որոնք խորհրդարան կ'այցելէին: «Հերոսութիւնը եւ անիմաստ քաջագործութիւնը մեզ որեւէ տեղ պիտի չհասցնէ», ըսած է ան:

«Պիտի ընդունինք մեր թերութիւնները եւ պիտի յայտարարենք, թէ որքան շուտ վերջ պիտի տանք անոնց, եւ ի՞նչպէս վերջ պիտի տանք անոնց՝ առանց վնաս հասցնելու ազգային մեր միասնականութեան եւ առանց հարցեր ստեղծելու մեր սահմանադրական դրութեան համար», յայտնած է ան:

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԹԱՂՈՒՄ՝ ԱՐԱ ԵՐԵՒԱՆԵԱՆԻ

Նախարար Յովնանեան շքանշանը կը զետեղէ դագաղին վրայ:

Արամ Ա. կ'աղօթէ ննջեցեալին հոգիին համար:
(Լուսանկարները՝ Պ. ՋԱՌՈՒԿԵԱՆԻ)

Երէկ՝ Հինգշաբթի, 21 Դեկտեմբերի առաւօտեան ժամը 11:00ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ կատարուեցաւ յուղարկաւորութեան արարողութիւնը նախկին երեսփոխան, Կապոնի հանրապետութեան մէջ Լիբանանի նախկին հիւպատոս, Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եւ ազգային բարերար Արա Երեւանեանի, որ մահացած էր Կիրակի, 17 Դեկտեմբերին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութեան ներկայ գտնուեցան Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Արամ Ա., նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտի ներկայացուցիչ նախարար Սեպուհ Յովնանեան, խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի ներկայացուցիչ երեսփոխան Ատնան Արաքճի, վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի ներկայացուցիչ նախարար Միշէլ Ֆարաոն, նախարար Պշարա Մըրհէժ, երեսփոխաններ Ճորճ Գասարճի, Ժան Օղասապեան, Ալպէր Մուխայպէր, Ապտէլ Լաթիֆ Զէյն, Նեսիպ Լահուտ, Լիբանանի Հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ եպս. Խաչերեան, Հայ կաթողիկէ պատրիարքութեան Պէյրութի թեմի ընդհանուր փոխանորդ Վարդան եպս. Աշգարեան, վեր. Ներսէս Պալապանեան, Հ. Յ. Դ. Բիւրոյի անդամ Երուանդ Փամպուքեան, Ս. Դ. Հ. Կ. Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ Վահրիճ Ճերէճեան, Հ. Յ. Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէի անդամներ, Ս. Դ. Հ. Կ. Լիբանանի Շրջանի Վարիչ Մարմինի անդամներ, Լիբանանի մէջ Հայաստանի դեսպան Արման Նաւասարդեան, Լիբանանի մէջ Քանատայի դեսպան Հայկ Սարաֆեան, Լիբանանի նախկին նախագահ Ամին Ժեմայէլ, նախկին նախարարներ Արթիւր Նազարեան, Սուրէն Խանամիրեան, Շահէ Պարսումեան եւ Ժաք Չուխատարեան, նախկին երեսփոխաններ Աբրահամ Տէտէեան, Անդրանիկ Մանուկեան, Պուրճ Համուտի քաղաքապետ Անդրանիկ Մսըրլեան, ազգային եւ բարեսիրական միութիւններու ու կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ եւ ազգակիր ներկաներ:

Եկեղեցական արարողութեան աւարտին հայերէնով եւ արաբերէնով խօսք առաւ Գեղամ եպս. Խաչերեան, որ դրուատեց հանգուցեալին

Շար.ը՝ էջ 10

ԿԱՂԱՆԴԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՆՈՒԷՐԸ

ՀԱՅԱՀՈԾ ԹԱՂԵՐՈՒ ԻՆՔՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 25ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ «ԱԶԴԱԿ»Ի ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ՝

ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Պատմական - վկայակոչական բնոյթի գիրք մը, որ կը ներկայացնէ 1975-1990՝ լիբանանահայութեան ինքնապաշտպանութեան առօրեան իր զանազան հիւսներով: 416 էջ, 11 գլուխ՝

- *Ազգային եւ քաղաքական փորձառութիւններ*
- *Արժեւորումներ*
- *Պատմութեան համար*
- *Վկայութիւններ եւ վերյիշումներ*
- *Ու դեռ կը յիշենք...*
- *Յիշատակելիները*
- *Հ.Յ.Դ.ի եւ հայութեան դէմ ոճիրներ*
- *Հայրենական արձագանգներ*
- *Սփիւռքեան արձագանգներ*
- *Հին օրերու վկայութիւններ նոր օրերու համար*
- *Թիկունքի աշխատանքները*

Ստանալ «Ազդակ»ի ցրուիչներէն եւ հետեւեալ գրախանութներէն.— «Համազգային», «Նարեկացի», «Ոսկեդար», «Ուրֆալեան», «Obelix», «Կոմիտաս», «Շիրակ» եւ «SAVA» (Այնճար): Սակ՝ 15,000 լ. ո.:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

«ԱԶԴԱԿ» *ՕՐԱԹԵՐԹԻ ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԲԱՑԱՌԻԿԸ*

Պատկերազարդ, ճոխ բովանդակութիւն, անդրադարձ՝ 2000ի գլխաւոր իրադարձութիւններուն: Յատուկ թղթածրարներ՝ Հայ Դատի եւ Համաշխարհայնացումի մասին:

ՅԱԻԱԿՑԱԳԻՐ

Լիբանանում Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանութիւնը խորապէս ցաւում է քաղաքական եւ ազգային գործիչ Արա Երեւանեանի վաղաժամ մահուան կապակցութեամբ:

Արա Երեւանեանի հեռանալը մեծ կորուստ է ոչ միայն հանգուցեալի հարազատներին, այլեւ՝ հայ համայնքի եւ Լիբանանի համար:

Յանձինս Արա Երեւանեանի դեսպանութիւնը կորցրեց լաւագոյն բարեկամի, անկեղծ եւ անշահախնդիր հայրենասէրի:

Վշտակցում ենք հանգուցեալի ընտանիքին եւ բոլոր մտերիմներին:

ԴԵՍՊԱՆ
ԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆ

21-12-2000

ԴԱՏԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Արդարութեան նախարար Սամիր Ժըսըր երէկ նախագահեց ժողովի մը, որուն ներկայ գտնուեցան արդարադատութեան վերագոյն խորհուրդի նախագահ Մունիր Հընէյն, ընդհանուր դատախազ Ադնան Ատդում, դատաւորներու գործունէութեան վերահսկողութեան խորհուրդի նախագահ Թարէք Զիատէ, նահանգային դատախազները եւ քննիչ դատախազները, ինչպէս նաեւ ամբաստանող խորհուրդներու նախագահներն ու նահանգային ատեաններու նախագահները:

Ժողովին քննարկուեցան հետաքննութեանց համար առժամեայ արգելափակումներու հարցն ու նման պա-

Շար.ը՝ էջ 9

ԻՐԱՆ ԶՕՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ԼԻԲԱՆԱՆԻ

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի երէկ ընդունեց այցելութիւնը Իրանի դեսպան Մոհամէտ Ալի Սուպհանիի, որ հանդիպումէն ետք յայտարարեց, թէ քննարկած են երկկողմանի յարաբերութիւններն ու շրջանային վարգացումները, մասնաւորապէս պաղեստինեան *ինթիֆատան*:

Սուպհանի ըսաւ, որ վարչապետին վերահաստատած է Իրանի զօրակցութիւնը Լիբանանի, ընդդէմ իսրայէլեան սպառնալիքներուն եւ ոտնձգութիւններուն: «Վարչապետ Հարիրի մեզ վստահեցուց, որ հակառակ իսրայէլեան սպառնալիքներուն ստեղծած դժուարութիւններուն, կառավարութիւնը պիտի շարունակէ իր տնտեսական եւ բարգաւաճման քաղաքականութիւնները եւ հաստատած է պաղեստինցի գաղթականներու տունդարձի իրաւունքի ճանաչման անհրաժեշտութիւնը: Առանց այս տունդարձին կարելի չէ շրջանին մէջ խաղաղութիւն կամ կայունութիւն հաստատել», ըսաւ ան:

Իրանի դեսպանը Հարիրիէն պահանջեց, որ արդէն բացուած «անհետացածներու» թղթածրարին մէջ նկատի առնուի 1982ին Լիբանանի մէջ առեւանգուած չորս իրանցի դիւանագէտներու պարագան:

Վարչապետը երէկ Ֆրանսայի, Շուէտի եւ Եւրոպական Միութեան դեսպաններուն հետ քննարկեց Լիբանան - Ե. Միութիւն յարաբերութիւններն ու անոնց գործընկերութեան համաձայնագիրին շուրջ բանակցութիւններու ընթացքը:

Տեսակցութենէն ետք Ֆրանսայի դեսպան Ֆիլիփ Լը Քուրթիէ հաստատեց, թէ 2000 տարին անկիւնադարձ մըն էր Լիբանանի եւ Եւրոպական Միութեան հետ անոր քաղաքական եւ տնտեսական գործակցութեան համար, եւ Միութիւնը վճռած է շարունակել այս յառաջդիմութիւնը:

ԲԱԽՏԱԻՈՐՈՒԱԾ

Տէր եւ տիկին Յովիկ եւ Թալին Գույումճեան բախտաւորուած են առջինեկ մանչ զաւակով մը
ՊԱՐԳԵՒ (ՊԱՐՕ)
21 Դեկտեմբեր 2000

ԾԱԽՈՒ ՀՈՂԱՇԵՐՏ

●Մթայլէպի մէջ Ռապիյէհկից «Լա Գոլինա» ակումբի վերեւ, 518 քառ. մեթր, շինարարութեան իրաւունք 30%, գեղատեսիլ դիրք, 225 տոլար քառ. մեթրը: Հեռ.- 03-660609

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

●JAVA FIRE PROTECTION հաստատութիւնը կարիքը ունի շուկայի վրայ ծախող երիտասարդներու, *պաքալօրէայի* վկայականով, արաբերէն եւ անգլերէն գիտնալը պայման: Հեռ. 01-502329, կէսօրէ առաջ ժամը 10:00էն մինչեւ ժամը 2:00:

●Քարտուղարուհի մը, որ գիտնայ համակարգիչ գործածել եւ անգլերէն լեզու: Հեռաձայնել 01-242549 եւ 01-263631 թիւերուն:

ՀՆՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐՈՒ ՄՍԽՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԳԾՈՎ՝ ՎՃԻՌՆԵՐ

Քրէական հարցերու Պէյրութի ատեանը, կոր կը գլխաւորէ դատաւոր Ժորժ Ղանթուս, երէկ տուաւ իր վճիռը հնութեանց վարչութեան մէջ պետական գումարներու մսխումին առնչութեամբ:

Ատեանը վարչութեան նախկին ընդհանուր տնօրէն Քամիլ Ասմարը դատապարտեց եօթը տարուան բանտարկութեան, Մոհամէտ Ռիֆաին՝ վեց տարուան, Տանիէլ Ասմարը՝ երկու տարուան, Անթուան Ըժէյլն ու Եագուպ Սըմահան՝ երկուքուկէս տարուան: Վճիռը նաեւ դատապարտեալներէն պահանջեց միասնաբար վեց միլիառ լ. ոսկիի հատուցում վճարել պետութեան:

Մանուէլ Ասմար եւ Թուֆիք Սալիպա ի բացակայութեան դատապարտուեցան չորս տարուան բանտարկութեան եւ երեք միլիոն լ. ոսկինոց տուգանքի: Տուգանքներու գծով Քամիլ Ասմար դատապարտուեցաւ վճարելու հինգ միլիոն լ. ոսկի, Ռիֆաիի՝ չորս միլիոն, Եագուպ Սըմահա՝ երկու միլիոն, Ըժէյլ՝ մէկուկէս միլիոն, իսկ Տանիէլ Ասմար՝ մէկ միլիոն լ. ոսկի:

ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴ

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ՆԵՐՍ ԺԵՀԹԱՈՒԻ

●ԿԻՐԱԿԻ, 24 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2000
ՃՐԱԳԱԼՈՅՑ Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ Տեառն Մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի
Ժամը 17:00ին՝ երեկոյեան ժամ, ընթերցում մարգարէական թղթոց:
Ժամը 18:00ին՝ ճրագալոյցի Ս. պատարագ, Նախատօնակ:
Ժամը 24:00ին՝ կէս գիշերի Ս. պատարագ:

●ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2000
Ս. ԾՆՈՒՆԴ Տեառն Մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի
Ժամը 10:00ին՝ հայրապետական Ս. պատարագ եւ քարոզ

ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՒ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍ ՊԵՏՐՈՍ ԺԹ.Ի
(Կաթողիկոս - պատրիարք կաթողիկէ հայոց)
Յաւարտ Ս. պատարագի, Աջահամբոյր:

●ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 1 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2001
Տօն տնօրէնութեան եւ Անուանակոչութեան Տեառն Մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի
Պատարագները Կիրակի օրերուն պէս:
Ժամը 10:00ին՝ հանդիսաւոր Ս. պատարագ:

●ՇԱԲԱԹ, 6 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2001
Աստուածայայտնութիւն եւ Մկրտութիւն Տեառն Մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի
Ժամը 10:00ին՝ կը պատարագէ եւ կը քարոզէ

ԱՐՀԻ. ՀԱՅՐ ՎԱՐԴԱՆ ԵՊՍ. ԱՇԳԱՐԵԱՆ
(Ընդհանուր փոխանորդ Պէյրութի թեմին)
Ապա Ջրօրհնէք եւ Մկրտութիւն Տեառն:

Սրբազան երգեցողութիւնները կը կատարէ «Կիլիկիա» երգչախումբը:

Ս. ՓՐԿԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ

Կը հրաւիրէ իր հաւատացեալներն ու բարեկամները մասնակցելու ողջերթի Հայրապետական Ս. պատարագին, կոր պիտի մատուցանէ՝

ԱՐՀԻ. Տ. ՄԱՆՈՒԷԼ ԵՊՍ. ՊԱԹԱԳԵԱՆ
(Նախկին պատրիարքական փոխանորդ եւ Պէյրութի թեմի առաջնորդ, նորընտիր առաջնորդ Միացեալ Նահանգներու եւ Քանատայի թեմի կաթողիկէ հայոց)

Երկուշաբթի, 25 Դեկտեմբեր 2000, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

Յետ Ս. պատարագին՝ շնորհաւորութիւններ եւ աջահամբոյր Հ. Կ. Մ.ի սրահին մէջ:

ՄԱՀԱԶԴ

One Estate Company SAL ընկերութեան տնօրէնութիւնը եւ պաշտօնէութիւնը կը գուժեն նախկին երեսփոխան՝

ԱՐԱ ԵՐԵՒԱՆԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 17 Դեկտեմբեր 2000ին:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Հուրի Երեւանեան եւ զաւակները՝ Շահէ եւ Սերժ
Տէր եւ տիկին Վահէ Երեւանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Սարգիս Երեւանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Յարութիւն Գասարճեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Կարապետ Բարսեղեան եւ զաւակունք

Երեւանեան ընտանիք
Տէր Պետրոսեան ընտանիք
Զալլասեան ընտանիք
Էքմէքճի ընտանիք
Քիլչճեան ընտանիք
Զառուկեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարազատին

ԱՐԱ ԵՐԵՒԱՆԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 17 Դեկտեմբեր 2000ին, երեկոյեան, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Հինգշաբթի, 21 Դեկտեմբեր, կէսօրէ առաջ ժամը 11:00ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Ֆըրն Շըպպէքի Ազգային գերեզմանատունը:

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:

●Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, «Երեւանեան» շէնք, թիւ 2 փողոց, Ռապիյէ (ներքին փողոցին յարակից), Ուրբաթ 22 եւ Շաբաթ, 23 Դեկտեմբերին:

●Կը խնդրուի փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւններ կատարել բարեսիրական հաստատութիւններուն:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Սոնա Յակոբեան եւ զաւակները՝ Րաֆֆի եւ Սագօ
Տէր եւ տիկին Սիմոն Յակոբեան
Տէր եւ տիկին Սարգիս Պալապանեան
Տէր եւ տիկին Ռոպէր Խուրի
Տիար Ստեփան Յակոբեան
Տէր եւ տիկին Հայկ Պասմաճեան
Տիար Կարապետ Խաչիկեան
Տէր եւ տիկին Էտուար Ատուրեան
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարազատին

ՆՈՒԲԱՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ

մահը:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Հինգշաբթի, 21 Դեկտեմբեր 2000, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, Հայաշէնի Ս. Յովհաննու Կարապետ եկեղեցւոյ մէջ, Էշրեֆիէ, ուրկէ ետք հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Ֆըրն Շըպպէքի Ազգային գերեզմանատունը:

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:

●Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Էշրեֆիէ, Ուրբաթ 22 եւ Շաբաթ, 23 Դեկտեմբերին:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ
Ն. ԱՂԲԱԼԵԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ
ՊԱՐԱՐՈՒԵՍՏԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

Հովանաւորութեամբ
ԳԵՐՇ. Տ. ՍՈՒՐԷՆ ԱՐՔ. ԳԱԹԱՐՈՅԵԱՆԻ
(Բարեջան առաջնորդ Հայոց Բերիոյ թեմի)

Ելոյթ կ'ունենայ
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՊԱՐԱԽՈՒՄԲԸ

Գեղարուեստական ղեկավար՝
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՉԻԿԵԱՆ

Շաբաթ եւ Կիրակի, 23 եւ 24 Դեկտեմբեր 2000, երեկոյեան ժամը 9:00ին, Արթասիրաց Մշակութային Միութեան «Զ. Գաբրիէլեան» սրահը, Վիլլաներ - Հալէպ:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիար Գեղամ Սիսեռեան
Տէր եւ տիկին Պերճ եւ Սիւզան Սիսեռեան եւ զաւակները՝ Վահիկ եւ Նուռ Անի
Տէր եւ տիկին Հրաչ եւ Էլիզապէթ Սիսեռեան եւ զաւակները՝ Կարինէ, Արամ եւ Նայիրի
Տէր եւ տիկին Արա եւ Վերա Սիսեռեան եւ զաւակը՝ Վարագ
Տէր եւ տիկին Յարութ եւ Ջեփիւռ Պագգալեան եւ զաւակը՝ Կարէն
Տէր եւ տիկին Միշէլ եւ Լիլի Թամէր եւ զաւակներ՝ Քիմ եւ Լիվ

Սիսեռեան ընտանիք
Խաչատուրեան ընտանիք
Սանոսեան ընտանիք
Սիուֆի ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց կնոջ, մօր, մեծ մօր, քրոջ եւ հարազատին

ԱԼԻՍ ՍԻՍԵՌԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ)

մահը, որ պատահեցաւ Երկուշաբթի, 18 Դեկտեմբեր 2000ին, Փարիզ:

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Ուրբաթ, 22 Դեկտեմբեր, առաւօտեան ժամը 10:30ին, Փարիզի Ս. Յովհաննէս - Մկրտիչ մայր տաճարին մէջ, 15 rue Jean Goujon 75008, Paris, *ուրկէ ետք հանգուցեալին մարմինը պիտի ամփոփուի* Cimetière des Batignolles, Porte de Clichy *գերեզմանատան մէջ:*

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:

●Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին Պերճ եւ Սիւզան Սիսեռեաններուն բնակարանը, Փարիզ, Չորեքշաբթի 20 եւ Հինգշաբթի, 21 Դեկտեմբեր 2000ին, Հրաչ եւ Էլիզապէթ Սիսեռեաններուն բնակարանը, Փարիզ, Ուրբաթ 22 եւ Շաբաթ, 23 Դեկտեմբերին, ինչպէս նաեւ Արա եւ Վերա Սիսեռեաններուն բնակարանը, Մրզհէր, Լիբանան, Հինգշաբթի 4 եւ Ուրբաթ, 5 Յունուար 2001ին:

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

●Սօսի Ուրֆալեանի մահուան առիթով, տէր եւ տիկին Բենիամին Պչաքճեան 50,000 լ.ո.:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

●Սօսի Ուրֆալեանի մահուան առիթով,
տէր եւ տիկին Կարպիս Գույումճեան 50,000 լ.ո.,
տէր եւ տիկին Յակոբ Սահակեան 50,000 լ.ո.,
տէր եւ տիկին Բագրատ Վարդանեան 50,000 լ.ո.:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

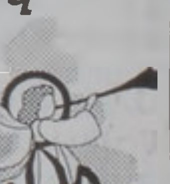

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԵՒ Ս. ԾՆՈՒՆԴԻ ԱՌԻԹՈՎ

« ՀԵՔԻԱԹՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀ»

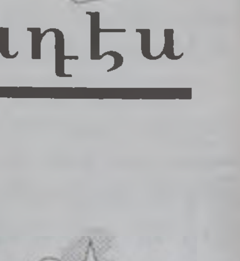

Ամանորի ուրախ հանդէս

ուր ձեզ կը սպասեն
●Ձիւնաթոյրը եւ Եօթը Թզուկները
●Փինոքիոն եւ Քաջ Նազարը
●Կարմիր Գլխարկիկը
եւ ուրիշ շատ շատ հերոսներ
Նոր Տարուան մաղթանքներ կ'ուղղէ
ԿԱՂԱՆԴ ՊԱՊԱՆ
Ինչպէս նաեւ

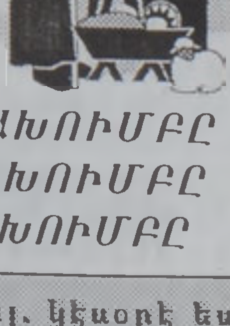

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ
«ԿԱՐԿԱՉ» ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԸ
«ԱՐԵԳ» ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԸ
«ԳԱՅԻԱՆԷ» ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ՊԱՐԱԽՈՒՄԲԸ

Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ, 23 Դեկտեմբերէն սկսեալ, կէսօրէ ետք ժամը 5:30ին, «Յ. Տէր Մելքոնեան» թատերասրահին մէջ:

Տոմսերը ստանալ OBELIX Անթիլիաս, Համազգայինի գրախանութէն «Շաղզոյեան» կեդրոն եւ GEKAէն Պուրճ Համուտ:

ԾԱՆՕԹ.- 23, 24 ԵՒ 25 Դեկտեմբերի տոմսերը սպառած են:

●29, 30 Դեկտեմբեր եւ 1 Յունուար 2001ի ելոյթներու տոմսերը ստանալ վերոյիշեալ վայրերէն եւ կիշէէն:

ՃԱՓՈՆԻ ԴԻՒԱՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՊԵՏԸ ՄՈՍԿՈՒԱ ՊԻՏԻ ԱՅՑԵԼԷ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 21 (ՌՈՅԹԸՐԶ).– Ճափոնի արտաքին գործոց նախարար Եոհէյ Քոնօ Յունուար 16էն 17 Մոսկուա պիտի այցելէ իր ռուս պաշտօնակիցին՝ Իկոր Իվանովի հետ բանակցութիւններու համար, յայտնած է Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը Հինգշաբթի օր:

Ճափոնական լրատու աղբիւրները հաղորդած են, թէ այցելութիւնը պիտի նպաստէ Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութինի եւ Ճափոնի վարչապետ Եոշիրօ Մորիի միջեւ ռուսական Իրքուցք քաղաքին մէջ նախատեսուած վեհաժողովին պատրաստութեան:

Երկու երկիրներու ղեկավարները 1997ին որոշած էին իրենց միջեւ գոյութիւն ունեցող հողային հարց մը լուծել եւ մինչեւ 2000ի աւարտ խաղաղութեան համաձայնագիր մը կնքել: Սակայն Սեպտեմբերին Ճափոն պաշտօնական այցելութեան մը ընթացքին, Փութին եւ Մորի չէին կրցած իրենց տարակարծութիւնները լուծել, ինչ կը վերաբերի չորս կղզիներու Ճափոնի վերադարձի հարցին:

Փութին իր հիւրընկալները յուսախաբ ըրած էր՝ յայտնելով, որ Մոսկուա ժամկէտը «ժայռի մը վետեղուած թիրախ» չի նկատեր, այլ՝ առաջադրանք մը:

ՔԼԻՆԹԸՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑ...

Շարունակուած Ա. էջէն

ՔԼԻՆԹԸՆ – ՄՈՒՊԱՐԱՔ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն երէկ հեռաձայնային հաղորդակցութեան մը ընթացքին Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի հետ քննարկեց Ուաշինկթընի մէջ կատարուող պաղեստինեւիսրայէլեան բանակցութիւնները:

• ՄԵՐԵՑ Կուսակցութիւնը երէկ երեկոյեան որոշեց յօրավիգ չկանգնիլ Շիմոն Փերեսի թեկնածութեան վարչապետի ընտրութիւններուն:

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ՍՈՒՐԲ ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

ԶԱԼՔԱ, Հեռ. 04/710735–6–7

Տեառն Մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի Ս. Ծննդեան տօնին առիթով՝ Զայնաւոր Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ եւ աւուր պատշաճի քարոզէ՝

ԱՐՀ. Հ. ՎԱՐԴԱՆ ԵՊՍ. ԱՃԳԱՐԵԱՆ

Երկուշաբթի, 25 Դեկտեմբեր 2000, առաւօտեան ժամը 10:30ին:

Շրջանի բոլոր հաւատացեալները հրաւիրուած են մասնակցելու սոյն հոգեպարար արարողութեան:

al-mashrek
INSURANCE & REINSURANCE S.A.L.
Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի հեռաձայնի թիւերն են.
(01)258228 – (01)268808
Fax: (01) 258223

ԱՖՀԻԼ
ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԾԱՌԱՅԵԼԸ ՄԵՐ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆ Է
1500 ԱՆԴԱՄ
100000$-ի ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
90 ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐ
76 ՏԱՐՐԱԼՈՒԾԱՐԱՆԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆՆԵՐ
ԱՖՀԻԼ - ԱՖԷՏԻ ՇԷՆՔ, Բ. ՅԱՐԿ ՀԵՌ. 01/262231 - 01/242556-7

ԹՈՒՐՔԻԱ

ՉԱԽԱԿՈՂՄԵԱՆ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐ ՎԵՐՋ ԿՈՒ ՏԱՆ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ, 21 (ՌՈՅԹԸՐԶ).– Արեւմտեան Թուրքիոյ Չանաքքալէ բանտին մէջ, ձախակողմեան բանտարկեալներ Հինգշաբթի օր վերջ տուած են ապահովութեան ուժերուն դէմ իրենց ընդդիմադրութեան:

Ըստ ներքին գործոց նախարարութեան մէկ պաշտօնատարին, ապահովութեան ուժերը վերագրաւած են Չանաքքալէն, ուր 140 բանտարկեալ կը մնար՝ 18 արգելափակեալներու անձնատուութենէն ետք:

Պաշտօնատարին համաձայն, Հինգշաբթի օր Պոլսոյ Ումրանիյէ բանտին պաշարումը կը շարունակուէր: Բանտին մէջ 400 բանտարկեալներ կը դիմադրէին ապահովութեան ուժերուն:

Այդ ուժերը Երեքշաբթի օր յարձակած էին 20 բանտերու վրայ, վերջ տալու համար հաւաքական հացադուլերու՝ իբրեւ բողոք բանտային բարեկարգումներու ծրագիրներուն դէմ: Երեքշաբթի օրուընէ ի վեր առնուազն 21 վոհեր, որոնց աւելի քան 17՝ բանտարկեալներ, արձանագրուած են:

Ըստ թուրք պաշտօնատարներու, բանտարկեալներուն մեծամասնութիւնը մահացած է՝ ինքզինք այրելով:

Մարդկային իրաւանց պաշտպան խմբակներ կը մերժեն այդ բացատրութիւնը, ինչպէս նաեւ բանտարկեալներուն մօտ գտնուող վէնքերուն մասին տեղեկութիւնները, յայտնելով, թէ վոհերուն թիւը շատ աւելի բարձր է:

Արդարութեան նախարար Հիքմէթ Սամի Թուրք ըսած է, թէ գործողութիւնը, որուն նպատակը 2 ամսուան հացադուլերուն վերջ տալ եւ քաոսային վիճակ ներկայացնող բանտերուն մէջ պետութեան հակակշիռը վերահաստատել էր, այնպիսի ձեւով ծրագրուած է, որ հաւանական վոհերուն թիւը նուազագոյն ըլլայ:

Բրտութիւնները մտահոգութեանց դուռ բացած են Եւրոպական Միութեան մօտ, որուն կ'ուզէ միանալ Թուրքիա, եւ Թուրքիոյ եւ եւրոպական քաղաքներու տարածքին մղած են մարդիկ ցոյցերու դիմելու:

Քիւրտ 50 ցուցարարներ Չորեքշաբթի օր Լոնտոնի մէջ գրաւած էին աշխարհի ամէնէն բարձր դարձող անիւը եւ սպառնալով իրենք վիրենք այրել, սակայն 5 ժամ ետք անոնք ոստիկանութեան անձնատուր եղած են ու ձերբակալուած ոստիկանութեան կողմէ:

Անոնք ուզած են մարդոց ուշադրութիւնը կեդրոնացնել Թուրքիոյ մէջ քիւրտ բանտարկեալներու վիճակին վրայ:

Ս. ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

Կիրակի, 24 Դեկտեմբերին, Ս. Ստեփանոս Նախասարկաւագի եւ Սարկաւագաց տօնին առիթով, հանդիսաւոր սուրբ եւ անմահ պատարագ պիտի մատուցուի կաթողիկոսարանիս Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ:

Պիտի պատարագէ եւ պիտի քարոզէ՝

ԳԵՐՇ. Տ. ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ

Սկիզբ ժամերգութեան՝ ժամը 8:00
Ս. Պատարագ՝ ժամը 10:00
Քարոզ՝ ժամը 11:00

Պատարագէն ետք Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ, միաբանութեան անդամներուն հետ, վեհարանի դահլիճին մէջ պիտի ընդունի սարկաւագները եւ իր հայրական պատգամը պիտի տայ:

* * *

Երեկոյեան ժամը 5:00ին, Անթիլիասի Մայր տաճարին մէջ տեղի պիտի ունենայ Ս. Ստեփանոսի նախատօնակը: Ժամերգութենէն ետք վեհափառին նախագահութեամբ եւ միաբանութեան ներկայութեամբ վեհարանի դահլիճին մէջ տեղի պիտի ունենայ դասախօսական եւ գեղարուեստական ելոյթ մը՝ նուիրուած Ս. Ստեփանոսին:

Սիրով կը հրաւիրուին հաւատացեալները ներկայ գտնուելու եկեղեցական արարողութեանց եւ ներշնչուելու Ս. Ստեփանոսի նահատակութեան խորհուրդով:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ՄՈԼՏԱՒԻԱ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ՉԻ ԿՐՆԱՐ ՆԱԽԱԳԱՀ ՄԸ ԸՆՏՐԵԼ

ՔԻՇԻՆԵՒ, 21 (ՌՈՅԹԸՐԶ).– Մոլտաւիոյ խորհրդարանը Հինգշաբթի օր չորրորդ անգամ ըլլալով ձախողած է նախագահ մը ընտրել, խորհրդարանին մէջ կեդրոնիաջ մեծամասնութեան կողմէ ընտրութիւնը *պոյքոթի* ենթարկելէ ետք՝ համայնավար թեկնածուի մը ընտրութիւնը խափանելու համար:

101 աթոռ հաշուող խորհրդարանը, որ այս տարեսկիզբին սահմանադրութիւնը բարեփոխած էր եւ նախագահական ուղղակի ընտրութիւնները

Շար.ը՝ էջ 9

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ
MEC 14" TV at 133$
Remote control 100 channels
Multisystem Double speakers
MEC 21" TV at 222$
MEC 29" TV at 555$
with teletext
Free TV table with the MEC 29"
Պուրճ Համուտ, Քաղաքապետարանի հրապարակ, 2րդ մուտք, Սանըրր Պլանըոյէն: Կառատունը ապահովուած: Հեռ. 01-241000:

ԹՈՒՐՔԻԱ

ԱՍՈՐԻ ԿՂԵՐԱԿԱՆ ՄԸ ԿԸ ԴԱՏՈՒԻ

ՏԻԱՐՊԵՔԻՐ, 21 (ՌՈՅԹԸՐԶ).– Թրքական ատեանի մը մէջ Հինգշաբթի օր սկսած է դատավարութիւնը ասորի կղերականի մը, որ ամբաստանուած է «ատելութիւն հրահրելու» յանցանքով, թերթերու յայտնելով, թէ քրիստոնեայ փոքրամասնութիւն կազմող իր համայնքը թուրքերու կողմէ ցեղասպանութեան վոհ դարձած է:

Տիարպեքիրի պետական ապահովութեան ատեանին մէջ ականատեսներ յայտնած են, թէ հայր Եուսուֆ Աքպուլութ հերքած է իր դէմ ուղղուած ամբաստանութիւնը: Ան եթէ յանցաւոր նկատուի մէկէն երեք տարուան բանտարկութեան կրնայ ենթարկուիլ:

Այս տարեսկիզբին ան ըսած է, թէ թուրքերը 20րդ դարու սկիզբը, հարաւարեւելեան գօտիին մէջ, *սիսթեմաթիք* կերպով ասորիներ սպաննած են:

Աքպուլութ այս արտայայտութիւնները ունեցած էր Մ. Նահանգներու Քոնկրէսի մէկ յանձնախումբին կողմէ որդեգրումէն ետք բանաձեւի մը, որ Օսմանեան կայսրութեան վերջին օրերուն հայերու սպանութիւնը Ցեղասպանութիւն կը նկատէր:

«Կը խօսէի թղթակիցներու հետ, որոնք չէին արձանագրեր ըսածներս: Ես իմ անձնական կարծիքս չէի տար, այլ կը կրկնէի ինչ որ եկեղեցիին մէջ իմ երէցներս եւ անոնք՝ որոնք այցելութեան կու գային, կ'ըսէին: Զօրավիգ չեմ կանգնիր Հայկական Ցեղասպանութեան բանաձեւին, եւ չեմ ընդունիր իմ դէմ ուղղուած ամբաստանութիւնները», յայտնած է Աքպուլութ ատեանին:

Նիստը, որուն ներկայ գտնուած են արեւմուտքցի շարք մը դիւանագէտներ, Փետրուար 22ին յետաձգուած է:

ԽԹՄԱՆ ԳԻՇԵՐԸ - ՌԵՎԷՅՈՆ
ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
Կ'երգէ՝
ԱՐԱՐԱՏ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ
Ընկերակցութեամբ՝
ՇԱՆԹ ՏԻՇՃԷՔԷՆԵԱՆի
եւ իր նուագախումբին
Մասնակցութեամբ՝
ՊՈՒՋՈՒՔԻՍԹ ԹՈՐՈՍԻ
24 Դեկտեմբեր 2000, «ԱԹԼԱԼ ՓԼԱԶԱ» ճաշարանին մէջ, ժամը 9:00էն սկսեալ:
• Անակնկալներ • Քոթիյոն
• *Տեղեր ապահովելու համար հեռաձայնել 03-297107 թիւին:*

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ

Այսօր՝ Ուրբաթ, 22 Դեկտեմբեր, ժամը 12:30ի լուրերէն ետք կրնաք ունկնդրել հարցազրոյց մը՝ Համազգայինի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչ՝ ՊԵՏԻԿ ԾԱՌՈՒԿԵԱՆի

Բեմադրիչ՝ ՎԻԳԷՆ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆի
Պարուսոյց՝ ՖԵԼԻՔՍ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆի
եւ խմբավար՝ ԶԱՔԱՐ ՔԷՇԻՇԵԱՆի հետ

ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՅ Է
Հ. Յ. Դ.
Լիբանանի Երիտասարդական Միութիւն
2001
ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑՆԵՐԸ
ՍԱԿ՝ 10,000 Լ. Ո.

ՄԱՍԹԸՐ ՄՈԼ

ԱՄԷՆ ՕՐ ԹԱՐՄ ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՄԹԵՐՔՆԵՐՈՒ ԱՅԼԱԶԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐ, ՆՈՒԱԶԱԳՈՅՆ ԳԻՆԵՐՈՎ:

ԳՆՈՒՄԴ ԿԱՏԱՐԷ՛ ՍՈՒՓԸՐՄԱՐՔԷԹ ՄԱՍԹԸՐ ՄՈԼԷՆ

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ՝ ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋ

Ռուսիոյ եւ Հայաստանի մաքսային ծառայութիւնները մտադրած են զարգացնել երկկողմանի համագործակցութիւնը: Այս յարաբերութիւնները կանոնակարգող երկու փաստաթուղթեր ստորագրուած են Մոսկուայի մէջ 19 Դեկտեմբերին, տնտեսական համագործակցութեան միջկառավարական յանձնախումբին նիստէն ետք:

Նոյն նիստին Ռուսիոյ եւ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնները յուշագիրներ փոխանակած են յառաջիկայ 10 տարուան ընթացքին տնտեսական համագործակցութեան զարգացման մասին:

Յանձնախումբի համանախագահ, Հայաստանի արտադրական ենթակառոյցներու գործունէութիւնը համակարգող նախարար Դաւիթ Զադոյեան նշած է, որ Ռուսիա եւ Հայաստան ռազմավարական գործընկերներ են, ինչ որ կ'որոշէ երկկողմ շփումներուն բնոյթը: Ռուսիոյ կորիզային ուժանիւթի նախարար Եւգենի Ատամով, որ նոյնպէս կը գլխաւորէ յանձնախումբը, մասնագէտներուն կոչ ուղղած է աւելի աշխուժօրէն աշխատելու, որպէսզի իրականանան բոլոր ծրագիրները:

Սակայն, ինչպէս կը նշէ, ԻԹԱՐ - ԹԱՍՍ գործակալութիւնը, առայժմ լուծուած չէ երկկողմ յարաբերութիւններուն ամէնէն կարեւոր հարցերէն մէկը՝ Ռուսիոյ հանդէպ Հայաստանի պետական պարտքին խնդիրը: Երկու երկիրներուն մասնագէտներուն կարծիքով, այս պարտքերը փակելու ձեւերէն մէկը կրնայ ըլլալ ուժանիւթի մարզին մէջ ռուս - հայկական միացեալ ձեռնարկութեան գործունէութենէն ստացուած եկամուտները:

Այս միացեալ ձեռնարկութեան ստեղծումը տակաւին կ'ուսումնասիրուի եւ պիտի քննարկուի յանձնախումբին յաջորդ նիստին, 2001 թուականի երկրորդ եռամսեակին, Երեւանի մէջ:

ԳՆԴԱՊԵՏ Ա. ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ ԿԸ ՄԵՂԱԴՐՈՒԻ ԱՊՕՐԻՆԻ ԶԷՆՔ ՊԱՀԵԼՈՒ ՅԱՆՑԱՆՔՈՎ

9 Դեկտեմբերին ձերբակալուած Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան գործերու կառավարիչ գնդապետ Աւագ Խաչատրեան 19 Դեկտեմբերին Հայաստանի զինուորական դատախազութեան կողմէ ամբաստանուած է ապօրինի զէնք պահելու յանցանքով:

Զինուորական դատախազութեան քննչական բաժինի պետ Արտակ Յարութիւնեան յայտնեց, թէ Ա. Խաչատրեանի նկատմամբ 13 Դեկտեմբերին խափանման միջոց ընտրած է կալանքը: Ամբաստանեալին շահերը կը պաշտպանեն պաշտպան փաստաբաններ Ռուբէն Սահակեան եւ Արտաւազդ Այվազեան:

Յայտնենք, որ 9 Դեկտեմբերին, խուզարկութեան մը իբրեւ արդիւնք, Ա. Խաչատրեանի բնակարանէն եւ ինքնաշարժի կանգառէն յայտնաբերուած էին մեծ քանակութեամբ զէնք, զինամթերք եւ 105 հազար տոլար:

ԱՇՈՏ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ՝ 1700ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի 19 Դեկտեմբերի հրամանագիրով Աշոտ Գրիգորեան ընդգրկուած է Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան պետական կրօն հռչակման 1700ամեակի տօնակատարութեան պետական յանձնախումբի կազմին մէջ:

Ան նշանակուած է յանձնախումբի քարտուղար:

ԱՐԹՈՒՐ ՂԱՐԻԲԵԱՆԻ ԾՆՆԴԵԱՆ ՕՐՈՒԱՆ ՆՇՈՒՄ

Նախապէս հաղորդած էինք, որ 16 Դեկտեմբերին տեղի ունեցաւ նահատակ ազատամարտիկ Արթուր Ղարիբեանի քանդակներու թանգարան - ցուցասրահի բացումը:

Նոյն օրը նշուած է նաեւ Ա. Ղարիբեանի ծննդեան օրը: Այդ օրը ազատամարտիկին գաղափարական ընկերները այցելեցին Եռաբլուրի պանթէոն, ուր տեղի ունեցաւ երդման արարողութիւն եւ հինգ նորագիրներ միացան Հ. Յ. Դաշնակցութեան շարքերուն:

Երդման արարողութեան ընթացքին խօսք առաւ Հ. Յ. Դ. Հայաստանի Գերագոյն մարմինի անդամ Գեղամ Մանուկեան: Ան նկատել տուաւ որ երդման արարողութիւնը «խորհրդանշական էր եւ ցոյց կու տար, որ Արթուրին եւ միւս նահատակներուն գործը կիսատ պիտի չմնայ»:

2001 ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԸ ԿԱՍԿԱԾԻ ՏԱԿ

Համաձայն մարդահամարի օրէնքին, Հայաստանի կառավարութեան որոշումով կը նախատեսուի 2001 թուականին երկրին մէջ կազմակերպել մարդահամար մը:

Վերոյիշեալ մարդահամարի ծախսերը, ըստ Հայաստանի ազգային վիճակագրութեան ծառայութեան մարդահամարի վարչութեան պետ Սամուէլ Ներսիսեանի, պիտի կազմեն 1 միլիառ 194 միլիոն դրամ: Սակայն 2001 թուականի պետական պիւտճէի նախագիծով համապատասխան յատկացումներ չեն կատարուած, ուստի, այլ ֆինանսական աղբիւրներ չհայթայթելու պարագային, յառաջիկայ տարուան ընթացքին եւս մարդահամար տեղի պիտի չունենայ:

Յայտնենք, որ պետական պիւտճէէն 100 միլիոն դրամ պիտի ծախսուի միայն մարդահամարի յանձնախումբին պահպանման եւ քարտէսագրման համար:

ՀԱՄԱԲԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

18 Դեկտեմբերին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան նախագահ Արկադի Ղուկասեան մասնակցած է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան զինեալ ուժերու 2000 ուսումնական տարուան արդիւնքներու յայտարարման նուիրուած համաբանակային խորհրդակցութեան:

Բանակի սպայական կազմին առջեւ ելոյթ ունենալով՝ նախագահ Արկադի Ղուկասեան նշած է, որ բանակը, հակառակ երկրին մէջ տիրող քաղաքական անհաճոյ իրադարձութիւններուն, կրցաւ մնալ իր բարձրութեան վրայ: Աւելի՛ն. ան զգալի առաջընթաց արձանագրեց զինուորական պատրաստուածութեան ասպարէզին մէջ:

Յայտարարելով ուսումնական տարուան արդիւնքները՝ նախագահ Ա. Ղուկասեան նշած է, որ տարբեզօրքի ցուցանիշներն ու տեղի ունեցած զօրավարժութիւններուն արդիւնքները կը վկայեն, որ Արցախի զինեալ ուժերը կը շարունակեն կատարելագործել իրենց մարտունակութիւնը եւ ամբողջովին պատրաստ են անհրաժեշտութեան պարագային հակահարուած տալու հակառակորդին: Որակական լուրջ փոփոխութիւններ արձանագրելով կարգապահութեան բարձրացման մարզին մէջ՝ Արկադի Ղուկասեան ըսած է, որ պէտք է ուշադրութիւն դարձնել բանակին մէջ արտակարգ դէպքերէն խուսափելու համար:

Խորհրդակցութեան վերջին բաժինով նախագահ Ղուկասեան վերահաստատած է այն միտքը, որ երկրին մէջ հասունցած է քաղաքային եւ համակարգային լուրջ փոփոխութիւններ կատարելու անհրաժեշտութիւնը եւ ընդգծած է, որ իբրեւ հանրապետութեան ղեկավար՝ ինք անշեղօրէն պիտի հսկէ երկրին մէջ ժողովրդավարութեան արմատաւորման եւ քաղաքացիական հասարակութեան ձեւաւորման գործընթացին:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ԶՕՐԱՎԱՐ ՔՐԻՍՏԱՓՈՐ ԻՎԱՆԵԱՆԻ ԾՆՆԴԵԱՆ 80ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ԵՐԵԿՈՅ

18 Դեկտեմբերի երեկոյեան Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան նախագահ Արկադի Ղուկասեան, վարչապետ Անուշաւան Դանիէլեանի եւ պաշտպանութեան նախարար Սէյրան Օհանեանի ընկերակցութեամբ, մասնակցած է «Ոսկի Արծիւ» եւ «Մարտական խաչ» առաջին աստիճանի շքանշաններու ասպետ, Արցախի հերոս զօրավար Քրիստափոր Իվանեանի ծննդեան 80ամեակին նուիրուած յիշատակի երեկոյին:

Արկադի Ղուկասեան զօրավարի այրիին՝ Լիտիա Իվանեանին յանձնած է «Ոսկիէ Արծիւ» Արցախի բարձրագոյն պետական շքանշանը:

Անգնահատելի համարելով Քրիստափոր Իվանեանի ներդրումը բանակի կազմաւորման աշխատանքներուն մէջ՝ Արկադի Ղուկասեան ըսած է, որ իր հայրենասիրութեան եւ աշխատասիրութեան շնորհիւ ամբողջ հայութեան համար տակաւին իր կենդանութեան առասպել դարձած զօրավարը հսկայական աւանդ ունի Արցախի պետականութեան կայացման գործին մէջ: «Ան այնպիսի մարդ մըն էր, որ իր ամբողջ կեանքը նուիրած էր իր հայրենիքի ծառայութեան», նշած է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան նախագահը:

Յիշատակի երեկոյին մասնակցած են նաեւ բանակի հրամանատարական կազմը, բարձրաստիճան պաշտօնեաներ եւ հասարակական գործիչներ:

ԱԶԵՐԻԱԿԱՆ ԳԻՐՏ

ԱԶԵՐԻ ԳԻՒՂԱՑԻՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆ, ՍՏՈՐԵՐԿՐԵԱՅ ՁԱՅՆԵՐ ԿՈՒ ԳԱՆ ԻՐԱՆ - ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԳԵՏՆՈՒՂԻԷ ՄԸ

Ազերիական «Էյ. Էն. Էս.» հեռատեսիլի կայանը հաղորդած է, թէ Նախիջեւանի Շարուր շրջանի եւ Հայաստանի սահմանէն քանի քմ. հեռու գտնուող Եուխարի Տասարխ գիւղին տուներէն մէկուն մէջ հինգ օրէ ի վեր կը լսուին ստորերկրեայ ձայներ: Տանտէրը դիմած է ոստիկանութեան եւ տեղական իշխանութիւններուն, որոնք հաստատած են ձայնին ստորերկրեայ ըլլալը: Գիւղացիները անոնց ըսած են, թէ Իրանէն դէպի Հայաստան գաղտնի գետնուղի մը կառուցումի մէջ է:

Հեռատեսիլի կայանը նաեւ նշած է, թէ դէպքէն քանի մը օր առաջ ոստիկանութիւնը նոյն գիւղին մէջ ձերբակալած է Հայաստան մուտք գործել ուզող հինգ օտարահպատակներ, որոնք իրենց հետ ունեցած են քարտէս մը:

Ազրպէյճանի ազգային ապահովութեան նախարարութեան մամլոյ տեղեկատուական գրասենեակի պատասխանատու Արազ Քուրպանով «Էյ. Էն. Էս.» հեռատեսիլի կայանին յայտնած է, թէ ստորերկրեայ ձայնին պատճառը հետախուզութեան ենթակայ է: Շրջան այցելած երկրաբաններու կարծիքով, ձայնը կը յառաջանայ ստորերկրեայ ջուրի պաշարներէ: Քուրպանով նաեւ հետաքրքրական որակած է ձայնին պատճառը համարուող Իրան - Հայաստան գետնուղիին տեսութիւնը:

ԹԱԼԻՆԻ ԵՒ ՄԱՍՏԱՐԱՅԻ ՄԷՋ ԿԸ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԻ «ՌՈՔՖՈՐ» ՊԱՆԻՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Միացեալ Նահանգներու գիւղատնտեսութեան նախարարութեան մարքէթինկի աջակցութեան ծրագիրի օժանդակութեամբ, Արագածոտնի մարզի Թալին քաղաքին եւ Մաստարա գիւղին մէջ վերջերս վերականգնեցաւ աւանդական «Ռոքֆոր» պանիրի արտադրութիւնը:

Պանիրի վերոյիշեալ երկու գործարաններուն ցուցաբերած թեքնիք աջակցութենէն զատ, Ֆրանսայէն, Մեծն Բրիտանիայէն եւ Սպանիայէն ներածուած, փորձարկուած եւ արտադրութեան մէջ ներդրուած եւ «Ռոքֆոր»ի 6 տեսակ բորբոսասունկեր: Ստացուած պանիրը, ծրագիրի Հայաստանի գրասենեակի մարքեթինկի գծով տնօրէն Հարի Մարթինի վկայութեամբ, որակով, համով եւ այլ յատկանիշներով մօտ են միջազգային չափանիշներուն:

Ներկայիս հայկական «Ռոքֆոր» պանիրը գլխաւորաբար կը վաճառուի եւ արագօրէն կը սպառի Հայաստանի տեղական շուկային մէջ՝ չրաւարարելով ընդհանուր պահանջարկը: Գրասենեակը ծրագիրներ կը մշակէ յառաջիկայ տարուընէ սկսեալ հայկական «Ռոքֆոր»ը Ռուսիա արտահանելու համար:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ՏՕՆԱԾԱՌԸ՝ ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ

Երեւանի մէջ Նոր Տարուան ձեռնարկները տեղի պիտի ունենան 31 Դեկտեմբերէն 13 Յունուար, Ազատութեան հրապարակին վրայ:

Այս առնչութեամբ Երեւանի քաղաքապետարանի մշակոյթի, երիտասարդութեան հարցերու եւ մարմնակրթութեան վարչութեան պետ Ա. Թորոսեան ըսաւ, որ բեմին տարածութիւնը պիտի ըլլայ 66 քառ. մեթր, իսկ տօնածառին բարձրութիւնը՝ 19 մեթր: 25 Դեկտեմբերին նախապատրաստական աշխատանքները պիտի աւարտին: Նոյն օրը Ազատութեան հրապարակին վրայ պիտի ներկայացուի «Տօնածառի զարդարում» մանկական ծրագիրը:

Բեմին պատրաստութեան ծախսերը պիտի հոգայ «Երեւան» հիմնադրամը: Նախորդ տարի նմանօրինակ ձեռնարկի մը համար ծախսուած է 16 միլիոն դրամ:

Ըստ Ա. Թորոսեանի, այս տարուան ներկայացումները աւելի բովանդակալից պիտի ըլլան, իսկ հրավառութիւնը պիտի տարբերի նախորդներէն: Կաղանդ պապան Ազատութեան հրապարակ պիտի հասնի ուղղաթիռով:

Քրիստոնէութեան 1700ամեակի հռչակման առիթով Էջմիածինէն Հանրապետութեան, այնտեղէն ալ Ազատութեան հրապարակ կրակ պիտի բերուի, ապա տեղի պիտի ունենայ մոմավառութիւն:

Ձեռնարկին նկարիչն է Վարդան Սեղրակեան, բեմադրիչը՝ Խաչիկ Ջալիկեան: Նոր Տարուան ձեռնարկը քաղաքապետարանին հսկողութեամբ պիտի իրականացնեն «Ջեւաւորում» ընկերութիւնը եւ Հայաստանի Ֆիլհարմոնիք նուագախումբը:

ՆՈՐ ԳԻՐՔԵՐ

Թ. ՏԱՍՆԱՊԵՏԵԱՆԻ ԵՐԵՔ ԳԻՐՔԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

«ՅԻՍՈՒՍԻ ՉԱՐՉԱՐԱՆՔՆԵՐԸ», «ԿՈՒՍԱԿԱՆ», «ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ԲԱՌԱՐԱՆ»

Աստուածաբանական նիւթեր եւ վարդապետական հարցերու վերաբերեալ գրականութեամբ իր աշխատանքները կը շարունակէ Թամար Տասնապետեան: Հոս անմիջապէս նշենք, որ Թ. Տասնապետեանի մարեմաբանական, աստուածաբանական թէ քրիստոսաբանական հետազօտութիւնները եւ հետեւողական պրպտումները կը շարունակուին, մատենադարաններու մէջ. անցուցած երկարատեւ ժամանակները կը հետապնդեն մէկ նպատակ. լոյսին բերել հին դարերուն արձանագրուած ձեռագիրները, եկեղեցական հայրերու երկերը, Աստուածամօր եւ Քրիստոսի մասին ընդհանրապէս:

Իր վերջին հրատարակութիւններէն են՝ «Կուսական» (յօդուածներ), «Աստուածածնի բառարան», «Յիսուսի չարչարանքները» հատորիկները: Այս վերջինը հայ միջնադարեան գրականութենէն քաղուած ճառերու հաւաքածոյ է, ընդօրինակուած՝ Երեւանի եւ արտասահմանի հայկական վանքերու մատենադարաններուն մէջ պահուած ձեռագիրներէն:

Երեք գիրքերն ալ լոյս տեսած են 2000 թուականին: «*Յիսուսի չարչարանքները*» տպուած է «Հայկական մատենաշար Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան» օժանդակութեամբ:

Եթէ ակնարկ մը նետենք հեղինակին վերջին տասնամեակի գրական - ուսումնասիրական գործունէութեան վրայ կը տեսնենք բազմաթիւ գիրքեր, գրքոյկներ, թերթօններ՝ նուիրուած Գրիգոր Նարեկացիի, Աստուածամօր եւ Քրիստոսի: Իր աշխատանքները մեծ մասամբ կը կեդրոնանան հայոց հնադարեան բնագիր - ձեռագիրներու սերտողութեան, ապա՝ անոնց ընդօրինակութեան վրայ: Մեր գաղութներուն եւ Երեւանի մատենադարաններուն մէջ պահուած ձեռագիրներուն հետ մտերմութիւն մը՝ որ կը բխի միայն անձնական հետաքրքրութիւններէ, մեր մատենագրութեան հանդէպ ակնածանքէ: Ու երբ հարցնենք Թամարին, թէ ինչո՞ւ երկար տարիներէ ի վեր միեւնոյն թեմային (գրեթէ) վրայ կեդրոնացած է, կը պատասխանէ՝ «Աղօթք է»: Աղօթել սեփական ձեւով մը, որ գուցէ չի կրնար հետեւորդներ ունենալ, քանի որ հեռու է ժողովուրդ զանգուածէ: Ան գիտութեան վերածած է աստուածաբանական մտորումները, որոնումները, իսկ ժողովուրդ - աղօթողը կը հաւատայ միայն «Կոյր հաւատքին», բարձին տակ դրուած ՆԱՐԵԿին: Հոսկէ կը ծագի ընթերցողին բացակայութիւնը:

Նարեկացիէն, Աստուածամայրէն ետք, այսօր, «Յիսուսի չարչարանքները» հատորը լոյս ընծայած է (116 էջ): Միջնադարեան մատենագրութենէն ընդօրինակուած ձեռագիրներ են, բնագիր վիճակով, անշուշտ՝ գրաբար: Հեղինակին նպատակը՝ «Խաչի քրիստոսաբանութեան իմաստը կ'ուզեմ ներկայացնել մարեմաբանութենէն ետք»: «Քրիստոսի չարչարանքին վկայութիւնն է այս»: Երանի թէ անոնք թարգմանուած ըլլային աշխարհաբարի, որպէսզի ընթերցողներուն հետաքրքրութիւնը շարժէր:

Ինչ կը վերաբերի «Կուսական» գրքոյկին, 93 էջերու մէջ պարփակուած յօդուածներ են՝ ուսումնասիրական եւ վերլուծական խորքով: Հեղինակը ներկայացուցած է իր համոզումները, օտար եկեղեցական հայրերու եւ աստուածաբաններու տեսակէտներէն քաղուած իր տպաւորութիւնները: Հոս երեւան կու գայ Թամարին անխոնջ ուսումնասիրական ջանքերը, միջազգային հեղինակներու մտածողութիւններուն առընթեր հայ միջնադարեան գրականութիւնը օտարներուն ծանօթացնելու ջանքը:

Հեղինակը կը սիրէ օգտագործել «Աստուածածնայ եկեղեցին» բանաձեւումը՝ յարակցութիւն մը հաստատելով Աստուածածնայ եւ եկեղեցւոյ միջեւ, եկեղեցի, որ քար ու պետոն չէ միայն, այլ՝ անկէ վեր խորհուրդ մը: Իմաստասիրական ոլորտներու մէջ կը մնայ հեղինակը, թէ՝ Աստուածամայրը «Բոլոր փրկեալները կը հաւաքէ իր Որդւոյն մէջ»: Ան կը ծանրանայ նաեւ աստուածային մայրութեան խորհուրդին վրայ, թէ՝ «փրկութիւնը հաւատքով պէտք է ընկալուի»:

«*Աստուածածնի բառարան*» գրքոյկով եւս կ'արտայայտուին նոյն տեսութիւնները, իմաստասիրութիւնները: Այս գրքոյկը տեղ-տեղ կը ներկայացնէ Հին ու Նոր Կտակարաններու միջեւ բաղդատութիւն մը՝ Աստուածածնայ վերագրուած տեսիլքներուն եւ իրականացուած ճշմարիտ կացութիւններու միջեւ:

«*Կուսական*»ին մէջ իրարու կը հակադրուին Եւա-Աստուածամայր հոգեբանական իրականութիւնները. առաջինը խաբուած է օձէն, անհաւատարիմ կինն է եղած, իսկ երկրորդը՝ հեզ ու հնազանդ, կամակատարն է աստուածային հրահանգներուն եւ պատուէրներուն:

«*Կուսական*»ի հետաքրքրական բաժինը Եփրեմ Ասորիի «Ծննդեան տաղերը բաժին է, իբրեւ «Մարեմաբանական աստուածաբանութիւն»: Բանաստեղծ հայրապետը (306-373) ծնած է Միջագետքի Մծբին քաղաքը: Լեզուն պարզ է, նուրբ զգայնութիւն-

ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏ

Շար.ը՝ էջ 10

ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅ ՏԱՂԱՆԴԱՒՈՐ ԵՐԳԱՀԱՆ ԵՒ ՋՈՒԹԱԿԱՀԱՐ ԼՈՒՏՎԻԿ ԲԱԳԻԼԻ ՄԱՀՈՒԱՆ 10ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

(1931-1990)

Երաժշտագէտ Լուտվիկ Բագիլի մասին խօսած ենք շատ անգամներ. իր մահը մեծ կորուստ մը եղաւ ոչ միայն գերմանահայ գաղութին, այլ ամբողջ երաժշտական աշխարհին համար, որովհետեւ սիրուած ու յարգուած անձնաւորութիւն մը ըլլալէ զատ նաեւ ծանօթ անուն մըն էր գերմանահայերուս համար: 10 տարի առաջ, 17 Օգոստոսի գիշերը Միւնիխի հիւանդանոցի մը մէջ 59 տարեկան հասակին հրաժեշտ կ'առնէր մեզմէ առյաւէտ: Եկեղեցական արարողութիւնը կատարեցին Գերմանիոյ հոգեւոր հովիւ Կոմիտաս վարդապետը, օգնութեամբ Վենետիկի Ս. Ղազար վանքէն եկած Վրթանէս վրդ. Ուլուլոճեանի: Ներկայութեամբ մեծ բազմութեան, երկու հոգեւորականները իրենց գեղեցիկ քարոզներով վեր առին հանգուցեալին ազգային գոհարերող ոգին:

Լուտվիկ Բագիլ

Նախկին իրանահայ Լուտվիկ Բագիլ (Բարսեղեան) ծնած էր Համատան-Իրան, 1931ին: Փոքր տարիքին յաճախած է պարսկական դպրոց մը. երբ 1942ին բացուեցան հայկական դպրոցները, շուտով կը տեղափոխուի Թեհրանի «Քուշէշ» հայկական դպրոցը: Անկէ ետք կ'ուսանի պետական երաժշտանոցին մէջ:

Երաժիշտ - երգահան Լուտվիկ Բագիլի նախահայրերը 1603ին պարսիկ Շահ Աբասի բռնագաղթով եկած եւ հաստատուած են Իրան. ըստ պատմական տրւեալներու, անոնք եղած են ազնուական տոհմէ եւ հոգեւորական: Իրենց մականունները եղած են Տէր Սուքիասեան եւ Տէր Բարսեղեան: Բոլորն ալ աշխատած են Ջուղայի վանքին եւ նաեւ Ջարմահալի գաւառին մէջ: Այստեղ կ'արժէ յիշել քանի մը նշանաւոր անունները այդ երկու ընտանիքներէն. Աննա Բագիլ գրած է հնդկահայերու գաղթերու մասին գիրք մը, եւ մեծ հայրը՝ Մատթէոս Տէր Բարսեղեան գրած է Ջուղայի եւ Հնդկաստանի հայերու պատմութիւնը: Իսկ Լուտվիկ Բագիլի կինը՝ Յոլիկ Պուլուզեան-Բագիլ, զաւակն է վանեցի ազգային գործիչ եւ մտաւորական Աւետիս Պուլուզեանին: Յոլիկ Պուլուզեան- Բագին ալ եղած է աւելի քան 30 տարիներէ ի վեր Թեհրանի հայկական դպրոցներուն մէջ տաղանդաւոր ուսուցչուհի մը եւ վերջերս ստացաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. կաթողիկոսի ձեռքով «Մեսրոպ Մաշտոց»ի շքանշանը: Դոկտ. Վազրիկ Բագիլ՝ զաւակը Լուտվիկ Բագիլի, բանաստեղծ, փիլիսոփայ եւ մտաւորական դէմք մըն է ամբողջ Գերմանիոյ հայութեան մէջ:

Լուտվիկ Բագիլ 1949ին կը ճամբորդէ Իտալիա՝ ուսումը շարունակելու համար: Ան իր բարձրագոյն երաժշտական կրթութիւնը ստացած էր Հռոմի «Սանթա Չիչիլիա» երաժշտանոցին մէջ եւ բարձրագոյն նիշերով աւարտած էր ջութակի, սենեկային եւ ստեղծագործական դասարանները:

Հռոմի մէջ կ'ուսումնասիրէ հայ կրօնական երաժշտութիւնը, մասնաւորապէս՝ Կոմիտաս վարդապետի երաժշտական եւ գիտական գործերը: Քանի մը տարի կը նուագէ Հռոմի «Ռոման» կոչուող լարային նուագախումբին մէջ: 1959ին կը վերադառնայ Թեհրան: Թեհրան վերադառնալու միակ նպատակը եղած է իր մէջ զարգացնել եւ ուսումնասիրել հայկական ու կոմիտասեան երաժշտութիւնը: Շուտով կը ստանձնէ Թեհրանի «Արարատ» միութեան երգչախումբի ղեկավարութիւնը եւ միեւնոյն ժամանակ կը ղեկավարէ Թեհրանի օփերայի խումբը:

Հինգ տարուան ընթացքին կ'ուսումնասիրէ նաեւ Սայաթ Նովայի եւ այլ բազմաթիւ ժողովրդական երգեր, կը գրադէ հայ գրականութեամբ, Նարեկացիի, Խորենացիի եւ Շնորհալիի գործերով: 1964ին կրկին անգամ կը վերադառնայ Եւրոպա՝ Արեւմտեան Գերմանիոյ Միւնիխ քաղաքը, եւ Միւնիխի օփերային մէջ կը ստանձնէ նուագախումբի ղեկավարի ու մենակատար ջութակահարի զոյգ պաշտօնները:

Լուտվիկ Բագիլը քանի մը անգամ այցելած է Հայաստան, առաջին անգամ 1970ի Մայիսին: Երեւանի մէջ ան լսեց իր «Անիի լքուած եկեղեցիները», կատարուած՝ Երեւանի հայֆիլհարմոնիք պետական քառեակին կողմէ: Երկրորդ անգամ հիւր եղած է Ալեքսանդր Սպենդիարեանի ծննդեան 100ամեակի հանդիսութիւններուն, 1971ին: Իր «Վարդավառին» երգի հիմնանմուշը նուիրած էր հայֆիլհարմոնիայի քառեակին: 1972ին առաջին անգամ նուագուեցաւ Լուտվիկ Բագիլի երկրորդ քառեակը Երեւանի մէջ, հայֆիլհարմոնիայի պետական լարային քառեակի կողմէ՝ Լեւոն Մամիկոնեան, Մարտին Երիցեան, Էտիկ Մանուկեան եւ Ֆելիքս Սիմոնեան:

Հայրենիքի մէջ մեծ գնահատանքի արժանացաւ այս ստեղծագործութիւնը: Կոմիտասի անուան երաժշտանոցի արուեստագէտ եւ լարային քառեակի առաջին ջութակահար Լեւոն Մամիկոնեան հետեւեալը գրեց «Սովետական Արուեստ» ամսագիրին մէջ: «Հեղինակը հրապուրուած է Գրիգոր Նարեկացու համանուն ստեղծագործութեամբ: Նրա վառ գունագեղութեամբ եւ երաժշտականութեամբ ուշագրաւ են նրա անդրադարձումները Սայաթ Նովայի երգերին, որոնցից նա 13ը մշակել է՝ կատարելով հետաքրքրական ստեղծագործական փորձ:

«... Շարունակելով լրջօրէն ուսումնասիրել հայ ժողովրդական երգը: Նրա կոմիտասեան ըմբռնումը, մշտապէս ոգեւորելով հայ ազգային գրականութեան գոհարներով, Բագիլը ստեղծում է արուեստի նմուշներ, որոնց բնորոշ են բարձր գեղարուեստականութիւն եւ ոճային ինքնատիպութիւն եւ, որ յատկապէս գնահատելի է, նա դրա հետ մէկտեղ կարողանում է մնալ խիստ արդիական երաժշտական միջոցներում: Այս ամէնի մարմնացումը մենք տեսնում ենք «Հայի երգը» շարքի մէջ, ուր յօրինողը դիմել է Կոմիտասի ազգագրական երգերին «Այ իմ եարս», «Գութոր», «Մեր թագաւորն էր խաչ», սակայն դրանք օգտագործելով իւրովի:

Հանգուցեալ Լուտվիկ Բագիլին ծանօթացայ Միւնիխի մէջ, երբ նոր եկած էր Իրանէն. եղանք մօտիկ բարեկամներ եւ լաւ ընկերներ: Երբ դեռ ողջ էր, իր գործերը մեծ գնահատանքի արժանացան Եւրոպայի մայրաքաղաքներուն եւ Միացեալ Նահանգներու երաժշտական կեդրոններուն մէջ:

Յայտուն կերպով կը խօսէր եւ կը գրէր հայ երաժշտութեան հանդէպ իր կատարած ուսումնասիրութեան չափանիշը. «Ամէն ազգ երաժշտական արտայայտութեան իր ձեւը ունի: Ամէն ազգ իր յուզումները եւ զգացումները կ'արտայայտէ իր երաժշտութեան միջոցով, որովհետեւ ոչ ոք ուրիշ ազգի երաժշտութեամբ իր ցաւը կամ տխրութիւնը կրնայ արտայայտել: Թախիծը հայ երաժշտութեան մէջ ո՛չ թէ տխրութիւն է, ինչպէս սովորաբար շատեր կը կարծեն, այլ մեր երաժշտութեան արտայայտութիւնն է:

«Այսօր գրեթէ ո՛չ մէկ ժողովուրդ կ'արտայայտուի իր ձեւով: Կարծես մեծերու հրամանին կը սպասենք, մեծերու ազդանշանին կը սպասենք դեր մը ստանձնելու համար: Մեր մէջ դժուարութիւնը այն է, թէ հայը գիս կը նախընտրէ իբրեւ հռչակաւոր մենակատարի, քան թէ հայ երաժշտարանին կարեւոր դերին մէջ տեսնել: Ասիկա արդիւնք է մեր ժամանակաշրջանին մէջ տիրող երաժշտական հասկացողութեան, եւ այս հասկացողութիւնը յառաջ կու գայ մեր լսած արեւմտաեւրոպական երաժշտութենէն:

«Սակայն ո՛չ միայն մեր ժողովուրդին, այլեւ մեր երաժիշտներուն ստացած կրթութիւնը նոյնպէս հիմնուած է արեւմտեան երաժշտական դպրոցի եւ գեղագիտական տեսութեան վրայ: Հայ երաժիշտը ստեղծագործութեան հիմք

ՀԱՄՕ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 8

ԳԻՒՄՐՈՒ ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՏԽՈՒՐ ՊԱՏԿԵՐԸ ԸՍՏ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԻ ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԵԱՆ

Ժողովրդագրական այն բացասական փոփոխութիւնները, որոնք վերջին տասնամեակում տեղի են ունենում մեր երկրում, առաւել սուր դրսեւորումների են հասնում 88ի աղէտի վէրքերը չբուժած Գիւմրի քաղաքում: Աւերիչ երկրաշարժի շարունակուող հետեւանքների, ընդհանուր ընկերային - տնտեսական եւ այլ պատճառների հետ մէկտեղ դա պայմանաւորուած է նաեւ հանրապետութեան իշխանութիւնների կողմից վարուող ժողովրդագրական քաղաքականութեամբ: Նման կարծիք է արտայայտուած Հայաստանի գիտութիւնների ազգային ակադեմիայի Շիրակի հայագիտական կենտրոնի գիտաշխատող Արտաշէս Պօյաճեանի եւ հնագիտութեան ու ազգագրութեան ակադեմական հիմնարկի գիտական աշխատող Համլէթ Սարգսեանի վերջերս կատարած համատեղ հետազօտութեան մէջ, որտեղ բազմակողմանի թուային տուեալներով գծւում է Գիւմրու 1990-2000 թուականներին ժողովրդագրական իրավիճակի առկայ պատկերը:

Այսօր բաւականին բարդ խնդիր է հանրապետութեան որեւէ քաղաքի, առաւել եւս Գիւմրու բնակչութեան իրական թուաքանակը որոշելը: Ըստ չրջնառուած տուեալների, 1988 թուականին, մինչ աւերիչ երկրաշարժը, հանրապետութեան երկրորդ քաղաքում բնակւում էր աւելի քան 230 հազար մարդ: 1990 թուականին Գիւմրու հաշուողական կենտրոնի (վիճակագրական վարչութեան) տուեալներով, քաղաքն ունէր մօտ 200,3 հազար բնակիչ: Վերլուծարար համադրելով ու գնահատելով քաղաքային հաշուողական, ընկերային ծառայութեան կենտրոնների, «Հիւսիսային ելեկտրացանց» ընկերութեան եւ քաղաքացիական կացութեան աքթերի գրանցման բաժնի համապատասխան տուեալները, հետազօտութեան հեղինակները մասնաւորապէս հաշուարկել են, որ ներկայումս Գիւմրիում առկայ բնակչութեան թիւը կազմում է 130 - 135 հազար մարդ: Անցած տասը տարիների ընթացքում բնակչութեան թուաքանակի նման կտրուկ նուազումը բացատրւում է զանգուածային արտագաղթով: Ըստ բերուած տուեալների, արտագաղթողների մօտ 80 տոկոսը կազմում են աշխատունակ տարիքի տղամարդիկ, որոնց մեծ մասը մեկնում է աշխատանք փնտռելու:

Բնակչութեան թուաքանակի փոփոխութեան վրայ ազդող միւս յայտնի գործօններից են ծնելիութիւնը, մահացութիւնը, դրանց տարբերութեամբ պայմանաւորուած բնական աճը եւ այլն: 1990 - 99 թուականներում Գիւմրիում արձանագրուել է ծնելիութեան կտրուկ նուազում: Եթէ 1990 թուականին քաղաքում ծնուել է 4334 երեխայ, ապա 1999ին՝ 1816 կամ 2,4 անգամ պակաս: Ծնելիութեան մակարդակի կտրուկ անկումը պայմանաւորւում է նաեւ ամուսնական տարիքի երիտասարդների զանգուածային արտագաղթով ու ամուսնական տարիքի աղջիկների թուի նուազմամբ, որի հետեւանքով պակասել է ամուսնութիւնների թիւը: 1990 թուականին 1857ի դիմաց անցեալ տարի գրանցուել է 747 ամուսնութիւն, այսինքն 2,5 անգամ պակաս:

Ծնելիութեան ցուցանիշներին հակառակ, վերջին տասնամեակի ընթացքում քաղաքում նկատւում է մահացութեան թուաքանակի աստիճանական աճ: 1990 թուականին այստեղ մահացածների թիւը 1175 էր, իսկ 1999ին՝ 1447: Ուսումնասիրութեան հեղինակները մահացութեան աճը բացատրում են ոչ միայն ընկերային-տնտեսական, արժէքային փոփոխութիւններով, այլեւ քաղաքի բնակչութեան ծերացման միտումով: Ցնցող է բնակչութեան բնական աճի թուերի տարբերութիւնը. համեմատուող առաջին տարուայ 3190 մարդուց իջել է մինչեւ... 389: Սա հետազօտողներին հիմք է տուել անելու ոչ պակաս տագնապալի կանխատեսում՝ մօտ ապագայում մահացողների թիւը կը գերազանցի ծնուողների թուին:

Վերլուծելով Գիւմրու ընտանիքների կազմը, հեղինակները յանգել են այն եզրակացութեան, որ այստեղ ընտանիքների միջին մեծութիւնը (մէկ ընտանիքի անդամների միջին թիւը) էական փոփոխութիւն չի կրել. տատանւում է 3,8 - 4 մարդու միջեւ: Ուսումնասիրութեան մօտաւոր հաշուարկներով քաղաքում ներկայումս բնակւում է 32-36 հազար ընտանիք: Ընտանիքում երեխաների միջին թիւը կազմում է 1,8 - 2: Եթէ հաշուի առնենք, որ բնական վերարտադրութիւնը կայունանում է միջինը 2,3 երեխայ ունենալու դէպքում, ապա կարելի է ասել, որ Գիւմրիում վերարտադրութեան մակարդակը բնականից ցածր է:

Ա. Պօյաճեանի եւ Հ. Սարգսեանի գնահատմամբ, ներկայումս ժողովրդագրական իրավիճակը քաղաքում աղէտալի է: Ըստ նրանց հաշուարկների, բնակչութեան բնական աճի 1990 թուականի թափը պահպանուելու դէպքում քաղաքի բնակչութեան թիւը կարող էր կրկնապատկուել 35 տարուայ ընթացքում, ապա 1999 թուականի բնական աճի թափով դրա համար անհրաժեշտ կը լինի մօտ... 700 տարի:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉԵԱՆ

«ԱԶԳ»

ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ Կ'ԱՆՑԿԱՑՈՒԵՆ «ՀՈԳԵՒՈՐ ԼՈՅՍԻ ՆԵՐՔՈՅ»

Երրորդ հազարամեակ հայ ժողովուրդը մուտք է գործում հոգեւոր մեծ խորհրդով՝ Սուրբ Ծնունդը եւ Նոր Տարին դիմաւորելով Հայաստանում քրիստոնէութեան պետական կրօն հռչակման 1700ամեակի տօնակատարութեամբ: Աննախադէպ այս հանդիսութեան արժանապատուօրէն եւ պատշաճ մակարդակով անցկացումը կը լինի յաջորդ տարուան 1700ամեակի տօնական միջոցառումների այցեքարտը: Հազարամեակի վերջին՝ Դեկտեմբերի 31ի երեկոյի շքահանդէսի կազմակերպման համար պահանջւում է ինչպէս Երեւանի, Արարատի, Էջմիածնի մարզպետարանների, այնպէս էլ բազմաթիւ նախարարութիւնների օփերաթիվ, կազմակերպուած համագործակցութիւն եւ պատասխանատուութիւն:

Միջոցառմանն անհրաժեշտ բազմաթիւ կազմակերպչական (կայուն յաճախականութեամբ ուժանիւթի մատակարարում, անվտանգութեան, հրշէջ ծառայութեան, բուժ եւ պարեկային հերթապահութեան) եւ այլ հարցերին էր նուիրուած 8 Դեկտեմբերին Հայաստանի նախագահի նստավայրում եկեղեցական եւ պետական յանձնախմբերի անդամ -ներկայացուցիչների խորհրդակցութիւնը՝ Խոսրով Յարութիւնեանի նախագահութեամբ, լրագրողների, հեռուստաընկերութիւնների տնօրէնների մասնակցութեամբ:

Այս տարուան վերջին օրն անսովոր հետաքրքրական ու խորհրդաւոր աւարտ է ունենալու: Ս. Էջմիածնից ուշ երեկոյեան, Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ.ի եւ 12 պատուարժան հոգեւոր այրերի մեքենաները կ'ուղղուեն Խոր Վիրապ, ուր վանքի դիմացի հրապարակից վեհափառը հանդիսութեան մասնակից հաւատացեալ բազմութեան միջով անցնելով, շարականների երգեցողութեան ներքոյ, Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի Զարչարանաց վիհից դուրս կը բերի Հաւատոյ լոյսը՝ փոխանցելով 12 պատուելի հոգեւորականներին, ապա եւ յատուկ (թափանցիկ, ամէնքին տեսանելի) ջահակիր մեքենան կը հասնի Էջմիածին, որտեղ եկեղեցու դիմաց Տրդատայ կամարի տակ Լոյսը կը փոխանցուի Հայաստանի նախագահին, որից յետոյ արարողութիւնը կը շարունակուի եկեղեցում:

Ընդհանուր այսպիսին կը լինի (ժամանակային որոշակի ճշգրտումներով) արարողութիւնը հայոց հոգեւոր կենտրոնում ըստ եկեղեցական յանձնախմբի անդամ պրն. Յունանեանի:

Մայրաքաղաքի Հանրապետութեան հրապարակում անցկացուող հանդիսութեան ընդհանուր պատկերը ներկայացրեց միջոցառման պատասխանատու եւ բեմադրիչ Արմէն Մազմանեանը: 1 ժամ 45 րոպէ (ժամը 12:00 -13:45) տեւողութեամբ, երաժշտական կոչնակներով ընդմիջուող, անընդհատ թեքնիքական լուսավորութեամբ ուղեկցուող տօնահանդէսը կը կրի «Պատմութեան արահետներով՝ հաւատի լոյսի ներքոյ դէպի երրորդ հազարամեակ» խորագիրը: Գեղարուեստական ամենատարբեր լուծումներով կը ներկայացուի հայոց պատմութեան ընթացքը՝ Սուրբ Գրքից հատուածի ընթերցումով, ընդգրկելով բոլոր յիշարժան եղելութիւնները՝ Հայկից, Տիգրանից, Լուսաւորչից, Մաշտոցից, Աւարայրից, Նարեկացուց մինչեւ 1917ի խելագարուած ամբոխների «կարմիր» տարերքը եւ մեր օրերը: Միջոցառումը կը սկսուի եւ կ'աւարտուի տօնական հրավառութեամբ: Այս ընթացքում բազմութեան վրայ «կը շաղուեն» հաճելի անակնկալներ:

Մինչ վեհափառի եւ Հայաստանի նախագահի մուտքը Հանրապետութեան հրապարակ, 40 կոյսեր երեք մանուկների ուղեկցութեամբ վարդի թերթեր շաղ կը տան ճանապարհին (Աբովեան փողոց): Վեհափառի՝ Մեծ խաչը (որ կը դրուի կենտրոնական բեմի վրայ) վառելուց յետոյ մոմավառութիւնը կը շարունակուի:

Ե՛ւ Էջմիածնում, ե՛ւ Խոր Վիրապում, ե՛ւ Երեւանում Դեկտեմբերի 31ի այս միջոցառումների անցկացման համար կան բազմաթիւ խնդիրներ՝ ելեկտրականութեան, փոխադրութեան, անվտանգութեանն առնչուող: Անհանգստացնող են Էջմիածին - Խոր Վիրապ, յատկապէս Փոքր Վեդու ճանապարհահատուածի բարենորոգման եւ մասնաւորապէս Խոր Վիրապի լուսաւորուածութեան հարցերը: Հարկ է ապահովել բուժհերթապահութիւն, ճանապարհի պարէկութիւն, հրշէջ ծառայութիւն, Ս. Աթոռի դարպասների դիմաց ստեղծել անվտանգութեան ցանկապատում: Հարցեր կան ինքնաշարժի կանգառների հետ կապուած: Խոր Վիրապում կարող է տեղաւորուել մինչեւ 35 մեքենայ: Ամէնից աւելի աշխատանքները կապուած են ելեկտրականութեան հետ, ուժանիւթի սնուցման համակարգի անխափան աշխատանքն ապահովելու համար հարկաւոր է ուսումնասիրել իրավիճակը (Մայր Աթոռում կայ մէկ ելեկտրածին շարժակ եւ թատերական լուսարձակների կարիք):

Ազգաբնակչութեանը տեղեկատուութեամբ ապահովելու համար Ազգային հեռուստատեսութեան ուղիղ հեռարձակումը հնարաւոր է միայն Էջմիածնից եւ Հանրապետութեան հրապարակից: Թեքնիք դժուարութիւններ կան Զարչարանաց վիհից Լոյսի դուրսբերման նկարահանումների, նաեւ մոնթաժային աշխատանքներին անհրաժեշտ սթիւտիոների հետ կապուած: Դիմումը «Շողակաթ» սթիւտիոյին օրական 6 ժամ, նոյնիսկ գիշերուան ժամը 12-6-ը տրամադրելու մասին, վեհափառի յանձնարարութիւնից յետոյ անգամ ստացուել է մերժողական պատասխան:

Միջոցառումները պատշաճ մակարդակով անցկացնելու մտահոգութեամբ՝ Խոսրով Յարութիւնեանը եւ Արմէն Մազմանեանը կարեւորեցին քաղաքապետարանի եւ մնացած նախարարութիւնների համագործակցումը՝ արհեստավարժ մօտեցումներով:

ՄԵԼԱՆԻԱ ԲԱԴԱԼԵԱՆ

«Ազգ»

Միջազգային Քաղաքական

ԱՐՏԱՔԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆԸ ՎՃՌԱԿԱՆ ԴԵՐ ՈՒՆԵՑԱՒ ՄԻԼՈՇԵՒԻՉԻ ՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Մեղմօրէն լուսաւորուած ժողովասենեակի մը մէջ ընկերային հարցախոյզներու մասնագէտ ամերիկացի մը՝ Տակ Շօն, ներկայացուց 840 սերպ քուէարկողներու հետ կատարուած մանրամասն հարցախոյզի մը արդիւնքները եւ փոխանցեց նախագիծը ռազմավարութեան մը, որ կը միտէր տապալել խորհրդային ժամանակաշրջանէն մնացած եւրոպացի միակ ղեկավարը։

Աւանդաբար ներքին բաժանումներու ենթարկուած սերպական ընդդիմութեան ուղղուած Շօնի պատգամը պարզ էր եւ ազդեցիկ՝ Միլոշեւիչ, որ յաջողած էր վերապրիլ 4 պատերազմներէ, երկու ապստամբութիւններէ, 78 օր շարունակ ՕԹԱՆի կողմէ ռմբակոծումներէ եւ ամբողջ տասնամեակ մը միջազգային պատժամիջոցներէ, լաւ կազմակերպուած ընտրական մարտահրաւէրի մը դիմաց «ամբողջովին խոցելի» էր։

Հունգարիոյ մայրաքաղաք Պուտափէշթի չքեղ պանդոկներէն մէկուն մէջ Ամերիկայի Դեմոկրատական կուսակցութեան անդամ Շօնի արտասանած խօսքը եղաւ անկիւնադարձային՝ ճամբան հարթելով ընտրական յեղափոխութեան մը, որ մէկ տարի ետք պիտի տապալէր Միլոշեւիչը։

Այս հանդիպումը նաեւ սկիզբն էր այլ երկրի մը ղեկավարը տապալելու Միացեալ Նահանգներու արտասովոր ճիգին, եւ այդ՝ արդի ընտրարշաւի թեքնիքներու օգտագործումով եւ ոչ թէ Սի. Այ. Էյ.ի քողարկուած գործելակերպով, ինչպէս անցեալին կատարուած էր տարբեր երկիրներու մէջ, ինչպէս՝ Իրան եւ Կուաթեմալա։

Թէեւ ընդհանուր գիծերու մէջ հանրութեան յայտնի է Սերպիոյ մէջ ժողովրդավարութիւն հաստատելու Միացեալ Նահանգներու արշաւը, որ 41 միլիոն տոլար արժած է, սակայն Պելկրատի եւ Միացեալ Նահանգներու մէջ բազմատասնեակ կարեւոր դերակատարներու հետ տեղի ունեցած հարցազրոյցներ ցոյց կու տան, թէ արշաւը նախապէս զեկուցուածէն շատ աւելի լայնածաւալ եւ աւելի բարդ էր։

Պուտափէշթի հանդիպումին յաջորդող 12 ամիսներուն ընթացքին Մ. Նահանգներու կողմէ ֆինանսաւորուած խորհրդատուներ Միլոշեւիչի դէմ շարժումին գրեթէ բոլոր ասպարէզներուն մէջ առանցքային դերակատարութիւն ունեցան՝ վարելով ամէնօրեայ հարցախոյզներ, մարզելով շարժումին հազարաւոր գործունեայ մասնակիցները եւ օգնելով, որ կազմակերպուի ընտրութեան զուգահեռ քուէհամար. բան մը, որ ունէր կենսական կարեւորութիւն։

Մ. Նահանգներու քաղաքացիներուն վճարած հարկերուն հաշուոյն գնուեցան 5000 շիշ սփրէյ ներկեր (գործունեայ ուսանողներ ամբողջ Սերպիոյ տարածքին պատերուն վրայ սփրէյով հակամիլոշեւիչ յայտարարութիւններ գրեցին) եւ 2,5 միլիոն սթիքըրներու, որոնց վրայ գրուած էր «Ան վերջացած է». այս նախադասութիւնը դարձաւ յեղափոխութեան կարգախօսը։

Եւրոպայի ժողովրդավարական վերջին մեծ ապստամբութիւնը նկատուող Միլոշեւիչի տապալումը պատմութեան կրնայ անցնիլ նաեւ իբրեւ հանրաքուէներով առաջնորդուած եւ տիպական խմբաւորումներու վրայ փորձուած առաջին յեղափոխութիւնը։

Երեւութապէս փողոցային ինքնաբուխ ապստամբութեան ետին (որ ստիպեց Միլոշեւիչին յարգել Սեպտեմբեր 24ի նախագահական ընտրութիւններուն արդիւնքները) կար լաւապէս ուսումնասիրուած մարտավարութիւն մը, որ պատրաստուած էր սերպական ժողովրդավարական շարժումին անդամներուն կողմէ, անմիջական օժանդակութեամբ արեւմտեան խորհրդատուներու եւ հարցախոյզներու պատասխանատուներու։

«Առանց ամերիկացիներուն օգնութեան շատ աւելի դժուար պիտի ըլլար», ըսաւ Սլոպոտան Օմէն, ուսանող - ղեկավար մը, որ տասնեակ անգամներ Պուտափէշթ եւ եւրոպական այլ մայրաքաղաքներ ճամբորդեց ամերիկացի պատասխանատուներու եւ ժողովրդավարութեան մասին խորհրդատուներու հետ հանդիպելու համար։

«Թէեւ յեղափոխութիւնը անխուսափելի էր, սակայն այս օգնութիւնը նպաստեց, որ արիւնահեղութիւն տեղի չունենայ»։

«Արտաքին օժանդակութիւնը վճռական էր», ըսաւ Միլան Սթեֆանովիչ, որ կը վերահսկէր ընդդիմադիր ճակատին՝ Սերպիոյ ժողովրդավարական ընդդիմութեան մարքէթինկի եւ քարոզչական արշաւի ընթացքին։

1999ի աշունը սերպական ընդդիմութեան համար դժուար ժամանակ էր։ Թէեւ Միլոշեւիչ երկար ատենէ ի վեր կորսնցուցած էր իր ժողովրդականութիւնը, սակայն քանի մը ամիս առաջ տեղի ունեցած Քոսովոյի պատերազմին ընթացքին զարկ ստացած հայրենասիրական զգացումներուն դիմելով՝ ան կը թուէր որոշ յաջողութիւն ձեռք բերած ըլլալ։

Միլոշեւիչի քաղաքական ամէնէն ուժեղ խաղաքարտը իր հակառակորդներուն անկազմակերպ եւ անկարող ըլլալն էր։ Ընդդիմութիւնը կը բաղկանար երկու տասնեակէ աւելի քաղաքական կուսակցութիւններէ, որոնց ղեկավարներէն ոմանք հազիւ թէ կը խօսէին իրարու հետ։

Հակառակ ասոր, ընդդիմութեան 20 ղեկավարներ ընդառաջեցին Ուաշինկթընի Ազգային Դեմոկրատական հիմնարկին հրաւէրին՝ մասնակցելու սեմինարի մը, որ տեղի պիտի ունենար 1999ի Հոկտեմբերին Պուտափէշթի Մարիոթ պանդոկին մէջ։

Օրակարգին գլխաւոր հարցն էր ամերիկեան հաստատութեան մը կատարած հարցախոյզը։

Ըստ այդ հարցախոյզին, Միլոշեւիչ ժողովրդականութիւն չունէր սերպ քուէարկողներու 70 տոկոսին մօտ. ան ցոյց կու տար նաեւ, որ ընդդիմութեան նշանաւոր դէմքերը՝ Զորան Ճինճիչի եւ Վուք Տրասքովիչի նման մարդիկ, նոյնքան քիչ ժողովրդականութիւն կը վայելէին։

Ըստ հարցախոյզին, Միլոշեւիչին ասպարէզ կարդալու կարողութիւն ունեցող թեկնածուներուն շարքին կար Վոյիսլաւ Քոշթունիցա անունով սերպ չափաւորական ազգայնական մը, որ քուէարկողներուն 49 տոկոսին համակրանքը կը վայելէր, իսկ անոր դէմ էին մօտ 29 տոկոսը միայն։ Շօն, որ 1992ին Միլոշեւիչը գահընկէց ընել փորձած Եուկոսլաւիոյ նախկին վարչապետ Միլան Փանիչի խորհրդատուն էր, ներկայացուց հարցախոյզին կարգ մը արդիւնքները։

Առաջին՝ սերպ քուէարկողները հակամէտ էին ընկալելու տնտեսական սարսափելի վիճակը չեշտող հակամիլոշեւիչ սովորական կարգախօսներ։ Երկրորդ՝ անոնք կ'ուզէին, որ փոփոխութիւնը քուէատուփերէն գայ եւ ոչ թէ ցոյցերով։ Վերջապէս, եւ ամէնէն կարեւորը, միասնական ընդդիմութիւն մը միայն կրնար Միլոշեւիչը տապալել։

«Եթէ այս խորհրդաժողովէն մէկ բառ պիտի քաղէք, թող այդ ըլլայ՝ միասնականութիւնը», ըսաւ Շօն ժողովականներուն։

Յուլիսին ընտրութիւններ կայացնելու Միլոշեւիչի որոշումով հարցերը սկսան արագօրէն զարգանալ։ Սերպիոյ քաղաքական պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով ծանուցումի արեւմտեան թեքնիքներ օգտագործուեցան պատգամներ փոխանցելու համար։

Սրտան Պոկոսաւլիեւիչ՝ «Սթրէթէճիք Մարքէթինկ» ընկերութեան նախագահը, ընդդիմադիր ճակատին եւ ուսանողական Օթփոր շարժումին համար տիպական խմբաւորումներ ղեկավարեց ժողովրդավարութեան նպաստող արեւմտեան խմբաւորումներու նիւթական օգնութեամբ։ Օգոստոսին ընդդիմութեան կողմէ Քոշթունիցայի նախագահական թեկնածու առաջացումը մեծ մասամբ արդիւնքն էր հարցախոյզներու։

«Հարցախոյզները ցոյց տուին, որ Քոշթունիցա կրնայ ամենայն դիւրութեամբ պարտութեան մատնել Միլոշեւիչը», պատմեց Տուզան Միհայլովիչ. ընդդիմադիր ճակատին 18 կուսակցութիւններէն՝ Նոր Ժողովրդավարութիւն Կուսակցութեան ղեկավարը։

Ըստ հարցախոյզներու, Քոշթունիցայի ժողովրդականութիւնը մասամբ արդիւնք էր այն բանին, որ շատեր զայն կը նկատէին հակաամերիկեան Միլոշեւիչի կառավարութեան համար դժուար էր Քոշթունիցան որակել արեւմուտքի խաղալիք կամ սերպական շահերուն դաւաճան։

Ան ընդդիմադիր միակ ղեկավարն էր, որ ամբողջովին դէմ էր իր ընտրարշաւին համար օժանդակութիւն ընդունիլ Միացեալ Նահանգներէն։

Հարցազրոյցի մը ընթացքին ան ըսաւ. «Ես դէմ էի այդ օժանդակութեան, բնաւ չստացայ եւ համոզուած էի, որ անհրաժեշտ չէր»։

Ընդդիմութեան շատ մը գործունեայ անդամներուն համար Քոշթունիցայի հերքումները սնամէջ կը թուին, թէեւ ճիշդ է, որ իր կուսակցութիւնը՝ Սերպիոյ Ժողովրդավարական Կուսակցութիւնը, մերժեց որեւէ օգնութիւն, որ ամերիկեան կրնար ըլլալ, սակայն Քոշթունիցայի նախագահական ընտրարշաւը մեծապէս օգտուեցաւ ընդդիմութեան ստացած ֆինանսական թէ խորհրդատուական արտաքին օժանդակութենէն (յատկապէս Միացեալ Նահանգներու)։

Սերպիոյ մէջ ժողովրդավարութիւն հաստատելու Միացեալ Նահանգներու ճիգը ֆինանսաւորուած էր 1999ին Քոնկրէսին 10 միլիոն տոլարի յատկացումով, նաեւ այլ 31 միլիոն տոլարով՝ 2000ին։

Գլխաւոր դերակատարները եղած էին արտաքին գործոց նախարարութիւնը եւ Եու. Էս. Էյտ.ը (USAID), որոնք յատկացումները տեղ հասցուցին դիմելով առեւտրական եւ կամաւոր խմբաւորումներու, ինչպէս՝ Ազգային Դեմոկրատական հիմնարկը եւ Միջազգային Հանրապետական հիմնարկը։

Մինչ դեմոկրատականները աշխուժօրէն մասնակցեցան սերպ ընդդիմադիր կուսակցութիւններու աշխատանքներուն, Հանրապետական հիմնարկը իր ուշադրութիւնը կեդրոնացուց Օթփորի վրայ, որ յեղափոխութեան գաղափարաբանական եւ կազմակերպական ողնայարն էր։

Մարտին Հանրապետական կազմակերպութիւնը Օթփորի երկու տասնեակ ղեկավարներ հրաւիրեց խաղաղ դիմադրութեան մասին սեմինարի մը, որ տեղի ունեցաւ Պուտափէշթի Հիլթըն պանդոկին մէջ։ Դանուբի ափին, դեմոկրատներու նախընտրած Մարիոթ պանդոկէն քանի մը հարիւր մեթր անդին։

Սեմինարին ընթացքին սերպ ուսանողները սորվեցան գործադուլ կազմակերպել, խորհրդանշաններով պատգամներ փոխանցել, վախը յաղթահարել եւ բռնատիրական վարչակարգի մը գերիշխանութիւնը տկարացնել։ Գլխաւոր դասախօսն էր ամերիկեան բանակի նախկին գնդապետ Ռապըրթ Հելվի, որ ուսումնասիրած է աշխարհի խաղաղ դիմադրութեան բոլոր ձեւերը։

«Մեզի համար ամէնէն հիանալի բանը գիտնալն էր, որ այն, ինչ որ կը փորձէինք ընել Սերպիոյ մէջ, կը յենէր խաղաղ դիմադրութեան ամբողջ դրութեան մը վրայ, որուն մասին ոչինչ գիտէինք», ըսաւ Սրճա Փոփովիչ՝ բնագիտութեան նախկին ուսանող մը, «ասիկա առաջին անգամ էր, որ խաղաղ դիմադրութեան մասին մտածեցին համակարգուած եւ գիտական ձեւով ըսինք՝ «պիտի երթանք եւ գործադրենք այս բոլորը»։

Գնդապետը Օթփորի ուսանողներուն ներկայացուց ամերիկացի տեսաբան Ճին Շարփի գաղափարները՝ զայն բնորոշելով իբրեւ «խաղաղ շարժումի Քլաուզվիցը», ակնարկելով փրուսիացի նշանաւոր ռազմագէտին։

«Այդ սերպերը իրապէս տպաւորեցին զիս», ըսաւ գնդապետը հարցազրոյցի մը ընթացքին. «անոնք շատ ուշիմ էին եւ շատ յանձնառու»։

ՄԱՅՔԸԼ ՏՈՊՉ

«Ինթըրնէշընըլ Հերըլտ Թրիպիուն»

ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻ ՊԱՏԱՆԻԻՆ ՀԵՐՈՍԱԿԱՆ ՄԱՀԸ

Պաղեստինեան ըմբոստութեան խորհրդանիշ դարձած տղան ունէր շուրջ 1,6 մեթր հասակ եւ կը կշռէր 45 քիլոկրամ (եթէ նախապէս ճաշած ըլլար, ինչ որ հազուադէպ էր)։ Ան լաւ ֆութպոլ կը խաղար եւ դպրոցին մէջ չար էր։ Ան նախքան իր մահը (ան իսրայէլացի զինուորներուն կողմէ վիզէն փամփուշտով մը վիրաւորուած էր եւ լքուած էր ռազմադաշտին վրայ եւ՝ արիւնաքամ մեռած) ընկերներուն ըսած էր, թէ որոշած է նահատակուիլ պաղեստինեան դատին համար։

Ծարէս Ուատահի փափաքը իրականացաւ։ Անցեալ ամիս, իր 15րդ տարեդարձէն քանի մը շաբաթ առաջ սպաննուած Ծարէս անմահացաւ շնորհիւ լուսանկարի մը, որուն մէջ ան կը ներկայանար վտիտ եւ կարճ հասակով, բուրդէ լայն վերնաշապիկ մը հագած եւ դէպի ետեւ ծռած՝ մօտաւորապէս 14 մեթր հեռու գտնուող իսրայէլեան հրասայլի մը վրայ քար մը նետելու համար։

Այսօր Ծարէս պաղեստինեան առասպել մըն է, որուն արիւթիւնը կը փառաբանուի պատերու վրայ գրութիւններով եւ որմնանկարներով։ Քաղաքական կուսակցութիւններ յարգանքի տուրք կը մատուցեն անոր, եւ պատկերասփիւռը կը պանծացնէ անոր օրինակը։ Ծարէսի լուսանկարը կ'երեւի օրացոյցներուն եւ որմնազդներու վրայ. ան տպաւորիչ ու վառ գոյներով գծուած է Կազայի գաղթակայաններու պատերուն եւ Արեւմտեան Ափի շէնքերուն վրայ։

Սակայն Կազայի այն տան մէջ, ուր Ծարէս կ'ապրէր իր ծնողքին եւ 8 եղբայրներուն եւ քոյրերուն հետ, մահուան շուրջ ստեղծուած աղմուկը կը գրգռէ վիշտը։ Անոր մայրը չէ համոզուած այս աղմուկով։

«Երբ կը տեսնեմ իր նկարը, սիրտս կտոր -կտոր կ'ըլլայ», ըսաւ 40ամեայ Անամ Ուատահ, «եթէ կ'ուզէք, հպարտ կը զգամ, որ զինք հերոս կը կոչեն հրասայլի դիմաց կանգնելուն համար, եւ այլն. սակայն, երբ դպրոցէն վերադարձող իր դասընկերները կը դիտեմ, միակ բանը որ կրնամ ընել, լալն է»։

«Քիչ առաջ դրացիներուն կ'ըսէի, (կը սկսի մեղմօրէն արտասուել, խօսքերը բերանէն դուրս կու գան, մինչ ան կը սրբէ իր աչքերը), թէ այնքան կը վախնամ, որ Ծարէսի մահը վասն ոչինչի պիտի ըլլայ, ամէն բան վերստին իր բնականոն հունը պիտի գտնէ, եւ ես զաւակս կորսնցուցած պիտի ըլլամ»։

Մահուան մէջ Ծարէս միացաւ պաղեստինցի նահատակներու փաղանգին, 12ամեայ Մոհամէտ Տուրիի նման, որ սպաննուեցաւ Կազայի մէջ, Սեպտեմբեր 30ին, մինչ իր հայրը կը փորձէր զայն փամփուշտներէն պաշտպանել։

Ծարէսի տիպարը կը համապատասխանէ «պաղեստինցի Դաւիթը եւ իսրայէլացի Գողիաթը» խորագրին. ոմանք կը նախատեսեն, որ անոր անունը յաւիտեան պիտի յիշուի իբրեւ հերոսութեան հոմանիշ։

Իսկ կեանքի մէջ հարցերը աւելի բարդ էին։ Ծարէս, խիզախ եւ անհանդարտ պատանի մը, երբեք դուրս չէր եկած Կազայի կաշկանդող սահմաններէն. գրեթէ բնաւ չէր լսուած քաղաքականութեան մասին անոր խօսիլը. սակայն ան կը սիրէր ռիսք առնել։ Անգամ մը ան իրենց տանիքէն ցատկեց դէպի իր զարմիկին տանիքը, որ կը գտնուի իրենց տունէն 2,5 մեթր հեռաւորութեան վրայ եւ չորս յարկ աւելի ցած։ Երբ պաղեստինեան պոռթկումը ծայր առաւ Սեպտեմբեր 29ին, ան գտաւ գերագոյն ռիսքը։

Առաւօտեան դասապահերէն ետք ան տեւաբար փախուստ կու տար դպրոցէն եւ կ'երթար կռիւ փնտռելու։ Եթէ Նեթզարիմի մէջ (իսրայէլեան մեկուսացած բնակեցման վայր մը) իսրայէլացի զինուորներու դէմ կռիւներ չըլլային, ան կ'ուղղուէր Քարնի՝ դէպի Կազա տանող անցք մը, որ իսրայէլեան բանակին հակակշիռին տակ էր։

Ծարէսի բացակայութիւնները աննըկատ չէին անցներ. տնօրէնը այդ մասին կը տեղեկացնէր անոր ծնողներուն, եւ հայրը կը ծեծէր զայն։ Մայրը փամփուշտներէն խուսափելու համար գլուխը ծռած բախումի մէկ կէտէն միւսը կ'երթար զայն փնտռելով եւ ընդհանրապէս զայն կը գտնէր ամէնէն առջեւը, իսրայէլեան զինուորներէն եւ հրասայլերէն միայն քանի մը մեթր հեռաւորութեան վրայ։

Մօրը կը թուէր, թէ ան մեռնելու փափաք ունի, «Փառքը չէր, որ կը սիրէր», ըսաւ մայրը - իրականութեան մէջ ան կը վախնար պատկերասփիւռէն երեւելէ, որովհետեւ հայրը կրնար տեսնել զինք, այդ պատճառով ալ ան փախուստ կու տար քամերաներէն։ Օր մը, երբ գացած էի զինք բախումներէն դուրս քաշելու, ըսի. «Կ'ուզես քարկոծել, լա՛ւ, սակայն գոնէ պատսպարուէ, ինչո՞ւ դուն ամէնէն առջեւը պիտի ըլլաս, նոյնիսկ աւելի առջեւ, քան քեզմէ մեծերը, ան ըսաւ՝ «ես չեմ վախնար»։

Անոր հայրը՝ Ծայէք Ուատահ, փորձեց ամէն բան. քար նետելուն համար ան ոչ միայն պարզապէս կը ծեծէր զայն, «այլ այնքան մը կը ծեծէր, որ մարմինը կը կապտէր»։

Անգամ մը հայրը զայն բանտարկեց իր սենեակին մէջ, ան փախուստ տուաւ պատուհանէ մը եւ խողովակէ մը վար սահեցաւ։ Յաջորդ անգամ, երբ հայրը լսեց բախումներու վայր երթալուն մասին, ընթրիքէն ետք կապկպեց տղուն ձեռքերն ու ոտքերը եւ զայն ձգեց տանիքը։ Կէս գիշերին մայրը, խիստ մտահոգուած տղուն վիճակով, գաղտագողի տանիք բարձրանալով ազատեց զայն։

Դպրոցի տնօրէնին խիստ նամակները հարցերը աւելի բարդացուցին։ Ծարէս միշտ ալ խնդիրներ յարուցած էր, ան այլեւս երբեք դպրոց չէր երթար։ Տունը կռիւ կը ծագէր, հայրը Ծարէսը կ'ամբաստանէր, թէ կը քարկոծէ, Ծարէս կ'ուրանար, հայրը տղուն շապիկին տակ պարսատիկ մը կը գտնէր եւ ծեծը կը վերսկսէր։

Նոյեմբեր 1ին, ամիս մը բախումներէն ետք, Ծարէսի երիտասարդ զարմիկը՝ Շէտին, որ նոր անդամակցած էր պաղեստինեան ոստիկանութեան, Կազայի մէջ ճակատումի մը ընթացքին սպաննուեցաւ. Ծարէս ըսաւ՝ «կ'երդնում, որ անոր մահուան վրէժը պիտի լուծեմ», պատմեց Ծարէսի մայրը, «ան ուղղուեցաւ դէպի Շէտիի յուղարկաւորութեան ծաղկեպսակը եւ իր նկարը անոր մէջ զետեղելով՝ ըսաւ, որ այդ ծաղկեպսակը պիտի ըլլայ նաեւ իմ՛ըը»։

Ուշ գիշերին ծեծերէն, աղաղակներէն եւ պատիժներէն ետք Ծարէսի ծնողները հանդարտօրէն կը խօսէին իրենց սենեակին մէջ. «մտահոգուած եմ Ծարէսով», կ'ըսէր հայրը, «վախնամ գէշ բան մը պատահի»։

Ծարէսի դասընկերները անոր տունը հանդիպելով կը զգուշացնէին մայրը, թէ ան նորէն Քարնի գացած՝ կը քարկոծէ։ Մայրը աւելի կը մտահոգուէր արդարեւ, Ծարէս շատ քիչ կ'ուտէր եւ օրը կ'անցընէր փամփուշտներու դէմ պայքարելով. ան սարսափելի նիհարցած էր։

«Զայն փնտռելու համար 50 անգամ դուրս ելած ըլլալու եմ», ըսաւ մայրը։

Օր մը երեք անգամ դուրս եկայ, երբեմն կը նստէի ճաշելու եւ առաջին պատառը բերանս չդրած՝ փոքրիկներ կու գային ըսելու, թէ Ծարէս նորէն Քարնի գացած է, քար կը նետէ, եւ ես պատառաքաղս ձգելով կը փութայի զայն գտնելու։

Անամ Ուատահ այնքան ծանօթ դէմք մը դարձաւ Քարնիի մէջ, որ տղաքը կ'ըսէին՝ «Հէյ, Ծարէս, ո՞ւր է այդ յատուկ գործողութիւններու խումբը, որ միշտ քեզ կը հալածէ»։

Ծարէս սպաննուեցաւ Նոյեմբեր 9ին, Քարնիի մէջ, նշանաւոր լուսանկարէն շուրջ 10 օր ետք։ Անոր ընկերները ըսին, թէ ան վիրաւորուեցաւ, երբ գետին ծռած էր քար մը առնելու համար։ Ան այնքան մօտ էր իսրայէլեան հրասայլի մը, որ ժամ մը ետք միայն կրցան մարմինը քաշելով հիւանդակառք փոխադրել. ան հիւանդանոց հասաւ արդէն մեռած։

Ետքը մարդիկ Անամ Ուատահը ճամբան տեսնելով կը կեցնէին. զայն հեռատեսիլէն կը ճանչնային. «Դուն նահատակ Ծարէսի մայրը չե՞ս»։ Իսրայէլացի զինուորներու կողմէ սպաննուած բոլոր պաղեստինցիներու ընտանիքներուն նման, Ուատահները 10 հազար տոլարի չէք մը ստացան Իրաքի նախագահ Սատտամ Հիւսէյնէն։

Ուատահներու զաւակը պաղեստինցիներուն համար հերոս մըն է, օրինակ մը, տիպար մը, սակայն մայրը այդպէս չի մտածեր. «Ծարէսը զիս այնքա՛ն շատ կը սիրէր,- ըսաւ ան դարձեալ լալով.- անոր արիւնը շա՛տ աւելին կ'արժէ»։

ԼԻ ՀՈՔՍԹԷՅՏԸՐ

«Ինթըրնէշընըլ Հերըլտ Թրիպիուն»

Ինչ Կայ Անունի Որ Մէջ

ԵՐԲ ՄՇԱԿՈՅԹԸ ԿԸ ՎԵՐԱԾՈՒԻ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԿԵԱՆՔԻՆ ՄԷՋ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՅՆՔԱՆ ԱՐԱԳ ԹԱՓՈՎ Կ'ԱՐՇԱՒԵՆ, ՈՐ ԿԸ ԹՈՒԻ, ԹԷ ԱՄԷՆ ՕՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ Է

Նոր տարուան գալուստով աշխարհը համակուած է վերածնունդի ոգիով. նոր սկիզբի մը զգացողութիւնը կը տիրէ: Սակայն, եթէ այդպէս է, այդ զգացումը շատ ծանօթ կը թուի: Հինը ճամբելու եւ նորը փառաւորելու երեւոյթը ամբողջ տարուան ընթացքին կրկնուող սովորութիւն մը դարձած է: Իրօք, տեւաբար կը ճշդենք մեր ժամացոյցները, կը կշռենք նորութիւններ ընկալելու մեր զգացողութիւնը, որեւէ ժամանակէ աւելի արագ կ'ընդունինք եւ կը մոռնանք զանոնք: Այլ խօսքով՝ ստեղծած ենք մշակոյթ մը, որ գրեթէ ամբողջութեամբ հիմնուած է նորաձեւութեան վրայ:

ԱՄԷՆ ԻՆՉ ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՐԷՊ

Տեղեկատուական կեդրոններու եւ դպրոցներու մէջ «մշակոյթը կը ներկայացուի կոյրերու յատուկ նշաններու լեզուով», կ'ըսէ նորաձեւութեան մասնագէտ մը: Հազիւ այդ նշաններուն հպելու կը հասնինք, անոնք արագ կ'անհետանան. այնքան արագ, որ նորաձեւութիւն մը արդէն ժամանակավրէպ կը դառնայ նախքան շուկայի մէջ տարածուիլը:

Ամէն ինչի անուն մը կու տանք. տասնամեակներ, ոճեր, ուղղութիւններ, սերունդներ անուններով կը բնորոշենք եւ զանոնք կը գլխագրենք: Միացեալ Նահանգներու մէջ 1980ական տարիները արհամարհուած են իբրեւ «Ագահութեան տասնամեակը»: «Պիթզ» սերունդին յաջորդեցին «Պէյպի Պումըրներ»ը, որոնք ծնունդ տուին «Փանք»երուն, որոնք այժմ կը սպասեն նոր անունով ժառանգորդներու:

Մտաւորական յառաջադէմ կեանքի մէջ նորաձեւութիւնը նոյնքան խելայեղ թափով կ'արշաւէ եւ գաղափարներ ու վէճեր նորոյթի բնոյթ կը ստանան: Կառուցողապաշտութիւնը (սթրաքչըրըլիզմ) ընկրկեցաւ նշանաբանութեան (սիմայոլոճի) դիմաց, որ իր հերթին պարտուեցաւ քանդողապաշտութեան (տիքոնսթրաքթշըն) ճնշումին տակ, որուն յաջորդեց մշակութային գիտութիւններու շարժումը: Այժմ այս բոլորը կուլ գացած են յետ արդիապաշտութեան, որ կը յայտարարէ, թէ բոլոր ուղղութիւնները հաւասար ծնունդներ են:

Սակայն նորաձեւութեան արշաւը ամէնէն աւելի զգալի է ժողովրդային մշակոյթին մէջ, որ չի հասնիր նոյնիսկ անուններ կամ բնորոշումներ ճշդելու: Ժողովրդային մշակոյթի մէջ սերունդ մը առաւելագոյնը երկու տարուան կեանք ունի, իսկ նորաձեւութիւն մը քանի մը շաբթուան մէջ կու գայ ու կ'երթայ: Պատկերասփիւռը կարօտախտի վրայ հիմնուած նորաձեւութիւններ կը ստեղծէ, մինչ մարդիկ տեւաբար կը փորձեն քայլ պահել ճաշակներու եւ ոճերու փոփոխութեան հետ՝ նոր անուններ սորվելով եւ նորագոյնը փնտռելով: Անոնք կ'ուզեն նաւարկել ալիքներու վրայով, կը յուսան երբեք անօգնական չծփալ, երբ շարժումը այլ տեղ է: Մարդկութիւնը նորաձեւութեան մոլի դարձած է, տեւաբար կը ձգտի գտնուիլ ամէն ինչի գագաթին, ամէն ինչէ առաջ, ամէն ինչի հետ կամ ամէն ինչի եզրին: Իրօք, ներկայիս մշակոյթին մէջ ամէնէն աւելի նորոյթ է նորաձեւութեան հետեւիլը:

ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՀԱԿԱԴՐՈՒԻ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹԵԱՆ

Մշակոյթը ամէն տեղ է մեր շուրջ. պաստառներու վրայ, ցուցատախտակներու վրայ, համերգասրահներու եւ արուեստի պատկերասրահներու մէջ: Անիկա կ'անցնի միլիոնաւոր ուղեղներէ եւ կ'իրագործուի հազարաւոր միջոցներով, ներկայ է ծանուցումներու մէջ եւ երաժշտութեան, Հոլիվուտեան նորագոյն ժապաւէնին եւ պատկերասփիւռի ամէնէն ճապաղ յայտագիրին մէջ, համալսարաններու մէջ եւ քաղաքական ցոյցերու ընթացքին:

Սակայն հետզհետէ կը դժուարանայ մշակոյթը վերծանելը: Հետեւաբար կը ձգտինք գտնել ենթադրեալ կորիզ մը՝ մեր շուրջ տիրող քաոսին մէջ: Այս նպատակով կը փնտռենք նորաձեւութիւններ, որոնք կարգ ու կանոնի եւ յարակցութեան զգացողութիւն մը կը ստեղծեն այն աշխարհին մէջ, որ կը փորձենք մասամբ կառուցել եւ որուն հոսանքներով կը տարուինք երբեմն: Անձկութեան վիճակ մը կայ այս փնտռտուքին մէջ, սակայն կը թուի, թէ այս խառնիճաղանճը տեղ մը պատգամ մը պահած է կամ առնուազն՝ «կախարդական հայելի» մը, որ մեզի պիտի տայ բացատրութիւն մը մեր մ...ին:

Իսկ եթէ սպառողները նորաձեւութեան ետեւէն կը վազեն, հապա որքա՞ն նախանձախնդիր են մարդկութիւնը այս ժամանցով օրօրողները, այն գործարարները, որոնք միլիոնաւոր տոլարներ գրաւի կը դնեն տեսնելու համար, թէ արդեօք երաստղ մը որքա՞ն պիտի փայլի, կամ զգայացունց գիրք մը որքա՞ն պիտի տարածուի: Երբ նորաձեւութիւն մը խենթութեան կը վերածուի, կը դառնայ շահարեր արտադրութիւն: Նորաձեւութիւններու ընթացքը նախատեսողներ ճիշդ էին, երբ կ'ըսէին, թէ գինիի տեսակներու նկատմամբ հետաքրքրութիւնը պիտի պակսէր 1990ական տարիներու վերջերուն եւ փոխարէնը պիտի աւելնար տարբեր տեսակի սուրճերու պահանջը: Նման նախատեսութիւններ կատարող մասնագէտներ մեծ գումարներ կը ստանան, «թաքուն» նորաձեւութիւններ բացայայտելու եւ մրցակցութեան ուղիներ ճշդելու համար:

Հարցը այն է, որ նորաձեւութիւններու այս անվերջ փնտռտուքը կրնայ երբեք չապահովել մեր ակնկալած լուծումները: Օր մը սիրային ժապաւէնները կրնան նորաձեւութիւն ըլլալ, յաջորդ եղանակին ոստիկանական ժապաւէնները կրնան գերիշխել, սակայն ասոնք յառաջդիմութեան նշաններ չեն, ոչ ալ կը ծառայեն աւելի լաւ հասկնալու աշխարհը: Անոնք պարզապէս նախասիրութիւններու փոփոխութիւններ են: Իւրաքանչիւր նորաձեւութիւն պարզապէս փոփոխութեան յաւելեալ ապացոյց մըն է եւ ոչ թէ քայլ մը առջեւ՝ դէպի կայունութիւն:

ԱՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՅԱՄԵՑՈՂ ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Միշտ չէ, որ այսպէս եղած է: Նորաձեւութեան խելայեղ փնտռտուքներ անհրաժեշտութիւն չէին անցեալին, մասամբ որովհետեւ գոյութիւն ունէր այժմ հնաբոյր բան մը, որ կը կոչուի աւանդութիւն: Ժամանակին աւանդութիւնը ինքզինք պարտադրող, «ծակոտկէն» եւ անկերպարան ներկայութիւն էր, անցեալի իրագործումներու զգացողութիւն մըն էր, որ կ'ապահովէր այն ենթահողը, որուն հիման վրայ կը ստեղծուէին արուեստի նոր գործեր: Արուեստի գործի մը ոգեկոչած աւանդութիւնը կամ աւանդութիւնները կը ճշդէին անոր տեղը, ոճը, նոյնիսկ նիւթը:

Ունկնդիրներ Պեթհովէնի երաժշտութիւնը կ'ընկալէին, որովհետեւ նախապէս ծանօթ էին Հայտընի, Մոցարթի եւ նուազ հռչակաւոր այլ յօրինողներու, որոնք երաժշտական կառոյցի եւ թատերականութեան նմանօրինակ գաղափարներ ունէին: Ֆրանսական տպաւորապաշտ ուղղութիւնը յաջողեցաւ իր ազդեցութիւնը ունենալ գեղանկարչութեան մէջ, որովհետեւ յաջողեցաւ մերժել գեղանկարչութեան ակադեմական աւանդութիւնները:

Օփերայի ծնունդը արդիւնք էր Վերածնունդի ժամանակաշրջանին յունական դասական թատրոնի պատկերացումներուն եւ այն համոզումին, թէ կապ մը գոյութիւն ունէր բառերու եւ անոնց հնչիւններուն միջեւ:

Իրօք, ակադեմական ուղղութիւն մը, որ ճանչցուած է իբրեւ «մշակութային գիտութիւններ», որոշ չափով նորաձեւութիւններու եւ անոնց նշանակութեան ուսումնասիրութիւնն է: Ժողովրդային մշակոյթի մէջ գրեթէ տարբերութիւն չկայ թումբի մը եւ գերազանցապէս կատարելագործուած աւանդութեան մը մէջ գերիշխող նուաճումի մը միջեւ: Կարգ մը ուսումնասիրողներու համար երկուքն ալ հաւասարապէս յատկանշական տեղեկութիւններ կը բովանդակեն:

Շուկայի մը գրաւչութիւնը այսօր նոյնքան կենսական է, որքան մարդկային մարմնին պատկերը՝ արեւմտեան արուեստին մէջ: Մարզաւէրի մը նկարագիրը նոյնքան կարեւորութիւն կը ներկայացնէ ժամանակակից ընկերութեան մէջ, որքան գիտնականի մը ուսումը:

Աւանդութիւնը անցողակի նորաձեւութեան մը հաւասար դասելը եւ անոր նկատմամբ անլուրջ մօտեցում ցուցաբերելը բան մը կը պակսեցնէ մշակոյթէն: Երբ 19րդ դարու գերմանացի փիլիսոփայ Հեկէլ գործածած է «գայթկայսթ» բառը, ան փորձած է աշխարհի պատմութեան ընթացքը ուրուագծել իբրեւ մարդկային գիտակցութեան մէջ տեղի ունեցած կանոնաւոր այլափոխութիւններու շարք մը:

Որեւէ ժամանակի մէջ «գայթը», այսինքն՝ վարչակարգերու տեսակները, ստեղծուած արուեստները, կրօնական երեւոյթները... բոլորն ալ ձեւով մը կը մարմնաւորէին ոգին, որ Հեկէլ կը կոչէ «Կայսթ»:

Պատմութեան մէջ իւրաքանչիւր հանգրուան կը նկատուէր ոգիի մարմնաւորում մը, որովհետեւ անիկա կը պարունակէր այն լարուածութիւններն ու հակասութիւնները, որոնք իրենց լուծումը պիտի գտնէին յաջորդ ժամանակաշրջանին, որ իր հերթին պիտի իյնար նոր լարուածութիւններու թակարդի մը մէջ, ինչ որ ծնունդ պիտի տար այլ ժամանակաշրջանի մը:

Նորաձեւութեան, պատկերասփիւռի յայտագիրներու, ժողովրդականութիւն վայելող ժապաւէններու եւ գիրքերու ընձեռած հասարակաց փորձառութիւնը անմիջական կապեր կը ստեղծէ ժամանակակից աշխարհին մէջ, ուր անցեալի աւանդութիւններու հետ կապերը մեծ մասամբ մոռցուած են: Սակայն արագ հոսանքով մը ստեղծուած անմիջական կապերը դիւրաբեկ են. անոնք հեղինակութիւն կամ նշանակութիւն չունին: Ժամանակակից մարդը անցեալի ներկայութիւնը զգալու փոխարէն, կ'ապրի անոր յամեցող բացակայութիւնը: Այսպէս, ամէն օր նոր տարի է եւ իւրաքանչիւր աւանդութիւն՝ նորաձեւութենէ միայն քիչ մը աւելին...:

ՍՊԱՌՈՂԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅԻՆ ՄԷՋ

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԳՈՐԳԵՐԸ ՄԻՇՏ Ի ՊԱՏՈՒԻ ԵՆ: 13 ՏԱՐՈՒԱՆ ԱՐԳԵԼՔԷ ԵՏՔ ԱՆՈՆՔ ԴԱՐՁԵԱԼ ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՄԷՋ՝ ԱՊԱՑՈՒՑԵԼՈՎ ԴԱՐԱՒՈՐ ԱՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԱՆԺԱՄԱՆՑԵԼԻՈՒԹԻՒՆԸ

Իրանի մէջ հիւսուած պարսկական գորգերու վաճառքը 13 տարիէ ի վեր արգիլուած էր Միացեալ Նահանգներու մէջ: Այս արգելքը վերցուեցաւ անցեալ Ապրիլին. մինչ այդ պարսկական գորգերու ընդօրինակութիւններ կը վերարտադրուէին ասիական եւ միջին արեւելեան այլ երկիրներու տարածքին եւ կ'ողողէին ամերիկեան շուկաները: Իրանցի հիւսողներ թէեւ հեռու մնացած են ամերիկեան նորաձեւութեան ուղղութիւններէն, սակայն անոնք շարունակած են իրենց գորգերը վաճառել եւրոպական երկիրներու մէջ:

Պարսկական գորգերը ժամանակին շատ բարձր գինով կը վաճառուէին եւ յարգի էին Միացեալ Նահանգներու մէջ: Այժմ անոնց ներածումին դէմ դրուած արգելքին վերացումով տեղւոյն գորգավաճառները տարակարծիք են պարսկական նոր գորգերու որակին առընչութեամբ: Ոմանք կը շարունակեն զանոնք նկատել գորգերու «թագաւորը», որուն հետ կարելի չէ մրցիլ: Ուրիշներ որակի անկում մը կը տեսնեն, չինական գորգերու որակի բարելաւումին առընթեր: «Իրանցիք սկսած են նուազ կատարելապաշտ դառնալ, մինչ չինացիք հետզհետէ շատ աւելի կատարելապաշտ կը դառնան», կ'ըսէ իրանցի գորգավաճառ մը: Ոմանց համաձայն, Միացեալ Նահանգներու կողմէ դրուած արգելքէն ետք, իրանցիք որակի պահպանումի իրենց նախանձախնդրութիւնը կորսնցուցած են, ինչ որ մեծ փոփոխութիւն յառաջացուցած է գորգերու շուկային մէջ:

Սակայն, հակառակ նման վերապահութիւններու, պարսկական հին թէ նոր գորգերու ներածումը աշխուժացած է Միացեալ Նահանգներու տարածքին, իսկ ձեռքով հիւսուած արեւելեան գորգերու նկատմամբ հետաքրքրութիւնը աւելցած է. 1998ին Միացեալ Նահանգներ 422.5 միլիոն տոլար արժողութեամբ ձեռքով հիւսուած արեւելեան գորգեր ներածած են: Անոնք կը ծախուին ոչ միայն անուանի գորգավաճառներու կողմէ, այլ նաեւ՝ կահոյքի եւ աճուրդի վաճառատուներու մէջ: Գորգավաճառներ նաեւ կը գործակցին ներքին յարդարումի կեդրոններու հետ:

Ձեռքով հիւսուած գորգի մը գրաւչութիւնը նաեւ կը դժուարացնէ զայն գնելը, որովհետեւ զարդանմուշներու, բուրդի եւ ներկի տեսակի, ինչպէս նաեւ հիւսուածքի մեծ տարբերութիւններ կան գորգերու աշխարհին մէջ:

Հետեւաբար, ի՞նչպէս կարելի է լաւորակ գորգ մը գնել յարմար գինով:

Հնագէտներ ձեռքով հիւսուած հնագոյն գորգը յայտնաբերած են 1947ին, Սիպերիոյ մէջ: Անիկա ճանչցուած է «Բազիրիք» անունով եւ հիւսուած է բուրդով, ուղտի մազի թելերով բանուած յատակի մը վրայ, Ն.Ք. 500ին: Դարերու ընթացքին գորգագործութեան արհեստը մեծ փոփոխութիւններ չէ կրած: Գորգը կը հիւսուի ոստայնակի վրայ, բամպակէ թելեր կը կապուին հորիզոնական ճաղերու, հիւսողը կ'աշխատի հորիզոնական այս գիծին վրայ, բուրդէ թելեր կապելով բամպակէ թելերուն շուրջ: Առաջին խաւը ամբողջանալէ ետք բամպակէ թելերու շարք մը կը հիւսուի անոր վրայ՝ եւ սանտրով մը կը ճնշուի, ամրացնելու համար: Երբ գորգը կ'ամբողջանայ, ոստայնակին կապուած բամպակէ թելերը կը կտրուին, կը հանգուցուին եւ կը կազմեն գորգին եզերքի ծոպերը: Ապա անոր կողմի թելերը եւս կը կտրուին եւ կ'ազուցուին հիւսուածքին:

Թէեւ գեղեցիկ գորգեր կը հիւսուին նաեւ մեքենաներով, սակայն մարդիկ նախապատուութիւն կու տան ձեռքով հիւսուած գորգերուն, որովհետեւ անոնք կը մարմնաւորեն մշակոյթ մը եւ աւանդութիւն մը: Կարելի է դիւրութեամբ զանազանել մեքենայով եւ ձեռքով հիւսուած գորգերը: Մեքենայով հիւսուած գորգերուն եզերքի ծոպերը կ'աւելցուին պատրաստ բանուածքին վրայ, մինչդեռ անոնք անհրաժեշտ մէկ մասը կը կազմեն ձեռքով հիւսուած գորգին: Մեքենայով հիւսուած գորգէն կարելի է թելեր դուրս քաշել, որովհետեւ մեքենան չի հանգուցեր զանոնք:

Իրօք, հանգոյցներու թիւը ինքնին չափանիշն է գորգի մը որակին: Հանգոյցները կ'ապացուցեն, թէ որքան աշխատանք կատարուած է տուեալ գորգին համար: Մեծ թիւով հանգոյցներ մեծ աշխատանքի ցուցանիշ են: Ցաւելեալ հանգոյցները նաեւ կարելի կը դարձնեն աւելի մանուածապատ զարդանմուշներու իրագործումը:

Սակայն հանգոյցներ հաշւելը չ'օգներ գորգի մը հնութիւնը կամ մշակութային պատկանելիութիւնը ճշդելու: Նման գորգեր պարզապէս աւելի նախնական եւ կոշտ երեւոյթ մը կ'ունենան:

Պարսկական ոճով հիւսուած հնդկական բուրդէ գորգեր 2.5 քառ. սմ.ի մէջ 85էն 400 հանգոյցներ կ'ունենան: Պարսկական մետաքսէ գորգ մը աւելի քան 1000 հանգոյցներով կրնայ հիւսուած ըլլալ: Որքան շատ ըլլայ հանգուցուած թելերուն թիւը, այնքան սուղ կ'արժէ գորգը:

Իրանի մէջ իւրաքանչիւր գաւառ ունի իրեն յատուկ հիւսելու ոճ մը: Այս ոճերը ընդօրինակուած են այլ երկիրներու կողմէ: Այսպէս, Հնդկաստանի մէջ Թաւրիզի ոճով հիւսուած գորգ մը կը կրէ «Հնդկա-Թաւրիզական» բացատրութիւնը: Քաշանի ոճով հիւսուած չինական գորգ մը կը կոչուի «Սինօքաշան»...:

Գորգերու համար օգտագործուած բուրդի եւ ներկի տեսակները եւս մեծապէս կը տարբերին: Բնական բոյսերու ներկով պատրաստուած բուրդերու գործածութեան պարագային՝ գորգերուն գինը կը սղի: Արուեստական անիլին նիւթով ներկերը կը պարունակեն թթուներ, որոնք կրնան փճացնել բուրդը եւ տկարացնել գորգին տոկունութիւնը: Անոնք նաեւ կը տժգունին արեւուն լոյսին պարզուելով եւ կը գունաթափին լուացուելէ ետք: Քրոմ պարունակող արուեստական ներկերը աւելի որակաւոր են եւ կը պահեն իրենց գոյնը:

Կարգ մը գորգավաճառներ կ'ըսեն, թէ արեւելեան գորգ մը գնելը շահարկել կը նշանակէ, որովհետեւ անոր գինը կը բարձրանայ ժամանակի ընթացքին: Սակայն միշտ այդպէս չէ: Նոր հիւսուած գորգերու գինը հետզհետէ կը նուազի Չինաստանէն բերուած գորգերու աժան գինին պատճառով:

Վաճառատան մը մէջ գորգ ընտրելու լաւագոյն ձեւը խոնաւ լաթով մը զայն սրբելն է, ստուգելու համար անոր ներկին որակը: Նաեւ կարելի է ձեռքը ծայրէ ծայր պտտցնել անոր վրայ, անկանոնութիւններ կամ վերանորոգուած բաժիններ գտնելու համար: Գորգին ետեւի կողմը քննելով կարելի է գիտնալ, թէ արդեօք կտրուած թելեր եւ հանգոյցներ կա՞ն: «Բազիրիք»ը գոյատեւած է աւելի քան 2500 տարի: Լաւ գորգի մը կեանքը երկար է:

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԻ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔԸ

Լոնտոնի Վիքթորիա էնտ Ալպըրթ թանգարանին մէջ այս օրերուն տեղի կ'ունենայ «Պրէնտ Նիւ» վերնագիրով ցուցահանդէս մը, որ ակնդիրներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ կուռքի վերածուած վաճառանիշներու վրայ, որոնք ոչ միայն ձեւաւորած են արդի ժամանակները, այլ նաեւ բնորոշած են ժամանակակից մարդուն պատկերը եւ ձգտումները: Անոնք նոյնիսկ պաշտամունքի առարկայ դարձած են:

«Վաճառանիշները ներշնչումի եւ հիացումի առարկաներ են: Հոն, ուր կրօն չկայ եւ հաւաքական կեանք գոյութիւն չունի, կը միանանք վաճառանիշներու դաւանանքին», ըսած է նորաձեւութեան բրիտանացի մասնագէտ մը, ցուցահանդէսին առիթով կազմակերպուած դասախօսութեան մը մէջ: Ան նաեւ նշած է, թէ վաճառանիշներու պաշտամունքի փառաւոր դարաշրջանը մօտեցած է իր աւարտին:

Վաճառանիշները կամ պիտակները ծնունդ առած են այն ժամանակներէն, երբ անասուններու մարմինը կը խարանուէր յատուկ նշանով մը, անոնց տէրերը զանազանելու համար: Ոճրագործները կամ հերետիկոսները եւս կը խարանուէին իբրեւ ամօթի նշան: Մինչեւ այսօր ոմանց ստախօսի «պիտակը» կու տանք: Սակայն ներկայիս վաճառանիշի մը պիտակը որակի ցուցանիշ է եւ վստահութիւն ու հաւատարմութիւն կը ներշնչէ: Ծանուցումի մարզին մէջ վաճառանիշ մը եւ անոր պիտակը «յաւելեալ արժէք» կը նշանակեն: Ցուցահանդէսին առիթով կատարուած ուսումնասիրութեան մը համաձայն, մարդիկ կեղծ պիտակով ար-

Շար.ը՝ էջ 10

Պատրաստեց՝ Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ-ՍՐԱՊԵԱՆ

ՕՐԱՑԵՏՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

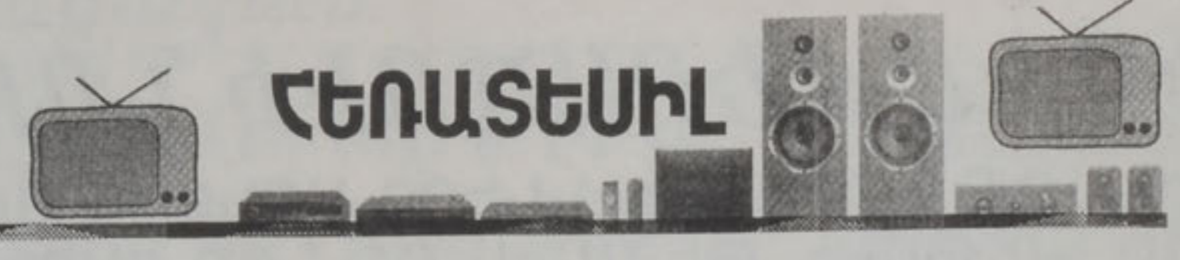

♦-ՓՈՅՈԹ ԱԿԼԻ- (Էսփաս. Ամփիր/ Սոֆիլ. Տիւն. Սոտեքօ, Էլիբ. Մքալլէս 2001. Կալաքսի. Սէնթ Էլի. Լաս Սալինաս. Աբլանթիս).- Պարմանուհի մը պաշտօնեայ կ'ընդունուի գիշերային «փապ»ի մը մէջ, որուն աշխատակիցները «արկածախնդիր» հիւրասիրողներ են:

♦-ՏԸ ԿՐԻՆՉ- (Փլանէթ/ Ապրաժ. Զուք. Քասլիք. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ. Թրիփոլի. Սթարկէյթ).- «Կրինչ»ը (Ճիմ Քէրի) նկատելի, վրէժ լուծելու Կաղանդ Պապայէն:

♦-ՈՒՈՒՄԸՆ ԱՆ ԹԱՓ- (Էսփաս. Ամփիր/ Սոֆիլ. Էլիբ. Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս).- Պրագիլցի մը (Փելենոփ Քրուզ) ... նէն բաժնուելէ ետք կը հաստատուի Մ. Նահանգներ եւ կը ... աստղաբաշխութեամբ:

♦-ՓԼԷՅ ԻԹ ԹՈՒ ՏԸ ՊՈՆ- (Էսփաս. Ամփիր/ Տիւն. Կալաքսի).- Երկու կոփամարտիկ ընկերներ կ'որոշեն դէմ յանդիման գալ Լաս Վեկասի մէջ: Դերակատար՝ Անթոնիօ Պանտերաս:

♦-ԹՐԻ ԹՈՒ ԹԱՆԿՕ- (Փլանէթ/ Ապրաժ, Զուք, Քոնքորտ).- Ճարտարապետ ... քար աղջիկ կը ծպտուի իր նպատակին՝ գեղեցիկ Ալիին հետ ... մանալու համար:

♦-ՌՈՏ ԹՈՒ ԷԼՏՈՐԱՏՕ- (Փլանէթ/ Ապրաժ. Զուք. Քասլիք. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ).- Կենդանի գծանկար: 2 բարեկամներ կը գտնեն «ոսկիէ քաղաք» Էլտորատոյին քարտէսը, եւ կը սկսին հետախուզութեան:

♦-ԱԼ ՖԱԺՐ- (Էսփաս. Ամփիր / Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս. Աբլանթիս).- Թէեւ ուշ, բայց ի վերջոյ սկսաւ ցուցադրութիւնը «Ալ Ֆաժր»ը, որ կը ներկայացնէ Լիբանանի անկախութեան որոշ հանգրուանները:

♦-ԿԱՆ ՇԱՅ- (Աբլանիթիս).- Սանտրա Պուլոք ստանձնած է ... գերուհի մը դերը, որուն պարտականութիւնն է բուժել գաղտնի սարկութեան գործակալ մը:

♦-ՖԱՅՆԸԼ ՏԷՍԹԻՆԷՅՇԸՆ- (Փլանէթ / Ապրաժ. Զուք. Քոնքորտ, Թրիփոլի).- 6 ընկերներ «հրաշք»ով կ'ազատին օդանաւային արկածէ մը: Թէ ճակատագիրը ի՞նչ կը սպասէ անոնց...

♦-ՉԱՐԼԻ'Զ ԷՆՃԸԼԶ- (Էսփաս. Ամփիր/ Տիւն. Սոտեքօ, Մքալլէս 2001. Կալաքսի. Սէնթ Էլի. Լաս Սալինաս. Աբլանթիս).- Տրիւ Պարիմոր, Քամերոն Տիազ եւ Լիւսի Լիու դարձած են Չարլիին «հրեշտակներ»ը եւ «հրաշք»ներ կը գործեն առեւանգուած գիտնական մը թաքստոցը երեւան հանելու համար:

♦-ԹԱՅՖ ԱԼ ՄԱՏԻՆԱ- (Ամփիր/ Էլիթ. Կալաքսի).- Ֆիլմ կը ներկայացնէ լիբանանեան քաղաքացիական պատերազմը. դերակատարժան Շամունի պրիսմակով:

♦-ՏԸ ԱՐԹ ԱՖ ՈՒՈՐ- (Փլանէթ/Ապրաժ. Զուք. Թրիփոլի. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ).- Գաղտնի սպասարկութեան պաշտօնեայ մը անարդարօրէն կ'ամբաստանուի հիւպատոսի մը սպանութեան, որուն պատճառով կը հալածուի: Ան կը փորձէ արդարութիւնը երեւան հանել:

♦-ՅՈՒ. 571- (Ամփիր/ Սոտեքօ, , Սէնթ Էլի).- Բ. Աշխարհամարտէն առնըւած նիւթ մը: Ամերիկացի ծպտուած բանակայիններ կը գործուղ-ղուին գերմանական խանգարուած ընդծովեայ մը, ... նորոգելու...

♦-ՍՓԷՅՍ ՔԱՈՒՊՈՅԶ- (Փլանէթ/ Ապրաժ. Զուք. Քոնքորտ).- Վեթերան եւ հանգստեան կոչուած տիեզերքի «մասնագէտներ», վերջին անգամուան համար դարձեալ կը գործուղղուին իրենց սիրած աշխարհը: Բեմադրիչ եւ դերասան՝ Քլինթ Իսթուուտ:

♦-ՖՐԻՔՈՒԸՆՍԻ- (Փլանէթ/ Զուք. Քոնքորտ).- Ֆիլմը կը դառնայ գաղտնի ոստիկանի մը շուրջ, որ կը կապուի արկածի մը պատճառով մահացած իր հօրը հետ:

♦-ՈՒԱԹ ԼԱՅԶ ՊԻՆԻԹ- (Ամփիր/ Տիւն).- Հէրիսըն Ֆորտ եւ Միշէլ Փֆայֆըր ամոլը այնպէս կը զգայ, թէ իրենց բնակարանը բնակուած է նաեւ... «ոգի»ներով:

♦-ԷՍ. ԷԼ. ՖԻԼՄ- (Էլիթ. Փլանէթ/Ապրաժ, Զուք. Փլազա. Ֆրիուէյ. Թրիփոլի).- Հեռատեսիլի հռչակաւոր «Էս. Էլ. Շի.» համադաշարին դերակատարները նոյն ձեւի կատակներով փոխադրուեցան մեծ պաստառ:

ՍՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ.- Քոնքորտ.- 738439- Փլանէթ/ Ապրաժ.- 292192- Փլանէթ/ Քասլիք.- 912503/4, Փլանէթ/ Փլազա.- 04/718690, Ամպասատ.- 217490, Էլիթ.- 840286- Ամփիր/ Սոտեքօ.- 616706/7- Ֆրիուէյ.- 485590/1- Էսփաս.- 212526- Սէնթ Էլի.-406706- Ամփիր/ Տիւն.- 792123/4- Ամփիր/ Սոֆիլ.- 204080- Սամէս.- 562006/7- Կալաքսի.- 05/455182/3/4:

ԹԷ. ԷԼ.

7:30.- Արաբերէն լուրեր
8:00.- Եւրոնիւզ
8:30.- Արաբ. յայտագիր
9:00.- Սապահօ
11:30.- Արաբերէն լուրեր
11:45.- Սապահօ
14:30.- Արաբերէն լուրեր
15:00.- Քլիփս
16:00.- Արաբ. ֆիլմ
17:00.- Զիւտըրն Լըըլ
17:30.- Կ. գծ.
18:00.- Սինեմա
19:00.- Թարգման
19:30.- Արաբերէն լուրեր
20:00.- Թոփ Թիր
20:30.- Տեղ. ֆիլմաշար
21:30.- Տիվերթիսման
23:30.- Արաբերէն լուրեր
00:00.- Մշակոյթ

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.

7:15.- Շուֆ Ուա Իշթըրի
7:30.- Թէյթ Մաթէն
9:30.- Մինի Սթիւտիօ
10:00.- Մորիքօ Թի. Վի. Շոփինկ
10:30.- Սի. Էն. Էնի լուրեր
11:00.- Մորիքօ Թի. Վի. Շոփինկ
11:30.- Թլէթ Պէպէր
12:15.- Մորիքօ Թի. Վի. Շոփինկ
12:45.- Էս. Էլ. Շի.
13:30.- Մորիքօ Թի. Վի. Շոփինկ
13:45.- Շուֆ Ուա Իշթըրի
14:00.- Թէ. Էֆ. 1ի լուրեր
14:45.- Աղանի Աղանի
15:45.- Մորիքօ Թի. Վի. Շոփինկ
16:00.- Կ. գծանկար
16:30.- Կ. գծանկար
17:00.- Մինի Սթիւտիօ
18:00.- Սինէ Սինէֆիլ
19:00.- Ֆիլմաշար
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- Պէյպ Մէլըրըյ
22:00.- Թոփ Շօ
23:15.- Էմ. Թի. Վի. Սփորթ
00:00.- Լայալի Ռամատան

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.

7:00.- Սի. Էն. Էնի լուրեր
7:30.- Եուր Հէլթ
8:00.- Սի. Էն. Էնի լուրեր
8:30.- Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա
9:00.- Մարզական լուրեր
10:00.- Հաթ սփորթզ
10:30.- Նահարքոմ Սայիտ
13:30.- Սի. Էն. Էնի լուրեր
14:00.- Ֆիքշ Նիուզ Սաթ
14:15.- Մեքսիքական ֆիլմաշար
15:00.- Արաբերէն լուրեր
15:15.- Սփեսիալ Նէյլ
15:30.- Սինկըլ կայ
16:30.- Ամանորի յատուկ յայտագիր
17:00.- Սփեսիալ Նէյլ
17:30.- Սինկըլ կայ
18:00.- Խաղեր
19:00.- Մարիա Իզապէլ
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- «Եա լէյլ, եա այն»
22:30.- «Թէյք Օֆ»
23:30.- Ըրլի Էտիշըն
00:00.- Ռամատան Քարիմ

ՄՈՒԹԱՔՊԱԼ

7:00.- Ալամ Ալ Սապահ
11:05.- Մեքքէէն ուղղակիօրէն պատկերասփռուած աղօթք
13:05.- Եգիպտ. երկար ժապաւէն
15:00.- Արաբերէն լուրեր
15:15.- Ֆիլմաշար
16:00.- Ռամատանի յայտ.
17:00.- Միշօ Շօ
18:00.- Սփեսիալ Ռամատան
19:00.- Տեղական յայտագիր
19:58.- Շաուահէտ Մըն Արամինա
20:00.- Արաբերէն լուրեր
20:30.- Պըլ Այն Ալ Մուռաաատա
21:30.- Ամերիկեան ֆիլմ «Իսրաէլը Վիքթիմ»
23:30.- Սփեսիալ Ռամատան

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.

15:00.- Լուրեր
15:30.- Տեղ. ֆիլմաշար
17:00.- Ֆլէշ
17:30.- Սինեմա
17:45.- Միուզիք
18:00.- Արաբ. յայտագիր
19:00.- Լուրեր
20:00.- Սփոր
20:30.- Ալ մալաֆ
22:00.- Մարզական լուրեր
23:00.- Թահիքիք ալ եաում
00:00.- Լուրեր

Հ1 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

07:00.- Հայլուր
07:20.- «Մեղքերի թողութիւն»
08:10.- Շոու «1 - 02»
08:30.- «Լէկօ» հեռուստամրցոյթ
09:00.- «Հաքերներ»
10:40.- Բարի ախորժակ
11:00.- Հայլուր
11:20.- Կոունկ - 2000
15:00.- Հայլուր
15:20.- Մուլտֆիլմ
15:30.- Կապիտալ
16:00.- «Լօկօ» հեռուստամրցոյթ
17:00.- Հանգոյց
17:20.- Ռուբիկոն
17:50.- Բժիշկ եւ հիւանդութիւն
18:20.- Թ... կեանք
18:35.- Տուն- տունիկ
19:00.- Հայլուր
19:50.- 20րդ դարի 100 հայերը
19:55.- Հեռուստաքաքայլուկ
20:05.- «Մեղքերի թողութիւն»
21:00.- Ռուպիկոն +
21:40.- Հայլուր
22:00.- Հայլուր (ռուսերէն)
22:05.- Հայլուր (անգլերէն)
22:15.- Կէս գիշերային ձեպընթաց
23:00.- «Կարմիր բռիչ»

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Ձեր սպրտականութիւնները կատարեցէք, ցանցեք մնայ լուռ եւ համբերութ, որովհետեւ մրցոյրոր այսօր յաջողած է առանց մտահոգութ պատճառի:

ՑՈՒԼ (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Այցէ անցուցէք ձեր հաշիւները եւ կատարեցէք կարգ մը փոփոխութիւններ ըստ ձեր կարողութեան, ծուն առնն գործի մէջ փոփոխութիւն մը ներմուծելով:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Հարցեր կան ձեր շուրջը, որոնց լուծումը չէք կրնար գտնել այսօր: Ձեր բնաւորութիւնն ենթակայ բարեհաջութեան մէ սիրոյի, որպէսզի հարցեր չծագին:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Դժուարութիւնները պիտի յաղթահարուին: Ապահնաներ մնայուն ձեր մտավարձութիւնն եւ ուժերուն: Ձեր կարելիութիւնները օգտագործեցէք:

ԱՌԻՒԾ (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Ձեր շրջանակը պիտի գնահատէ ձեզ, իսկ դուք շատ գոհ պիտի մնաք անոնց վերաբերումէն: Օրուան ընթացքին պիտի արձանագրէք յաջողութիւններ եւ պիտի ունենաք դրամական շահեր:

ԿՈՅՍ (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)

Քիչ մը քաջութիւն ունեցէք, դուրս եկէք ձեր վերապահութենէն, արտայայտեցէք ձեր տեսակէտները, անոնք պիտի գնահատուին, որովհետեւ շահեկան են:

ԿՇԻՌՔ (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)

Զգայնութեան պահեր պիտի ունենաք օրուան ընթացքին, բայց կարելիութիւն մը՝ տաք ամէն հարցի: Եթէ արուեստագէտ էք, պիտի ներշնչուիք ստեղծագործելու:

ԿԱՐԻՃ (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Անհանդ պատճառ մը պիտի խանգարէ օրուան խաղաղութիւնը, բայց դուք պէտք պիտի ըլլաք ձեր անձին եւ կացութեան՝ քաջութեամբ դիմագրաւելով պատահարները:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Մի՛ ըրէք ձեր ուժեր, կեդրոնացէք մէկ նիւթի եւ մէկ նպատակի վրայ, որպէսզի կարենաք իրագործել ձեր ստանձնած պարտականութիւնը:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Իմաստութեամբ կարգադրեցէք ձեր գործերը, անոնց բախտրու դրամ մը ծախսէք: Խոհեմութիւնը ձեր ձեռքը բոլոր ընկերներու այսօր եւ միշտ:

ՋՐՀՈՍ (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

Թոյլ մի՛ տաք, որ ձեր ջիղերը իշխեն ձեր վրայ: Այսինքն եղէք խոհեմ եւ ինքնավստահ, առանց բարկանալու կատարեցէք ձեր պարտականութիւնները:

ՁՈՒԿ (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Շարունակեցէք աշխատիլ եւ հետապնդել ձեր գործերը: Պիտի անմանենք պատասխանատուութիւնը, որ կը վերաբերի ձեր ապագային, ձեր արհեստին:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը յանձնել խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունքին հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԱՐՇԱԿ ՍԱԼՊԱՆԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 24 Դեկտեմբեր 2000, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՎԱՐԴՈՒՀԻ ՊՈՅԱՃԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 24 Դեկտեմբեր 2000, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՀԱԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

ԱՐՄԻՆԷ ԹԱԴԷՈՍԵԱՆի (ծնեալ՝ ՄԱՐՈՆԵԱՆ) մահուան Բ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 24 Դեկտեմբեր 2000, Հալէպի Սրբոց Քառասնից Մանկանց Մայր եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՀԱԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

ՌՈՒԲԷՆ ՄՈՒՇԵՂԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 24 Դեկտեմբեր 2000, Հալէպի Սրբոց Քառասնից Մանկանց Մայր եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԿԻՒԼԻՒՔԱՐ ՔԱՏԻԿԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 24 Դեկտեմբեր 2000, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԳԷՈՐԳ ԱԶՆԱՒՈՐԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 24 Դեկտեմբեր 2000, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՍՕՍԷ ՄԱՆՃԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 24 Դեկտեմբեր 2000, Այնճարի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԾԱԽՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

● Պուրճ Համուտ, Սանթըր Փարքինկ, առաջին յարկ, հիւրանոցիւր 34 քառ մեթր: Հեռ. 01 - 259648:

ՈՒՍՈՒՑՈՒԹԻՒՆ

● Կանանց հագուստներու կարւածք պատրաստելու լաւագոյն հասցէն CONFECTION, ԱՐԱ ՊՈՅԱՃԵԱՆ, հեռ. 01 - 481546:

ԳՈՐԾ ԿԸ ՓՆՏՌԷ

● Տիկին մը, որ յանձն կ'առնէ խնամել տարեց կամ հիւանդ մը: Հեռ. 04-925968:

STUDIO Lantern

●Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ

Հեռ. 01-266866 եւ 03-695399

SUPER MARKET ABOU HAIDAR Chez CoCo EAT IN TAKE AWAY

ՁԱԼՔԱՅԻ ՕԹՈՍԹՐԱՏ

ՀԵՌ. 01-900933/22

ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ

ՈՒՐԲԱԹ. 22 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

●Սամար բաժնե
●Սպիտոծ

ՃԱՇ + ԱՂՑԱՆ + ՁՈՎԱՅԻՆՔԵՐ + ԱՂԻՒՏ = 8500 ԼԻԲ. ՈՍԿԻ

ՁՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐԸ ԵՒ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐԸ

ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅ ՏԱՂԱՆԴԱՒՈՐ

Շարունակուած՝ 5րդ էջէն

չունի, հետեւաբար մեր երաժշտութիւնը աղաւաղուած դրութեան մէջ է»:

Լուտվիկ Բագլիի նուաճումներուն ու ստեղծագործութիւններուն մասին գերմանական մամուլը գնահատանքներով շատ արտայայտուած է, բայց հետաքրքրական է լսել Հայաստանի արուեստի վաստակաւոր գործիչ Ցիցիլիա Բրուտեանը. «Լուտվիկ Բագլիը ձայնի եւ լարային եռեակի համար մշակել է Սայաթ Նովայի մէկուկէս տասնեակ երգեր, որոնք հնչել են Թեհրանի մէջ, Սայաթ Նովայի 250ամեակին նուիրուած հանդիսութիւններուն: Հայկական ժողովրդային երաժշտութեան շուրջ ուսումնասիրութեան հիման վրայ Լուտվիկ Բագլիը մշակել է իր ստեղծագործական ինքնուրոյն ոճը: Երաժշտական մտածողութեան մէջ կայ զարմանալի հոգեհարազատութիւն կոմիտասեան սեղմ ու տրամաբանական մտածողութեան հետ, երբ սակաւ հնչիւններով այն ժողովրդային ու միաժամանակ խոր հոգեբանական խոհեր ու յոյզեր կ'արտայայտուին»:

Շատ յաջողած ու հետաքրքրական են Լուտվիկ Բագլիի ստեղծագործութեան մէջ Դանիէլ Վարուժանի «Հացին երգը» շարքի բանաստեղծութիւններով գրուած երգերը: Իր առաջին քառեակը հեղինակը կոչած է «Անիի լքուած եկեղեցիները»: Քառեակը քանի մը անգամ հնչած է Գերմանիոյ մէջ: 1979ին Միլանոյի ԻՔՕՄ հաստատութեան հայկական բաժինը հրատարակեց «Արդի հայ երաժշտութիւն» շարքի Բ. պրակը, որ կու տայ արդիւնաշունչ յօրինող Լուտվիկ Բագլիի մէկ նոր յօրինումը սրինգի վրայ:

Այս շարքով հրատարակիչ հաստատութիւնը կը ներկայացնէ երաժշտական ստեղծագործութիւնները, որոնք հեռու են ակադեմական ու նորաձեւութիւն դարձած երաժշտութիւններէ եւ կերպով մը կ'արտայայտեն հայ երաժշտութեան վերացականը: Լ. Բագլիի այս փոքրիկ գործը, որ կը կրէ «Արարատ» խորագիրը, Միլանոյի արուեստի շրջանակներուն մէջ բարձր գնահատանքի արժանացած է եւ վեց մասերէ կը բաղկանայ:

Լ. Բագլիը Վահագն Դաւթեանի «Կարօտ» շարքի բանաստեղծութիւններու վրայ գրած է չորս երգեր, որոնք առաջին անգամ հայերէն լեզուով կատարուեցան Գերմանիոյ Էրլանկն գիմնազիոմի երգչախումբին կողմէ: Բագլիի հոգեւոր երաժշտութեան մասին հոս յիշեցնենք իր կոթողային «Մատեան ողբերգութիւնը», որ գնահատուած էր Մանուկեան Մշակութային հիմնադրամին կողմէ, ուր ստանձնած էր տպագրութեան ծախքերուն մեծագոյն մասը: Մովսէս Խորենացիի «Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի» երգը, որ հիմնովին մշակուած էր ձայնի, ջութակի, թաւջութակի եւ ֆակոթի համար:

1983ին, Միւնիխ քաղաքին մէջ փրոֆ. Լ. Բագլիը կազմեց «Մուզիքամ» եռեակը, որ կը բաղկանար Լ. Բագլիէ (ալթ), Իրմինկարտ Զէմանէ (թաւջութակ) եւ Վոլֆանկ Նոյմանէ (ֆակոթ): Կարճ ժամանակաշրջանի մէջ «Մուզիքամ» եռեակը բազմաթիւ ելոյթներ ունեցաւ Արեւմտեան Գերմանիոյ, Աւստրիոյ, Իտալիոյ եւ Ֆրանսայի կարեւոր մեծ քաղաքներուն մէջ՝ գնահատուելով ունկնդիրներուն եւ մամուլին կողմէ:

1985ին, Կոմիտասի մահուան յիսնամեակին առիթով Միւնիխի «Մուզիքամ» եռեակի մեկնաբանութեամբ հրապարակ ելաւ ձայնապնակ մը, որուն վրայ առնուած էին Կոմիտասի եկեղեցական եւ ժողովրդական մեղեդիներէն փունջ մը: Նոյն տարին Ապրիլ 24ի առիթով «Մուզիքամ» եռեակը ելոյթներ ունեցաւ Գերմանիոյ հետեւեալ քաղաքներուն մէջ՝ Պերլին, Պրեմն, Միւլհայմ, Միւնիխ, Էրլանկն եւ Իտալիոյ Մերանօ եւ Մելանօ քաղաքներուն մէջ եւ նոյն տարին՝ Միացեալ Նահանգներու մէջ:

Հանգուցեալ Լուտվիկ Բագլիը ապրեցաւ հայ երաժշտութեան համար, իր կեանքը նուիրեց հայ երաժշտութեան օտար ազդեցութիւններէ մաքրագործման: Մեզ ուղղուած իր նամակներուն մէջէն կը քաղենք հայ երաժշտութեան մասին կարեւոր նիւթերը.

«Սիրելի Համօ, ներփակ քեզ ուղարկում եմ մեր այս նոր ձայնագրութիւն ձայներիզը. Ա. մասը՝ Շնորհալին առաջին անգամ է, որ լոյս է տեսնում, նոյնպէս Բ. մասում Միհրան Թումանեանի Երգնկայի եւ Ակնայ երգերից երկուսը: Մեր հայ երաժշտութիւնը այս վերջին տասնամեակներում շատ է յետադիմել, հայ դասական երաժշտութեան փոխարէն լսում ենք այլանդակ «հայ» թեթեւ երաժշտութիւնը, որը թրքապարսկական ելեւէջներով փճացրել է երաժշտական հոգին հայութեան մէջ:

«Այս ձայներիզը մի փորձ է վերադարձնելու ժամանակի ընթացքում մեր երաժշտական իրականութիւնը, չգիտեմ՝ այս սարսափելի ժամանակաշրջանում կարելի է այս աշխատանքը կատարել, թէ ո՛չ: Մշակման աշխատանքը կատարուել է կոմիտասեան երաժշտական սկզբունքի եւ դպրոցի հիման վրայ: Այսինքն եւրոպական դասական ձայնագրութեան թերթիքով չէ կատարուած, այլ փոլիֆոնիք ձեւով, որտեղ ամէն մի նուագարան երգի երաժշտական դարձուածքների միջոցով ընկերակցում է Ա. թեմային:

«Եթէ հաւանեցիր եւ ժամանակ ունեցար, խնդրում եմ այս մասին հայ մամուլին մէջ գրիր: Սիրելի Համօ, ձայներիզները քեզ եմ նուիրում, երբ լսես, ինձ յիշես, բայց ուրախ կը լինեմ, եթէ դու հայերի մէջ տարածէիր այս ձայնասկաւառակը, տօն օրերին գերմանացիներին մի շիշ գինու տեղ, մի սկաւառակ տանին, թէ ինքնուրոյն նուէր է եւ թէ մեր հայ երաժշտութիւնը կաթիլ - կաթիլ կը տարածուի: Քեզ բաւած եմ միշտ եւ հիմա ալ կը գրեմ, հայ ժողովուրդը կ'օգնէ միայն այն բանին ինչ որ կը տեսնէ՝ հայ դպրոց, հայ եկեղեցի եւ հայ ակումբ, սակայն երաժշտութեան, ըսել կ'ուզեմ հայ երաժշտութեան օգնող չկայ»:

Սիրելի Լուտվիկ, յիշատակդ վա՛ռ պիտի մնայ մեր սրտերուն մէջ:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»Ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.- 258526, 260115 եւ 241274:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՂՋԿԱՆՑ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ. - ԷՕ. ԷՆ. ՊԷ.՝ 70-45

Լիբանանի աղջկանց պասքեթպոլի Ա. դասակարգի ախոյեանութեան 4րդ հանգրուանի իր կատարած մրցումին, Հ.Մ.Ը.Մ. արձանագրեց եղանակի իր առաջին յաղթանակը, Մըկհէրի «Թնճուկեան» դաշտին վրայ 70-45 (կիսախաղ՝ 54-19, ի նպաստ Հ.Մ.Ը.Մ.ի) արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Էօ. Էն. Պէ.ն, որ այսպիսով կրեց յաջորդական իր չորրորդ պարտութիւնը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկ Էլենա Նովաք (Ուքրանիա), որ նշանակեց 22 կէտ, Ա. կիսախաղի աւարտէն առաջ վիրաւորուեցաւ. ան շատ հաւանաբար երկու շաբաթ բացակայի դաշտերէն: Խմբապետ Սէնտի Սիմոնեան նշանակեց 17 կէտ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի յաջորդ եւ այս տարուան (2000) վերջին մրցակիցը պիտի ըլլայ Ռիատի, որ Էօ. Էն. Պէ.ի նման իր չորս մրցումներն ալ պարտութեամբ աւարտած է: Մրցումը տեղի պիտի ունենայ Հինգշաբթի, 28 Դեկտեմբերին, Թաատոտի դաշտին վրայ, ժամը 19:00ին:

Ստորեւ՝ 4րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Սաժէս - Ռիատի 20-0 (ի բացակայութեան)
Անդրանիկ - Նորք Հէւըն 108-30
Սատաքա - Քահրապա 58-43
Հ.Մ.Ը.Մ. - Էօ. Էն. Պէ. 70-45

Ստորեւ՝ դասաւորումը.

	Յաղթ.	Պարտ.	Կէտ
1. Սաժէս	4	0	12
2. Սատաքա	4	0	12
3. Անդրանիկ	3	1	10
4. Քահրապա	2	2	8
5. Նորք Հէւըն	2	2	8
6. Հ.Մ.Ը.Մ.	1	3	6
7. Էօ. Էն. Պէ.	0	4	4
8. Ռիատի	0	4	3

ԱՆԳԼԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՂԸ՝ ԼԻՎԸՐՓՈՒԼ – ԱՐՍԵՆԱԼ ԳԵՐՃԱԿԱՏՈՒՄ

Անգլիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 19րդ եւ երթի վերջին հանգրուանին, այսօր տեղի կ'ունենայ Քովենթրի – Սաութհէմփթըն մրցումը, մինչ մնացեալ հանդիպումները տեղի կ'ունենան վաղը՝ Շաբաթ: Երկու կայմերն ալ կը գտնուին վտանգաւոր դիրքի վրայ եւ անոնցմէ որեւէ մէկուն համար յաղթանակը պիտի նկատուի կարեւոր, խոյս տալու համար վտանգաւոր գօտիէն:

Պարագլուխի դիրքը գրաւող Մանչեսթըր Եունայթըտ, որ պիտի հիւրընկալէ Իփսուիչը (3րդ), արդէն իսկ հանդիսացած է աշնան ախոյեան, նկատի ունենալով, որ անիկա հինգ կէտի առաւելութիւն ունի իր անմիջական մրցակիցին՝ Արսենալի վրայ, իսկ ը եօթը կէտի առաւելութիւն՝ նոյնինքն Իփսուիչի վրայ:

Հակառակ անցեալ շաբաթ Լիվըրփուլէն իր կրած պարտութեան, Մանչեսթըր Եունայթըտ կը մնայ տիտղոսին թիւ մէկ թեկնածուն եւ յոյս ունի վերջին ինը տարիներուն 7րդ անգամ ըլլալով տիրանալ տիտղոսին:

Հիւրընկալ կայմէն թէեւ պիտի բացակայի Տուայթ Եորք (կախակայուած), սակայն անոր խմբակիցները՝ Էնտի Քոլ եւ Եափ Սթամ ապաքինած ըլլալով (նախապէս վիրաւոր) կը վերադառնան վաղուան մրցումին:

19րդ հանգրուանի գագաթի ճակատումը սակայն տեղի պիտի ունենայ Լիվըրփուլի եւ Արսենալի միջեւ, առաջինին դաշտին՝ *«Էնֆիլտ»*ի մէջ: Լիվըրփուլ, որ տաւը տարուան երկար սպասումէ մը ետք անցեալ շաբաթավերջին յաջողած էր պարտութեան մատնել Մանչեսթըր Եունայթըտը՝ *«Օլտ Թրէֆորտ»*ի մէջ, քայլ պահելու համար վերին դիրքերը գրաւող կայմերուն հետ պիտի փորձէ արձանագրել եղանակի իր 10րդ յաղթանակը:

Հակառակ անոր, որ եւրոպական կարգ մը երկիրներու մէջ ախոյեանութեան տիտղոսները արդէն իսկ սկսած են իրենց ձմեռնային արձակուրդին, սակայն անգլիական խումբերը Ամանորի առիթով մրցում կատարելէ բացի Երեքշաբթի, 26 Դեկտեմբերին ալ մրցումներ ունին, 20րդ եւ դարձի առաջին հանգրուանին գծով:

Ստորեւ՝ 19րդ եւ 20րդ հանգրուանի մրցումներուն յայտագիրը.

19ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ
(ԱՅՍՕՐ)
Քովենթրի – Սաութհէմփթըն
(ՎԱՂԸ)
Չարլթըն – Էվըրթըն
Չելսի – Պրէտֆորտ Սիթի
Տերպի Քաունթի – Նիւքէսըլ
Լիծ – Աստոն Վիլա
Լայսթըր Սիթի – Ուէսթ Համ
Լիվըրփուլ – Արսենալ
Մանչեսթըր Եունայթըտ – Իփսուիչ
Սանտըրլէնտ – Մանչեսթըր Սիթի
Թոթենհամ – Միտըլզպորօ

20ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ
(ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ)
Արսենալ – Լայսթըր Սիթի
Աստոն Վիլա – Մանչեսթըր Եունայթըտ
Պրէտֆորտ Սիթի – Սանտըրլէնտ
Էվըրթըն – Քովենթրի
Իփսուիչ – Չելսի
Մանչեսթըր Սիթի – Տերպի Քաունթի
Միտըլզպորօ – Լիվըրփուլ
Նիւքէսըլ – Լիծ
Սաութհէմփթըն – Թոթենհամ
Ուէսթ Համ – Չարլթըն

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ. ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.

ԹՈՐՈՆԹՕ ՌԵՓԹԸՐԶ – ԻՆՏԻԱՆԱ ՓԷՅՍԸՐԶ՝ 99–98

*Էն. Պի. Էյ.*ի մրցումները կը շարունակուին մեծ թափով: Երէկ, Ինտիանայի մէջ, տեղւոյն կայմը՝ Փէյսըրզ հետաքրքրական եւ տաք ճակատումէ մը ետք տեղի տուաւ իր հիւրին՝ Թորոնթօ Ռեփթըրզի առջեւ, մէկ կէտի տարբերութեամբ՝ 99–98: Արդիւնքը լաւագոյնս կը փաստէ, թէ ճակատումը որքան հաւասար ընթացած է: Մրցումին աստղը հանդիսացաւ Թորոնթոյի հսկան՝ Վինս Քարթըր. ան 45 կէտ նշանակեց եւ ունեցաւ նաեւ բացառիկ ելոյթ մը: Այս եղանակին երկրորդ անգամն է, որ Քարթըր կ'անցնի 40 կէտի սահմանը: Փէյսըրզի աստղը՝ Ճէյլըն Ռոզ եւս ետ չի մնաց փառքէն. ան նշանակեց 42 կէտ: Նշենք, որ այս մրցումը աւարտեցաւ յետ երկարաձգման:

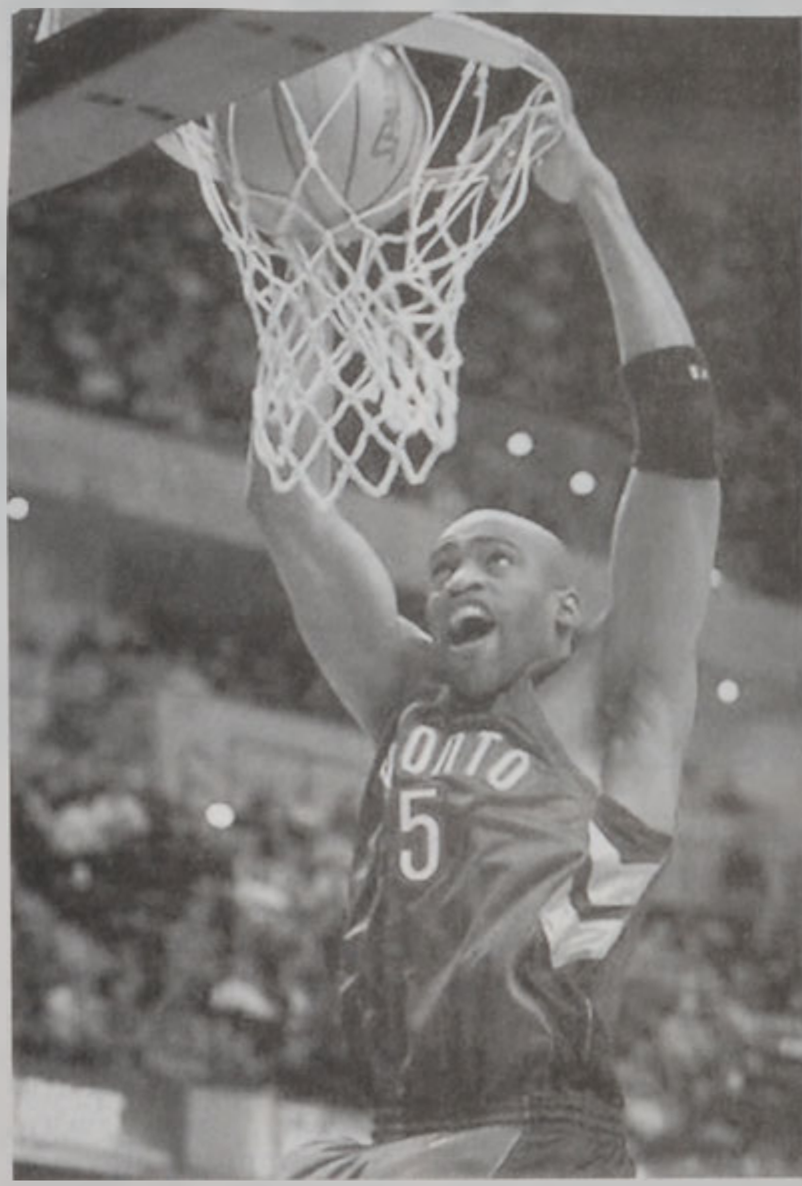

Վինս Քարթըր տանքի պահուն:

Ֆիլատելֆիա Սիքսըրզ իր դաշտին վրայ կրեց պարտութիւն մը իր հիւրէն՝ Եութա Ճէզէն՝ 91–89 արդիւնքով: Քարլ Մալոն եղաւ մրցումին աստղը, նշանակելով 41 կէտ ի նպաստ յաղթական կայմին: Սակայն Սիքսըրզի աստղերէն Էլըն Իվըրսըն եղաւ մրցումին ամէնէն աւելի կէտ նշանակողը՝ 45: Այս եղանակին ան առաջին անգամ ըլլալով անցաւ 40 կէտի սահմանը: Եութայի մարզիչ Ճերի Սլոն ըսաւ, որ յաղթանակը կորովի իմաստով կարեւոր էր իր տղոց համար, սակայն ան կը սպասէ աւելին: Հակառակ այս պարտութեան, Ֆիլատելֆիա կը մնայ Արեւելեան Շրջանի Ատլանտեան Գօտիի դասաւորման պարագլուխի դիրքին վրայ:

Շարլոթի մէջ, տեղւոյն կայմը՝ Հորնէթզ յաղթեց իր հիւրին՝ Մայեմի Հիթի, 65–56 արդիւնքով: Ժամալ Մաշպըրն նշանակեց 19 կէտ եւ «հաւաքեց» 14 *ռիպաունտ*: Մայեմիի կայմին մարզիչը՝ Փէթ Ռայլի ընդվըզած իր հնգեակէն, ըսաւ. «Այս եղանակին մեր ամէնէն ձախող ելոյթն է. մի հարցնէք ինչո՛ւ»:

Տալասի մէջ, Մավըրիքս պարտութեան մատնեց հիւր Փորթլէնտ Թրէյլ Պլէյզըրզը: Տըրք Նովիցքի նշանակեց 29 կէտ Տալասի հաշւոյն, մինչ Ռաշիտ Ուալաս՝ 20 կէտ Փորթլէնտի հաշւոյն:

Սիէթըլի մէջ, Սուփըրսոնիքս 89–85 յաղթեց Սաքրամէնթօ Քինկզի: Կէրի Փայթըն նշանակեց 19 կէտ, 12 *ռիպաունտ* եւ 10 *էսիսթ*: Սաքրամէնթոյի աստղը հանդիսացաւ Քրիս Ուեպըր (20 կէտ, 13 *ռիպաունտ*):

Ստորեւ՝ երէկուան մրցումներուն արդիւնքները.

Պոսթըն Սելթիքս – Նիւ Ճըրզի Նէթզ	*99–86*
Թորոնթօ Ռեփթըրզ – Ինտիանա Փէյսըրզ	*99–98*
Շարլոթ Հորնէթզ – Մայեմի Հիթ	*65–56*
Տալաս Մավըրիքս – Փորթլէնտ Թրէյլ Պլէյզըրզ	*106–101*
Եութա Ճէզ – Ֆիլատելֆիա Սիքսըրզ	*91–89*
Սան Անթոնիօ Սփըրզ – Քլիվլէնտ Քաւալիըրզ	*94–77*
Տէնվըր Նակէթզ – Տիթրոյիթ Փիսթընզ	*108–106*
Սիէթըլ Սուփըրսոնիքս – Սաքրամէնթօ Քինկզ	*89–85*
Վանքուվըր Կրիզլիզ – Ուաշինկթըն Ուիզարտզ	*118–104*
Լոս Անճելըս Քլիփըրզ – Մինեսոթա Վուլվզ	*103–96*

Ստորեւ՝ այսօրուան յայտագիրը.

Շիքակօ Պուլզ – Օրլանտօ Մեճիք
Նիւ Ճըրզի Նէթզ – Միլուոքի Պաքս
Պոսթըն Սելթիքս – Նիւ Եորք Նիքս
Լոս Անճելըս Լէյքըրզ – Հիուսթըն Ռոքէթզ

ՔԱԼՉԻՕ

ԱՅՍՕՐ ԿԸ ՍԿՍԻ 12ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԸ՝ Ա. ԷՍ. ՌՈՄԱ - ԵՈՒՎԵՆԹՈՒՍ ՃԱԿԱՏՈՒՄՈՎ

Իտալիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 12րդ հանգրուանը կը սկսի այսօր, Ա. Էս. Ռոմա - Եուվենթուս գերճակատումով: Այսօր տեղի կ'ունենայ նաեւ Պարի - Լացիօ հանդիպումը, իսկ մնացեալ եօթը մրցումները կը կատարուին վաղը:

Հռոմի մէջ, Ա. Էս. Ռոմա այսօր ժամը 21:45ին կ'ընդունի Եուվենթուսը: Մայրաքաղաքի կայմը, որ 17 տարիէ ի վեր չէ տիրացած տիտղոսին, այս եղանակին կը փորձէ անպայման հանդիսանալ ախոյեան: Անիկա այժմ կը գրաւէ ընդհանուր դասաւորման պարագլուխի դիրքը եւ այս մրցումը կը նկատուի իր երապին գծով ցօրաւորագոյն *«թէսթ»*: Եուվենթուս, անշուշտ ինչպէս միշտ, այս եղանակին եւս կը մնայ տիտղոսին գլխաւոր թեկնածուներէն մէկը: Անիկա կը գրաւէ երկրորդ դիրքը եւ միշտ ալ կը մնայ դժուար մրցակից մը:

Ա. Էս. Ռոմա իր յաղթանակի կերտումը պիտի վստահի արժանթինցի «ռմբարկու» Կապրիէլ Պաթիսթութայի, որուն կողքին յառաջապահի դիրքին վրայ կը գտնուին Ֆրանչեսքօ Թոթի եւ Մարքօ Տելվեքիօ: Դիմացի կողմէն, Եուվենթուս իր յառաջապահի գիծը պիտի վստահի ֆրանսացի Տաւիտ Թրեզեկէի եւ անոր «օգնական»ին՝ Ֆիլիփօ Ինզակիի:

12րդ հանգրուանի մնացեալ մրցումներուն, 3րդ դիրքը գրաւող Աթալանթա Պերկամօ պիտի հիւրընկալէ Ինթէր Միլանը, որ կը գտնուի 11րդ դիրքին վրայ: Ինթէրի մարզիչ Մարքօ Թարտելլի կը յուսայ, որ շատ երկար բացակայութենէ ետք, պրազիլցի աստղ Ռոնալտօ ի վերջոյ դաշտ կ'իջնէ. յայտնապէս ան բուժուած է եւ վերագտած է երբեմնի իր *ֆորմ*ը: Աթալանթա այս եղանակին իր դաշտին վրայ ցարդ պարտութիւն չէ կրած եւ պիտի փորձէ այդ ընթացքը շարունակել, մինչ Ինթէր իր կարգին պիտի պայքարի յաղթանակի համար, այլապէս անոր կացութիւնը կրնայ շատ աւելի վատթարանալ:

Միլանոյի միւս կայմը՝ Ա. Սէ. Միլան, որ կը գրաւէ 4րդ դիրքը, *«Սան Սիրօ»*ի մէջ պիտի ընդունի 10րդ դիրքին վրայ գտնուող Փերուճիան, որ երբեք չէ կրցած Միլանոյի մէջ յաղթել: Փերուճիայէն պիտի բացակայի միջնապահ Մարքօ Մաթերացին, որ անշուշտ վատ անդրադարձ պիտի ունենայ անոր կայմին վրայ: Ա. Սէ. Միլանէն պիտի բացակային յետսապահ Ալեսանտրօ Քոսթաքուրթա եւ միջնապահ Տիմիթրիօ Ալպերթինի:

5րդ դիրքը գրաւող Լացիօ Ռոմա պիտի այցելէ Պարիի դաշտը: Պարի կը գտնուի 17րդ դիրքին վրայ: Լացիօ անպայման պիտի ձգտի յաղթանակի, մանաւանդ որ անոր արժանթինցի եռեակը՝ Տիեկօ Սիմոնէ, Քլաուտիօ Լոփէզ եւ Խուան Վերոն ներկայ են, իսկ մրցակից կայմը կը գտնուի դժուար օրերու մէջ: Բայց անշուշտ ֆութպոլի մէջ ամէն անակնկալ կրնայ պատահիլ եւ ոչինչ յստակ կ'ըլլայ մինչեւ մրցումին աւարտը յուշող իրաւարարին երկար սուլիչը:

Ստորեւ՝ 12րդ հանգրուանի յայտագիրը.

ԱՅՍՕՐ
Ա. Էս. Ռոմա - Եուվենթուս
Պարի - Լացիօ Ռոմա

ՇԱԲԱԹ
Աթալանթա - Ինթէր Միլան
Պրեշիա - Լեչէ
Ֆիորենթինա - Վերոնա
Ա. Սէ. Միլան - Փերուճիա
Նափոլի - Փարմա
Ռեճինա - Վիչենցա
Ուտինեզէ - Պոլոնիա

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ՉԻ ԿՐՆԱՐ...

Շարունակուած 3րդ էջէն

ջնջած էր, առնուազն 61 երեսփոխաններու ներկայութեան պէտք ունէր: Անոր նախապէս կատարած երեք փորձերէն ոեւէ թեկնածու յաղթական դուրս չէր եկած:

Գլխաւոր 2 թեկնածուներն են սահմանադրական ատեանին նախագահը՝ Փաւէլ Պարպալաթ եւ Համայնավար Կուսակցութեան ղեկավար Վլատիմիր Վորոնին:

Ըստ օրէնքին, եթէ չորրորդ քուէարկութեան յաղթական մը դուրս չգայ, երեք օր ետք պէտք է կայացուի 5րդ եւ վերջին քուէարկութիւն մը:

ԴԱՏԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՒ...

Շարունակուած 2րդ էջէն

րագայի մէջ արգելափակեալները օրէնքի թելադրած պայմաններուն մէջ ազատ արձակելու անհրաժեշտութիւնը: Նաեւ խօսուեցաւ արգելափակուածներու դատապաշտպաններուն կողմէ ազատ արձակման դիմումներու պատրաստութեան մասին:

Դատաւորներէն պահանջուեցաւ պատրաստել հետաքննութեանց համար արգելափակուածներու անուանացանկեր, ուսումնասիրել անոնց պարագաները եւ արագացնել անոնց փիճակին յստակացումը:

Նախարար Ժըսըր ընդգծեց, որ կալանաւորումը պատիժ չէ, այլ միջոցառում, եւ պէտք չէ սովորական յանցանքներու համար հետաքննութեամբ կալանաւոր եւ արգելափակուած պարագաները հաւասար դասել պետութեան անվտանգութեան սպառնացողներու:

ԼԱՀՈՒՏ ԵՒ ՊԸՐՐԻ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Հանրապետութեան եւ խորհրդարանի նախագահները նաեւ խօսեցան ներքին քաղաքական բեմը յուզող հարցերուն մասին, անդրադառնալով պատերազմին ընթացքին անհետացածներու հարցին, պաշտպանութեան գերագոյն խորհուրդի եւ կառավարութեան ժողովներուն, եւ անոնց արդիւնքներուն:

ԻՐԱՆԻ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՀԵՏ

Նախագահ Լահուտ երէկ ընդունեց այցելութիւնը Լիբանանի մէջ Իրանի դեսպան Մոհամէտ Ալի Սուպհանիի, որ նկատել տուաւ, թէ պաղեստինցի գաղթականներու հարցը կը վերաբերի ոչ միայն պաղեստինցիներուն, այլ նաեւ՝ շրջանի երկիրներուն եւ մասնաւորապէս՝ Լիբանանի: «Ասիկա անզիջելի հարց մըն է, որուն միակ լուծումը գաղթականներու տունդարձը կրնայ ըլլալ», ըսաւ ան, մերժելով անոնց բնակեցումը:

ԱՆՀԵՏԱՑԱԾՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑԸ

Անտոնեան միաբանութեան պետ հայր Արմաշ Աթալլա նախագահին հետ արծարծեց պատերազմին ընթացքին անհետացածներու եւ յատկապէս միաբանութեան անդամներ Ալպէր Շըրֆոնի եւ Սլէյման Ապի Խալիլի հարցերը:

Նախագահ Լահուտ հաւաստեց, թէ մօտէն կը հետապնդէ անհետացածներու հարցը. եւ պաշտպանութեան գերագոյն խորհուրդին ու կառավարութեան առաջարկած է կազմել այս պարագաները հետապնդող մարմին մը: Ան ընդգծեց, որ այս հարցին նկատմամբ պէտք է ունենալ զուտ մարդասիրական մօտեցում, առանց պատերազմի թղթածրարները վերաբանալու դիտաւորութեան:

Նախագահ Լահուտ նոյն հարցը քննարկեց ընդհանուր դատախազ Ատնան Ատտումի հետ, ապա ընդունեց պետութեան անվտանգութեան ուժերու ընդհանուր տնօրէն զօր. Էտուար Մանսուրը եւ Թունուզի մէջ Լիբանանի դեսպան Ռեմոն Ռուֆայէլը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԹԱՂՈՒՄ՝ ԱՐԱ ԵՐԵՒԱՆԵԱՆԻ

Շարունակուած Ա. էջէն

Գեղամ եպս. Խաչերեան

Ժ. Չուխատարեան

Ռ. Արզումանեան

Փ. Տօնիկեան

ապրած կեանքը, անոր իրականացուցած ծրագիրներն ու իրագործումները: «Այսօր մեր վայելած բարիքներուն մէջ մեծ ներդրում ունեցաւ Արա Երեւանեան: Եղաւ իշխանական բարերար եւ իր դրոշմը թողուց մեր գաղութէն ներս: Այս պարկեշտ եւ վեհանձն հայորդին իր կեանքը չսահմանափակեց միայն հայկականով, այլ՝ ներդրում ունեցաւ նաեւ լիբանանեան հայրենիքի բարգաւաճման մէջ»:

Ան Կիլիկիոյ կաթողիկոս Արամ Ա.ի, Կիլիկեան միաբանութեան եւ Լիբանանի Հայոց թեմի առաջնորդարանին անունով ցաւակցութիւններ յայտնեց հանգուցեալին ընտանիքին:

Ապա նախարար Սեպուհ Յովնանեան հանգուցեալին դագաղին վրայ կետեղեց նախագահ Էմիլ Լահուտի յետ մահու շնորհած մայրիներու շքանշանը՝ սպայի աստիճանով:

Եկեղեցական արարողութենէն ետք Արամ Ա. կաթողիկոս եւ հանգուցեալին ընտանիքը պաշտօնական անձնաւորութիւններու ցաւակցութիւնները ընդունեցին վեհարանի դահլիճին մէջ:

Ապա հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Ֆրրն Շըպպէքի Ազգային գերեզմանատունը, ուր դամբանական

Ներկաներէն մաս մը

խօսքեր արտասանեցին Ոսկեբերան Արզումանեան, Փարամազ Տօնիկեան եւ Ժագ Չուխատարեան:

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան անունով խօսք առնելով Ոսկեբերան Արզումանեան թուեց հայ ժողովուրդի եւ լիբանանահայութեան ի նպաստ Արա Երեւանեանի կատարած բարեգործութիւնները եւ արժեւորեց անոր ժողովականի կարողութիւնները: «Արա Երեւանեան սիրուած ու յարգուած ազգային մըն էր. հայրենասէր, պարտաճանաչ ու ազգային գիտակցութեամբ տոգորուած հայ մը: Կը հաւատար խօսքէն գործի անցնելու գաղափարին», ըսաւ ան:

Ոսկեբերան Արզումանեան նաեւ նշեց հանգուցեալին ստացած շքանշանները, որոնց կարգին՝ Ամենայն Հայոց Վազգէն Ա. երջանկայիշատակ կաթողիկոսին կողմէ Գրիգոր Լուսաւորիչի շքանշանը, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Գարեգին Բ. երջանկայիշատակ կաթողիկոսին կողմէ Կիլիկեան Ասպետի շքանշանը, Մխիթարեան միաբանութեան Ս. Խաչի շքանշանը եւ Կապոյն հանրապետութեան պատուոյ շքանշանը:

Ապա խօսք առաւ Փարամազ Տօնիկեան, որ շեշտեց Արա Երեւանեանի ազգային բարերար, շինարար եւ լիբանանահայութեան օգտակար անձնաւորութիւն մը եղած ըլլալու իրողութիւնը:

Ժագ Չուխատարեան արաբերէնով արտասանած իր խօսքին մէջ վեր առաւ Արա Երեւանեան տիպար հայը եւ տիպար լիբանանցին: Ան նաեւ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան, Հայկական Երեսփոխանական Պլոքին եւ իր անունով ցաւակցութիւններ փոխանցեց հանգուցեալին ընտանիքին:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4746

Պատրաստեց՝ Ս.Մ. ԱՂԱՉԱՐԵԱՆ

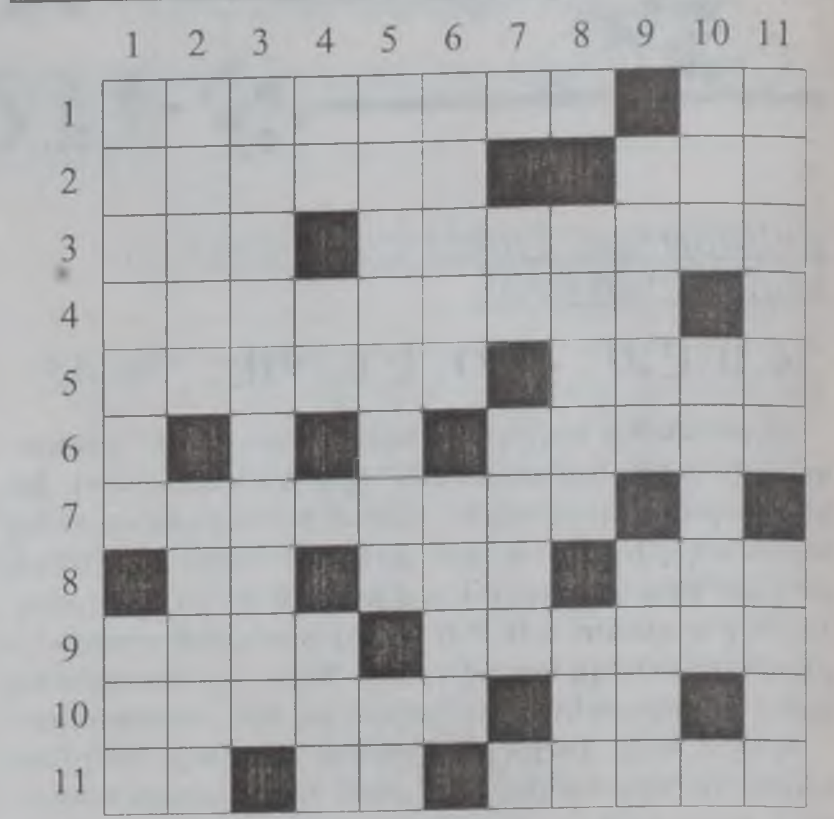

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Ջրարանութիւն, ըարըաջանք - Այրուրենէն:
2. Ամբողջանալ - Ասղանի:
3. Երգեհոնի փող - Կարմիր ներկ տուող արմատ:
4. Հուսկ, վերջին:
5. Վիրաբուժական կտրոց - Օսմանեան ստրուկ:
6. Կողոպուտ:
7. Տարակարծիք, անհամաձայն:
8. Այրուրենէն - Տառի մը անունը - Ջետ:
9. Սամարիա քաղաքի հիմնադիրը - Կարճ թուր:
10. Եւրոպական մայրաքաղաք - Այրուրենէն:
11. Էական բայէն - Ժամանակի միաւոր - Կէս գլխացաւ:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Եւրոպական երկիր - Արաբական պետութիւն:
2. Դաշեկան - Հետք:
3. Վճռական կռիւ:
4. Ինք - Նոյն տառերը - Շին Ֆէյնի զինուորական թեւը:
5. Պանդըխ, աղուըի - Ստացական ածական:
6. Մեղմ ալիք - Արգելանոց:
7. Կրկնուած բաղաձայններ - Տեսարան:
8. Հայր Աբրահամի բնակավայրերէն - Ծունորդի:
9. Թրջել - Կլայեկ:
10. Տարեւոր - Պատուական:
11. «Նաիապետ» գրչանունին տէրը - Արական օտար անուն:

ԹԻՒ 4745 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Մ	Ե	Ր	Ո	Վ	Ս	Ա	Ն	Ն	■	Դ
2	Ա	Ր	Է	Ս	■	Ի	Լ	■	Ե	Ի	Ա
3	Կ	Կ	■	Տ	Ա	Մ	Ո	Ի	Ր	■	Ս
4	Տ	Ի	Կ	Ի	Ն	■	Ճ	■	Կ	Ա	Ն
5	Ր	Ր	■	Կ	Ա	Ց	■	Մ	Ա	Ն	Ա
6	Ա	■	Պ	Ա	Հ	Ո	Ի	Ը	Տ	Ի	Լ
7	Ց	Ե	Տ	Ն	Ի	Լ	■	Վ	Ո	■	Ի
8	■	Ղ	Ղ	■	Տ	Ա	Մ	Ո	Ի	Կ	■
9	Կ	Ր	Ի	Ճ	■	Ր	■	Ր	Ն	Ա	Ծ
10	Օ	Դ	■	Ա	Ր	Ա	Ց	Ի	■	Ն	Օ
11	Ճ	Ի	Ի	Ղ	■	Ն	Ի	Կ	Ի	Ա	■

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԻ...

Շարունակուած՝ 7րդ էջէն

տաղրութիւն մը նաեւ նուազ որակաւոր կը համարեն: Ուսումնասիրութեան ենթարկուած մարդոց 40 առ հարիւրը ըսած է, թէ գիտակցաբար պիտի գնէր կեղծուած վաճառանիշով ապրանք մը, եթէ անոր գինն ու որակը գոհացուցիչ ըլլային:

Ներկայիս վաճառանիշներ կ'օգտագործուին ոչ միայն ուրիշները տպաւորելու, այլ նաեւ՝ ինքնագոհացումի համար: Ապրանք մը ծանուցելը զայն վաճառանիշի վերածելու բանալին է: Քոքա Քոլայի հնարիչը՝ Ճոն Ս. Փեմպըրթըն առիթով մը ըսած է. «Եթէ կարենամ 25 հազար տոլար ապահովել, 24 հազարը կը ծախսեմ ծանուցումի համար եւ մնացեալը կը յատկացնեմ Քոքա Քոլա պատրաստելու: Այն ատեն բոլորս կը հարստանանք»:

Արդեօք այն վաճառանիշները, որոնք կը գոյատեւեն եւ կը տարածուին, իսկապէս յատուկ արժէք մը կամ որակ մը կը ներկայացնե՞ն: Արդի ժամանակները կ'ապացուցեն, թէ ողիէ զուրկ եւ ծանուցումի ալիքով մը յայտնուած վաճառանիշներ նոյնքան արագ կ'անյքանան:

«Պրենտ Նիւ» ցուցահանդէսը կը պարունակէ հազարաւոր վաճառանիշներով արտադրութիւններ, որոնք ցուցադրուած են կողք կողքի: Կը թուի, թէ բոլոր վաճառանիշները հաւասար արժէք եւ ուժ ունին ցուցահանդէսը կազմակերպողներուն համար:

«Ամէն ինչ եւ ամէն ոք կարողութիւնը ունի վաճառանիշի վերածուելու», գրուած է ցուցասրահին պատերուն վրայ...:

Թ. ՏԱՍՆԱՊԵՏԵԱՆԻ...

Շարունակուած՝ 4րդ էջէն

ներ կ'արտայայտէ հաղորդական ոճով մը:

Եպրակացութիւն մը մեր ընթերցումին ճամբով: Թամար Տասնապետեան իր աստուածաբանական մտորումներուն մէջ համարձակ վերագրումներ ունի: Շատ կ'օգտագործէ սեռայնութիւն, իգականութիւն, էգ-արու վերագրումները, *ֆեմինիսթ* առոյթը: Երբ Մարիամի Աստուածածին ըլլալու հանգամանքը Սուրբ Հոգիով ներշնչուած յատկանիշ է, արդեօք հարկ կա՞յ հաւատացեալը շփոթեցնելու:

Ընդհանրապէս կրկնութիւններ կան յօդուածներուն մէջ. միեւնոյն միտքերը տարբեր բառերով կրկնուած են, մասնաւորաբար՝ օձին ու Եւային կապը, Աստուածամօր կուսութիւնը, հնազանդութիւնը, մաքրութիւնը: Ընթերցողը պէտք չէ յոգնի Սուրբ Գրային համարներու, թիւերու մէջբերուած մատնանշումով: Վերջին հաշուով հաւատքը գիտութիւն չէ, այլ հոգեկան համոզում եւ ներանձնական ապրում:

Կը վկայենք. շարունակող հետապնդումը հեղինակին, որ «աղօթելու» ձեւ մը կը նկատէ իր պրպտումները: Բայց, աւելի ճիշդ չըլլա՞ր, որ աղօթքները ըլլան առանձնակի, մեկուսի, առանց հրապարակային հաստուցման:

ST. MARC
MEDICAL & DIAGNOSTIC CENTER
ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ԱԽՏԱՃԱՆԱՉՄԱՆ ԿԵԴՐՈՆԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ԱԽԱՏԱՆՔԸ ԱՆՄՐՑԱԿԻՑ
THE FIRST DIAGNOSTIC CENTER IN LEBANON STILL GOING STRONG WITHOUT A COMPETITOR
AUTOMATED MEDICAL LABORATORY
ANA PATH
GENERAL RADIOGRAPHY
CT SCAN
MAMMOGRAPHY
DENTAL PANORAMA
WHOLE BODY BONE DENSITOMETRY
GENERAL ECOHGRAPHY
3 DIMENSION ECHO
TRANS RECTAL & TRANS VAGINAL
VASCULAR DOPPLER
CARDIAC COLOR DOPPLER
GASTROSCOPY
AUDIOGRAM
EEG
EMG
Jettawi - 01/582658 - 576565 Fax: 01/563418
Zalka - 01/885829 - Fax: 01/891464
Bourj Hammoud - 01/260561 - Fax: 01/260561

ՉԱԹԱԼՊԱՇԵԱՆ – ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ
Ազգային Վարժարան
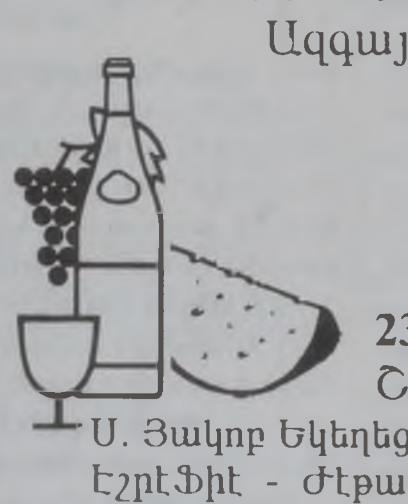
Սիրով կը Հրաւիրեն Ձեզ
“ Cheese and Wine”
Պանիրի եւ Գինիի հաւաքոյթի մը
23 Դեկ.
Շաբաթ , ժամը 9:00-էն սկսեալ,
Ս. Յակոբ Եկեղեցւոյ “Տիրան Պապիկեան” սրահին մէջ
Էշրէֆիէ - Ժէքաուի
սակ: 20.000 լ.ո.
Ճոխ նուագ, Վիճակահանութիւն եւ արժէքաւոր նուէրներ